

Opinnäytetyö (YAMK)

Sosionomi YAMK

2019

Henna Isotalo

SEUTUKUNNALLINEN NUORISOTYÖ NUORTEN HYVINVOINNIN EDISTÄJÄNÄ

– Seutukunnallisen nuorisokorttijärjestelmän
toimintamallin kehittäminen Turun seutukuntaan

Henna Isotalo

SEUTUKUNNALLINEN NUORISOTYÖ NUORTEN HYVINVOINNIN EDISTÄJÄNÄ

- seutukunnallisen nuorisokorttijärjestelmän toimintamallin kehittäminen Turun seutukuntaan

Kehittämiprojektin tavoitteena oli edistää nuorten hyvinvointia ja lisätä nuorten osallisuutta ja yhdenvertaisuutta nuorisopalveluihin Turun seutukunnassa. Kehittämiprojektissa kartoitettiin nuorten, nuorisotyöntekijöiden ja nuorisotoimen johtajien kokemuksia käytössä olevan seutukunnallisen nuorisokortin kehittämistarpeista. Lisäksi kartoitettiin uuteen sähköiseen nuorisokorttiin liittyviä toiveita, tarpeita ja muita uuden järjestelmän kehittämistyössä huomioitavia asioita.

Kehittämiprojekti toteutettiin Turun seutukunnan 11 kunnassa; Turussa, Kaarinassa, Paimiossa, Sauvossa, Liedossa, Ruskolla, Raisiossa, Naantalissa, Maskussa, Nousiaisissa ja Mynämäessä. Ryhmähaastattelut toteutettiin arviointi- ja kehittämismenetelmä Bikvan mukaisesti haastatteleamalla nuoria, nuorisotyöntekijöitä ja nuorisotoimien hallinnon edustajia. Lisäksi hyviä käytänteitä sähköisistä nuorisokorteista selvitettiin Lahdesta, Joensuusta ja Kempeleestä.

Haastatteluaineistot purettiin ja analysoitiin haastattelusyklien väleissä. Nuorten haastatteluista esiin nousseet ajatukset ja tarpeet koostettiin nuorisotyöntekijöiden haastatteluihin pohjaksi. Nuorten ja nuorisotyöntekijöiden haastattelutulokset vietiin koostettuna pohjaksi hallinnon edustajien haastatteluihin. Toimintatutkimuksellisin syklein kehittämisprojekti eteni kohti toimintamalliehdotusta.

Tulosten mukaan kehitystyö koettiin tarpeelliseksi ja ajankohtaiseksi. Seutukunnallisen sähköisen mobiili-nuorisokortin nähtiin tukevan nuorisotilojen käyttäjärekisterin tarvetta sekä edistävän nuorisotyön tiedotusmahdollisuuksia seutukunnassa. Seutukunnallisen nuorisokorttijärjestelmän nähtiin myös tukevan nuorten hyvinvointia, osallisuutta ja yhdenvertaisuutta tarjoamalla tietoa toiminnoista yli kuntarajojen.

Aineiston pohjalta koostettiin toimintamalli- ja toimenpide-ehdotukset Turun seudun nuorisotoimialojen verkostolle. Toimintamalliehdotuksena esiteltiin nuorisokorttisolovellus, joka sisältää nuorten käyttäjäprofiilin ja asetukset, nuorisotilojen sijainnit, nuorisotyöntekijöiden yhteystiedot, tietoja nuorisokortilla saatavista eduista, tiedotus- palaute- ja liikuntaosion. Toimenpide-ehdotukset sisälsivät suosituksia mobiili-nuorisokortin kehittämistyön jatkamiselle.

ASIASANAT:

Nuoret, nuorisotyö, hyvinvointi, digitaalinen nuorisotyö, seutukunnallinen nuorisotyö, nuorisokortti

MASTER'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Master's of Social Services

Completion year of the thesis 2019 | 97 of pages, 32 of pages in appendices

Henna Isotalo

SUB-REGIONAL YOUTH WORK TO PROMOTE YOUTH WELFARE

- Development of the operating model of the youth card system in the Turku sub-region

The aim of the development project was to promote the well-being of young people and to increase youth participation and equality in youth services in the Turku sub-region. The development project mapped the experiences of young people, youth workers and youth services managers on the development needs of the existing sub-regional youth card. In addition, the wishes, needs and other issues to be considered in the development of the new system were identified.

The development project was implemented in 11 municipalities in the Turku sub-region; In Turku, Kaarina, Paimio, Sauvo, Lieto, Rusko, Raisio, Naantali, Masku, Nousiainen and Mynämäki. The group interviews were conducted with the Bikva Assessment and Development Method by interviewing young people, youth workers and youth services managers. In addition, good practices for electronic youth cards in Lahti, Joensuu and Kempele were reviewed.

The interview material was extracted and analyzed between interview cycles. The ideas and needs that emerged from the interviews with the youth were compiled as a basis for interviewing youth workers. The results of interviews with youth and youth workers were taken as a basis for interviews with youth services managers. With action research cycles, the development project progressed towards a proposal for operating model.

According to the results, the development work was deemed necessary and timely. The sub-regional electronic mobile youth card was seen to support the need for a user registry for youth facilities and to promote youth information opportunities in the sub-region. The regional youth card system was also seen to support the well-being, inclusion and equality of young people by providing information on activities across municipal borders.

On the basis of the data, prepared proposals for operating model and proposals for actions for the Turku Region Youth Industries Network. The model proposed was a youth card application that includes a profile and settings for young people, location of youth facilities, contact information for youth workers, information about the benefits of a youth card, information, feedback and sports section. The proposals for action included recommendations for further work on the development of a mobile youth card.

KEYWORDS:

Youth, youth work, well-being, digital youth work, sub-regional youth work, youth card

SISÄLTÖ

KÄYTETYT LYHENTEET TAI SANASTO	6
1 JOHDANTO	7
2 KEHITTÄMISPROJEKTIN TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TAVOITTEET	10
2.1 Tarve seutukunnallisen nuorisokorttijärjestelmän kehittämiseksi	10
2.2 Kehittämishankkeen toimintaympäristö	11
2.3 Kehittämishankkeen tavoitteet ja tehtävät	12
3 NUORET JA HYVINVOINTI	15
3.1 Nuorten elämaailma	15
3.2 Nuorten hyvinvoinnin edistäminen	16
4 NUORISOTYÖ HYVINVOINNIN EDISTÄJÄNÄ	20
4.1 Nuorisotyön kenttä	20
4.2 Nuorisotyön verkostot	23
4.3 Nuorisotyön muutokset ja digitaalisuus	25
4.4 Osallisuus nuorisotyön työmuotojen kehittämisessä	30
5 KEHITTÄMISPROJEKTIN ETENEMINEN	33
5.1 Kehittämishankkeen lähestymistapa	33
5.2 Kehittämishankkeen eteneminen	33
5.3 Käytetyt menetelmät	35
5.4 Kehittämishankkeen toteutus	39
5.5 Haastatteluaineiston analyysi	43
5.6 Kehittämishankkeen arviointimenetelmät	46
6 HAASTATTELUIDEN TULOKSET	48
6.1 Nuorten ryhmähaastattelut	48
6.2 Nuorisotyöntekijöiden ryhmähaastattelu	54
6.3 Nuorisotoimen johtajien ryhmähaastattelu	63
6.4 Hankkeen tulosten viimeistely Urpot-työryhmässä	70
7 TULOSTEN YHTEENVETO	72
8 NUORISOKORTIN TOIMINTAMALLI- JA TOIMENPIDESUOSITUKSET	76

8.1 Nuorisokortit Kempeleessä, Joensuussa ja Lahdessa	76
8.2 Nuorisokortin toimintamalliehdotus	81
8.3 Toimenpide-ehdotukset	83
8.4 Jatkokehittämisideat	84

9 LOPUKSI **86**

9.1 Kehittämisprojektin arviointia	86
9.2 Eettisyys ja luotettavuus	87

LÄHTEET **91**

LIITTEET

- Liite 1. Tutkimuslupalomake
- Liite 2. Infokirje nuorille haastatteluun osallistumisesta
- Liite 3. Infokirje aikuisille haastatteluun osallistumisesta
- Liite 4. Nuorten haastattelurunko
- Liite 5. Nuorisotyöntekijöiden haastattelujen pohjaesitys
- Liite 6. Nuorisotoimien hallinnon edustajien haastattelujen pohjaesitys
- Liite 7. Benchmarking -haastattelurunko
- Liite 8. Tulokset ja toimintamalli- ja toimenpide-ehdotusesitys Turbolle

KUVIOT

Kuvio 1. Kehittämisprojektin aikataulu.	14
Kuvio 2. Kehittämisprojektin eteneminen.	34
Kuvio 3. Nuorisokortin toimintamalliehdotus.	82

TAULUKOT

Taulukko 1. Kuntien asukasluvut ja käyttömenot 2017.	12
Taulukko 2. Kaikki ryhmähaastattelut.	39
Taulukko 3. Nuorten ryhmähaastattelut.	40

KÄYTETYT LYHENTEET TAI SANASTO

Lyhenne	Lyhenteen selitys
Mihi	Mihi on 13-17-vuotiaille nuorille Turun seutukunnan kuntien yhteistyönä tuottamaa maksutonta liikuntaa yli kuntarajojen. Mihi-liikunta on matalan kynnyksen lajikokeiluja ja harrasteliikuntaa.
Nuorisokortti	Nuorisokortti on kuntien nuorisotoimien maksuton, henkilökohtainen jäsenkortti ja sillä pääsee kaikille seutukunnan kuntien nuorisotiloille. Nuorisokortilla on mahdollista saada myös alennuksia. Nuorisokortin tarkoituksena on lisätä turvallisuutta nuorisotoiminnassa ja kodin ja nuorisotyön välistä yhteistyötä.
Seutukunta	Turun seutukuntaan kuuluu 11 kuntaa: Turku, Raisio, Naantali, Masku, Nousiainen, Mynämäki, Rusko, Lieto, Kaarina, Paimio ja Sauvo, jotka tekevät tiivistä verkostoyhteistyötä.
Turbo	Turun seutukunnan nuorisotoimialan hallinnon verkosto, joka koostuu kunkin kunnan nuorisotoimen johtajasta.
Urpo	Turun seutukunnan nuorisotoimialan hallinnon verkoston alatyöryhmä, joka koostuu kuntien nuorisotyöntekijöistä.

1 JOHDANTO

Nuorten hyvinvointi, elinolot ja niiden edistäminen ovat hyvin ajankohtaisia asioita, jotka nousevat usein esiin julkisessa keskustelussa. Maailma muuttuu koko ajan hektisemmäksi ja suorituskeskeisemmäksi. Tämä asettaa nuorten aseman yhteiskunnan jäsenenä haastavaksi, koska odotukset monissa asioissa ovat aika korkealla. Nuorten elinympäristöjen ja nuorisokulttuurin kehittyminen on tuonut tullessaan paljon uusia mahdollisuuksia muun muassa teknologian muodossa.

Nuorten hyvinvointi voidaan nähdä laaja-alaisesti. Nuorten elinolojen ja hyvinvoinnin edistämiseksi yhteiskunta on ottanut merkittäviä askeleita kirjaamalla siihen liittyviä perusteita ja vaatimuksia lainsäädäntöön. Uudet pykälät esimerkiksi Nuorisolaissa (1285/2016) velvoittavat kuntia huolehtimaan asianmukaisesti nuorten osallisuudesta ja tarjoamaan etsivän nuorisotyön ja nuorten työpajan palveluita nuorten hyvinvoinnin tukemiseksi.

Nuorten hyvinvoinnin ja elinolojen seuranta toteutetaan myös erilaisilla valtakunnallisilla ja paikallisilla selvityksillä, suunnitelmilla ja mittareilla. Näistä hyviä esimerkkejä ovat valtakunnalliset kouluterveyskyselyt sekä paikalliset hyvinvointisuunnitelmat ja -kertomukset. Joka toinen vuosi teetettävillä kouluterveyskyselyillä kerätään tietoa nuorten elinoloista ja hyvinvoinnista ja se mahdollistaa myös alueellisen vertailun. Paikallisissa hyvinvointisuunnitelmissa ja -kertomuksissa seurataan indikaattoreiden avulla nuorten hyvinvointia eri osa-alueilla ja niiden pohjalta tehdään uusia suunnitelmia hyvinvointipalveluverkoston kehittämiseksi ja ylläpitämiseksi ajan hengen mukaisesti.

Tärkeää on nuorten hyvinvoinnin edistäminen kehittämällä myös paikallisten nuorisopalveluiden tarjoamia palveluita. Kuntien tarjoamat toiminnot ja palvelumuodot tulisi olla ajankohtaisia ja hyödyllisiä nuorille. Tarpeeseen tuotettujen palveluiden ja toiminnallisuuksien tueksi tulisi kuntien nuorisotyöhön kehittää nuorisotyöllisiä välineitä ja työkaluja. Niiden avulla pystytään tulevaisuudessakin osaltaan turvaamaan nuorisotyöllisten tavoitteiden toteutumista sekä nuorisotyön laatua, tavoitettavuutta, yhdenvertaisuutta ja nuorten osallisuutta.

Tämä raportti on ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opintoihin kuuluvan kehittämiprojektin raportti, joka pureutui nuorisotoimen palveluiden kehittämiseen seutuyhteistyöllä. Kehittämiprojektin aiheena oli Seutukunnallinen nuorisotyö nuorten hyvinvoinnin edistäjänä – seutukunnallisen nuorisokorttijärjestelmän kehittäminen Turun seutukuntaan.

Kehittämiprojektin taustalla oli tarve yhteistyön tiivistämiselle ja uusille työmuodoille. Seutukunnasta puuttuivat yhteiset, toimivat nuorisotyölliset työkalut, joiden avulla voitaisiin tukea nuorisotyöllisiä tavoitteita ja laadukkaiden palveluiden tarjoamista. Kehittämiprojektin tavoitteena oli edistää nuorten hyvinvointia, osallisuutta ja yhdenvertaisuutta seutukunnallisella yhteistyöllä yli kuntarajojen. Tavoitteena oli myös nuorisopalveluiden tiedotuksen ja saatavuuden lisääminen seutukunnan alueella.

Kehittämiprojektissa kartoitin Turun seutukunnan nuorisotoimialojen verkoston 11 jäsenkunnassa, Turussa, Kaarinassa, Liedossa, Paimiossa, Sauvossa, Ruskolla, Raisiossa, Naantalissa, Maskussa, Nousiaisissa ja Mynämäessä nykyisen nuorisokorttijärjestelmän vahvuuksia ja heikkouksia. Nykyinen yhteinen nuorisokorttijärjestelmä toimii pääasiassa kuntien nuorisotilojen käyttäjärekisterinä. Nykyisellään järjestelmä on kankea, vanhanaikainen ja tietojärjestelmät ovat vain nuorisotilakohtaisia.

Kehitysprojektin tehtävänä oli uuden nuorisokorttijärjestelmän toimintamalliehdotuksen koostaminen seutukuntaan. Nuorisokorttijärjestelmä tulisi olla sähköinen järjestelmä, joka on nuorille käytettävissä mobiiliversiona puhelimella. Järjestelmän tulisi vastata nuorisotilojen käyttäjärekisteritarpeeseen yli kuntarajojen, mutta toimia myös nuorten tiedotus- ja palautteenantokanavana molempiin suuntiin nuorisopalveluilta nuorille ja toisin päin.

Kehittämistehtävänä oli saada tietoa nuorten, työntekijöiden ja hallinnon edustajien toiveista, odotuksista ja vaatimuksista koskien uutta nuorisotieto- ja tiedotusjärjestelmää. Aineistonkeruun ja tulosten analysoinnin pohjalta esitin toimintamalli- ja toimenpide-ehdotukset Turun seutukunnan nuorisotoimialojen hallinnon verkostolle.

Kehittämiprojektissa keräsin aineistoa laadullisin menetelmin ryhmähaastattelemalla nuoria, nuorisotyöntekijöitä sekä hallinnon edustajia uuden järjestelmän kehittämiseksi. Kehittämisalueena toimi seutuyhteistyössä mukana olevat kunnat, joiden alueella kehittämistyö tehdään. Aineistonkeruun ryhmähaastattelujen muodossa toteutin kevään 2019 aikana. Kesällä 2019 selvitin hyviä sähköisen nuorisokortin toimintatapoja ja käytänteitä Lahdesta, Joensuusta sekä Kempeleestä.

Kerätyn aineiston pohjalta työstetyn toimintamalli- ja toimenpide-ehdotuksen esitin syyskuussa Turun seudun nuorisotoimialan hallinnonverkostolle Turbolle. Kirjallinen raportti tuloksineen ja johtopäätöksineen valmistui syksyllä 2019.

Tässä raportissa kehittämiprojektin toimintaympäristöä, tarvetta ja taustoja kirjoitan auki luvussa kaksi. Teoriaosuudessa luvussa kolme ja neljä avaan nuoruu- den elinympäristöä, nuorten hyvinvointia, nuorisotyötä ja sen muutosta kohti digitaalisia palveluita. Metodisia valintoja, menetelmiä ja kehittämiprojektin etene- mistä kuvaan luvussa viisi.

Kehittämiprojektin tulokset avaan luvussa kuusi. Tuloksissa tuodaan esiin nuor- ten, nuorisotyöntekijöiden ja nuorisotoiminen hallinnon ajatuksia nykyisestä käy- tössä olevasta nuorisokortista, sen vahvuuksista ja heikkouksista. Tuloksissa avaan myös nuorten, nuorisotyöntekijöiden ja hallinnon edustajien toiveita ja nä- kökulmia uuden seutukunnallisen nuorisonkortin kehittämiseen. Luvussa seitse- män esitän johtopäätökset.

Kahdeksannessa luvussa tuon esille Kempeleen, Joensuun ja Lahden nuoriso- korttien toimintamallit. Luvussa esitän myös kehittämiprojektin aineistoista koos- tetut toimintamalli- ja toimenpide-ehdotukset. Raportin lopuksi arvioin vielä kehi- tämisprojektin luotettavuutta ja pohdin projektia eettisestä näkökulmasta.

2 KEHITTÄMISPROJEKTIN TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TAVOITTEET

2.1 Tarve seutukunnallisen nuorisokorttijärjestelmän kehittämiselle

Nuorisokortin kehittämisprojektin tarve nousi esiin käytännön nuorisotyössä nuorten ja ohjaajien palautteesta. Turun seutukunnassa on ollut yhteinen seutukunnallinen nuorisokorttijärjestelmä toiminnassa jo vuosia. Nuorisokortti nykyisellään koettiin nuorten ja työntekijöiden palautteen mukaan vanhanaikaiseksi, toimimattomaksi ja osittain turhaksi.

Seutukunnan yhteiselle nuorisokorttijärjestelmälle koettiin palautteen mukaan kuitenkin edelleen olevan tarvetta ja sen kehittämisestä oli puhuttu seutukunnassa jo vuosia, mutta käytännön kehittämistyö oli jäänyt tekemättä. Kuntien nuorisopalveluilla oli tarve kehittää yhteistä nuorisokorttia kohti kokonaisvaltaisempaa, sähköistä nuorisotiedon ja tiedotuksen toimintamallia, nuorisokorttia, joka vastaisi tämän päivän vaatimuksiin.

Palautetta antaneet nuoret ja nuorisotyöntekijät toivoivat kehitettävän toimintamallin olevan ajan hermoilla, helppokäyttöinen nuorille ja ohjaajille sekä pystyvän vastaamaan kuntien, nuorisotilojen ja nuorten tarpeeseen. Toiveiden mukaan uusi järjestelmä tulisi olla sähköisenä palveluna, esimerkiksi saatavilla mobiiliselävelluksena nuorten puhelimiin. Nuorisokorttijärjestelmän sovelluksessa tulisi olla uutena ominaisuutena myös tiedotusmahdollisuus hyvinvointipalveluista kohdennetusti nuorille, eri ikäryhmille tai alueellisesti.

Toisaalta taas sovelluksen kautta nuorilla olisi mahdollista ottaa yhteyttä tai antaa palautetta nuorisopalveluille yli kuntarajojen. Nuorisotilojen näkökulmasta oleellista oli, että uuden toimintamallin ja järjestelmän avulla nuorisotiloja käyttävien nuorten tiedot sekä alaikäisten nuorten huoltajien tiedot löytyisivät yhteisestä sähköisestä järjestelmästä, jonka käyttö olisi mahdollista nuorisotoimissa yli kuntarajojen.

Uuden seutukunnan yhteisen tietojärjestelmän odotettiin tukevan nuorten hyvinvointipalveluiden tarjontaa ja lisäävän palveluiden saatavuutta ja tasavertaisuutta sillä ajatuksilla, että kaikilla nuorilla olisi mahdollisuus osallistua minkä tahansa kunnan toimintaan. Tarve nuorisotietojärjestelmän, nuorisokortin, kehittämisprojektille oli ajankohtainen ja todellinen. Uudistuksen myötä kunnalliset nuorisopalvelut pystyisivät paremmin saavuttamaan kohderyhmäänsä, tiedottamaan toiminnasta ja mahdollistamaan nuorille helpon yhteydenpidon kanavan. Nuorisokortin avulla pystytään lisäämään turvallisuutta nuorisotiloissa ja yhteistyötä nuorten kotiväen kanssa nuorisotilatoiminnassa.

2.2 Kehittämisprojektin toimintaympäristö

Turun seutukunnassa toimii seutukunnallinen nuorisotoimialojen verkosto Turbo. Turbo-verkosto on käynnistynyt jo vuonna 2005 hankerahalla ja sen tarkoitus on kehittää lasten ja nuorten palveluihin kohdistuvaa ja niitä edistävää seutukunnallista verkostotyötä (Turun kaupungin nuorisolautakunta 2012).

Turbon jäseninä toimivat nuorisotoimien hallinnon edustajat 11 kunnasta; Turusta, Raisiosta, Liedosta, Kaarinasta, Paimiosta, Sauvosta, Naantalista, Ruskolta, Maskusta, Nousiaisista ja Mynämäestä. Turbon tarkoituksena on edistää ja kehittää nuorisotyön laatua, nuorisopalveluiden sisältöä sekä asemaa osana kunnallisia palveluita yli kuntarajojen. Verkosto edistää myös kuntien välistä yhteistyötä ja kehittää yhteisiä nuorten hyvinvointia edistäviä palveluita Turun seutukunnassa.

Turbo-verkoston alaisuudessa toimii Urpo-verkosto, johon kuuluvat edustajat kaikista kunnista. Urpojen edustajat ovat kuntien nimeämiä nuorisotyöntekijöitä. Tämän työryhmän tehtävänä on tehdä käytännön työn kehittämistä, suunnittelua ja toimeenpanoa ja arviointia Turbo verkoston ohjeistuksien ja tavoitteiden mukaisesti. Nämä kaksi työryhmää keskustelevalt keskenään yhteisten tapaamisten ja muiden tiedonvaihdon keinoin.

Kehittämisprojektini toimintaympäristönä toimi Turun seutukunnan nuorisotoimialan verkostossa mukana olevat kunnat. Kuntien ja kaupunkien koko vaihtelee

isosta kaupungista pieniin kuntiin. Tämä luo omat haasteensa yhteisten toimintamallien kehittämisessä. Alla olevassa taulukossa on kuvattu toimintaympäristöjen ja organisaatioiden kokoa, nuorten ikäjakaumaa ja nuorisopalveluiden taloudellisia resursseja.

Taulukko 1. Kuntien asukasluvut ja käyttömenot 2017. (Suomen nuorisotyön tilastot 2018).

Kunta	Asukasluku	0-28v	Nuorisotoimen nettokäyttömenot	Nettokäyttömenot € / nuori
Turku	191 331	67 266	8 190 000€	120€
Kaarina	33 456	10 492	745 000€	70€
Raisio	24 178	7 291	957 000€	131€
Lieto	19 831	6 496	478 000€	74€
Naantali	19 245	5 306	417 000€	79€
Paimio	10 832	3 426	232 000€	68€
Masku	9 554	3 118	275 000€	88€
Mynämäki	7 766	2 156	223 000€	103€
Rusko	6 251	2 005	235 000€	117€
Nousiainen	4 733	1 527	178 000€	117€
Sauvo	2 994	801	70 000€	87€

2.3 Kehittämiprojektin tavoitteet ja tehtävät

Kehittämiprojektissa kartoitin Turun seutukunnan nuorisotoimialan verkoston alueella nuorten, työntekijöiden ja hallinnon näkemyksiä käytössä olevasta nuorisokorttijärjestelmästä. Seutukunnalliseen verkostoon kuuluvat Turun lisäksi Kaarina, Lieto, Paimio, Sauvo, Rusko, Raisio, Naantali, Masku, Nousiainen ja Mynämäki. Näiden kuntien seutukunnallinen nuorisokortti on ollut käytössä vuodesta 2012. Nykyisin käytössä olevalla järjestelmällä oli pyritty tukemaan pääasiassa yhteisiä nuorisotyöllisiä tavoitteita ja esimerkiksi nuorisotilojen sääntöjen luomista ja noudattamista nuorisotiloissa. Lisäksi käytössä olevassa nuorisokortissa oli seutukunnallisuus ominaisuus, jolla mahdollistettiin nuorten kulkeminen yhdellä kortilla useamman kunnan nuorisotiloissa.

Nuorisokortti koettiin nuorisotoiminnan järjestäjän puolesta tarpeellisena, koska se lisää turvallisuutta ja nuorten hyvinvointia nuorisotilatoiminnassa, koska nuorisotyöntekijöillä on tieto tiloja käyttävistä nuorista ja heidän huoltajien yhteystiedot. Myös yhteistyö nuorisotilojen ja kodin välillä mahdollistui helpommin kortin ollessa käytössä. Järjestelmä koettiin kuitenkin vanhaksi. Käyttäjärekisterit olivat nuorisotilakohtaisia, eivätkä siis vastaa tämän päivän tarpeeseen eikä siihen, että nuoret liikkuvat yli kuntarajojen.

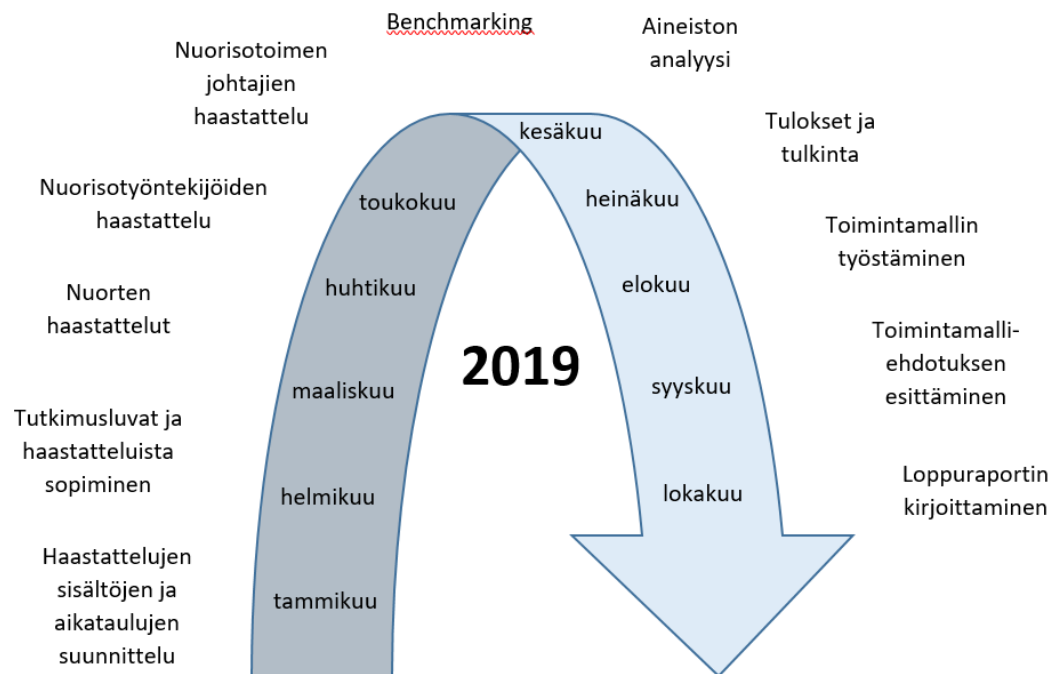
Kehittämiprojektin tavoitteena oli:

1. Edistää nuorten hyvinvointia kehittämällä seutukunnallista yhteistyötä.
2. Lisätä nuorten osallisuutta ja yhdenvertaisuutta lisäämällä nuorisopalvelujen tiedotusta yli kuntarajojen.
3. Tukea nuorten liikkuvuutta ja nuorisopalvelujen saatavuutta koko seutukunnan alueella.

Kehittämiprojektin kehittämistehtäviksi muotoutui:

1. Kartoittaa nuorten, nuorisotyöntekijöiden ja nuorisotoimien hallinnon edustajien ajatuksia nykyisestä nuorisokortista.
2. Kartoittaa nuorten, nuorisotyöntekijöiden ja nuorisotoimien hallinnon edustajien ajatuksia ja toiveita uuden nuorisokortin olomuodosta ja sisällöistä.
3. Kartoittaa muiden kuntien hyviä käytänteitä sähköisistä nuorisokorteista.
4. Koostaa kerättyjen aineistojen pohjalta uuden seutukunnallisen nuorisokortin toimintamalliehdotus Turun seutukunnan nuorisotoimialojen verkostolle.
5. Koostaa toimenpide-ehdotukset tukemaan uuden toimintamallin jatkokehittämistä.

Kehittämiskojehti käynnistyi projektisuunnitelmaalla loppuvuodesta 2018. Alla olevassa kuviossa on esiteltynä kehittämiskojehtin eteneminen ja aikataulu.

Kuvio 1. Kehittämiskojehtin aikataulu.

Kehittämiskojehtissa keräsin aineistoa kehittämistyöhön ryhmähaastatteluilla. Aineistoa keräsin nuorilta, nuorisotyöntekijöiltä ja hallinnon edustajilta ryhmähaastatteluin. Lisäksi selvitin hyviä käytänteitä muista kaupungeista, joissa oli jo käytössä sähköinen nuorisokortti. Toimintamallin luomisen pohjana käytin haastatteluaineiston tuloksia ja hyviä käytänteitä Joensuun, Lahden ja Kempeleen nuorisokorttijärjestelmistä. Näiden pohjalta työstin toimintamalli ja –toimenpideehdotus Turun seutukunnallisen nuorisotoimialojen verkostolle, Turbolle.

3 NUORET JA HYVINVOINTI

3.1 Nuorten elämismaailma

Nuorisolain mukaan nuoreksi määritellään alle 29-vuotias (Nuorisolaki 2016/1285, §3). Käytännössä nuoruutta voidaan määritellä monin eri tavoin, riippuen määrittelevästä tahosta.

Nuoret kasvavat kohti aikuisuutta vallitsevan nuorisokulttuurin alaisuudessa. Nuorisokulttuuri muokkautuu aikakausien ja sillä hetkellä voimassa olevan kulttuurin mukaan. Nuorisokulttuurin muodostumiseen vaikuttavia tekijöitä ovat yhteiskunta, vallitseva yleinen kulttuuri, aika, paikka ja nuoriso itse. Nuorisokulttuurien muutokset etenevät nykyään nopeasti nopeatempoisen, hektisen ja tietoteknisen maailman vuoksi. Nuorten keskuudessa korostuu elämyshakuisuus; kaikkea pitäisi saada ja kokea. Toisaalta myös nuorten elintaso on pääsääntöisesti noussut. Kiireinen elämän rytmi ja kasvaneet taloudelliset vaatimukset asettavat nuorisoa myös haastavaan tilanteeseen; kaikilla nuorilla ei ole välttämättä tukiverkkoa takanaan ja arjen sujuvuuden ongelmat saattavat myös kasautua ylivoimaisiksi. (Pulkkinen & Kanervio 2014, 140-141.)

Nuoruus kunkin nuoren kohdalla voi olla hyvin erilainen riippuen elämäntilanteesta, ajasta ja paikasta (Anttila 2017, 9). Pienessä kunnassa ja syrjäseudulla asuvalla nuorella elinympäristö vapaa-ajalla on pääosin kotona johtuen pitkistä välimatkoista. Näillä nuorilla ei ole välttämättä edes mahdollisuutta osallistua lainsäädännön (kts. Nuorisolaki 1285/2016) määrittelemiin, kuntien tarjoamiin hyvinvointi- ja vapaa-ajan palveluihin. (Tuuva-Hongisto ym. 2016, 51.)

Nuoruudessa ja murrosiässä korostuvat myös yhteisölliset tekijät osana nuorten hyvinvointia. Yhteisöistä tulee yhä merkittävämpiä ja houkuttelevampia kehitysympäristöjä nuorille. Nuoret viettävät yhä enemmän aikaa murrosikäisenä kodin ulkopuolella erilaisissa yhteisöissä. Yhteisöjen vaikutukset nuoren terveydelle ja

hyvinvoinnille ovat tärkeitä. (Ballard & Syme 2015, 1.) Hyvä vapaa-aika-hankkeen tulosten mukaan nuorten hyvä vapaa-aika sisältää tilaa ja aikaa elää; aikaa itselle ja aikaa hyvässä seurassa kavereiden kanssa (Anttila 2017, 40).

Nuorten elinoloja ympäröi vahvasti digitaalinen maailma. Tietotekniikka ja erilaiset sosiaalisen median ympäristöt ovat vahvasti osa nuorten arkea. Digimaailma itsessään helpottaa paljon elämää ja luo lisää mahdollisuuksia, mutta kääntöpuolella on olemassa myös erilaisia uhkia. Nuoret viettävät digimaailmassa paljon aiempaa enemmän aikaa ja se on vaikuttanut paljon myös nuorten käymän vuorovaikutuksen muotoihin. Kasvokkain tapahtuva kommunikointi on lisääntyvässä määrin muuttanut muotoaan virtuaaliseen kommunikointiin. Riskinä saattaa olla vieraantuminen perinteisestä ihmissuhteiden vuorovaikutuksesta. Toisaalta digimaailma mahdollistaa vuorovaikutuksen niille nuorille, joilla kasvotusten tapahtuvaa vuorovaikutusta ei syystä tai toisesta juuri ole. (Pulkkinen & Kanervio 2014, 120-121.)

3.2 Nuorten hyvinvoinnin edistäminen

Kehittämisprojektin keskiössä ovat nuoret ja hyvinvointi. Hyvinvoinnin käsitteellä kuvataan ihmisen koettua elämänlaatua eri elämän osa-alueilla. Kyse on kyvystä tyydyttää omia tarpeita esimerkiksi fyysisellä, psyykkisellä, sosiaalisilla tai hengellisillä elämänalueilla. Hyvinvoinnin kokeminen on hyvin yksilöllistä ja hyvinvointi voidaan kokea hyvin eri tavoin riippuen ihmisen elämäntilanteesta. (Kainulainen ym. 2016, 76-77.) Tutkimuksen mukaan hyvinvointiin ja mielenterveyteen positiivisesti vaikuttavia tekijöitä ovat perhesuhteet, ystävyysuhteet, terveys, terveelliset elämäntavat, työ sekä vapaa-aika (Health Service Executive 2007, 14).

Hyvinvointi nuorten elämässä koostuu tavallisista arkisista asioista. Hyvinvointi pitää sisällään hyvät elämäntavat, terveellistä ruokaa, riittävää lepoa, liikuntaa sekä hyvät ihmissuhteet. Perhe koetaan tärkeäksi tukipilariksi. Nuorten hyvinvointia heikentävät tekijät voivat liittyä nuoren omaan toimintaan ja elämäntilanteeseen tai muiden ihmisten toimintaan ja turvattomuuden kokemukseen. Nuorten mukaan epäterveelliset elämäntavat, kuten päihteiden käyttäminen, huono

ruokavalio ja liikkumattomuus heikentävät hyvinvointia. (Viilo 2017, 12; Nuortenelama.fi 2019)

Kouluterveyskyselyn tulosten mukaan nuorten ja vanhemman hyvällä ja avoimella suhteella on positiivinen vaikutus nuoren hyvinvointiin. Myös vapaa-ajan harrastusten merkitys myönteisten elämysten tuottajana on nuoren hyvinvoinnille keskeistä. Harrastuksella voidaan ehkäistä myös syrjäytymistä. Pitkäkestoinen yksinäisyys tai ystävän puute heikentää hyvinvointia. (Halme ym. 2018, 9-12, 13-16, 22.)

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin tilasta kerättävällä tiedolla voidaan seurata, edistää ja kehittää toimenpiteitä hyvinvoinnin edistämiseksi. Valtakunnallisella tasolla nuorten hyvinvoinnin seuraamiseksi ja tiedon keräämiseksi on erilaisia kehittämisohjelmia, muun muassa lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelma, joka määrittellään valtakunnalliset tavoitteet ja suuntaviivat lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi. (Heinonen & Kapanen 2012, 65.)

Valtakunnallisella nuorisotyön ja nuorisopolitiikan ohjelma vuosille 2017-2019 sisältää tavoitteissaan muun muassa yhden harrastuksen mahdollistaminen jokaiselle nuorelle ja nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien lisäämistä. Lisäksi ohjelma määrittelee tavoitteita eurooppalaiselle ja kansainväliselle yhteistyölle muun muassa digitaalisen nuorisotyön kehittämiseksi. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2017, 8, 13, 19.)

Valtakunnallisten kouluterveyskyselyjen (2017) tulosten mukaan nuorten hyvinvointia edistää tukemalla nuoren ja hänen vanhemman vuorovaikutusta, osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia sekä harrastusmahdollisuuksia. Lisäksi hyvinvointia voitaisiin edistää kehittämällä opiskeluhuollon ja väkivaltatilanteiden toimintamalleja. Lisäksi tulisi varmistaa, että nuorten kanssa työskentelevillä on ammattitaitoa yksilöllisen tuen ja tarpeiden tunnistamiseen ja nuoren hyvinvointia edistävän toiminnan järjestämiseen. (Halme ym. 2018, 64.)

Alueellisella tasolla nuorten elinolosta ja hyvinvointipalveluista saa kattavan katsauksen tutustumalla kuntien hyvinvointisuunnitelmiin ja hyvinvointikertomuksiin.

Kuntien vastuita asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin seuraamisesta määritellään Terveydenhuoltolaissa (2010/1326 12 §). Lain mukaan kunnan on seurattava asukkaistensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin.

Hyvinvointikertomus pitää sisällään suunnitelman hyvinvoinnin edistämisestä: painopisteet sekä niitä koskevat kehittämiskohteet, tavoitteet ja arviointimittarit sekä toimenpiteet, resurssit ja niiden mittarit. Tavoitteena on, että hyvinvoinnin edistäminen liitetään osaksi kuntien kokonaisvaltaista toiminnan ja talouden suunnittelua. (Santalahti 2019; THL 2019.)

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet Varsinais-Suomessa ovat:

1. Yhteisöllisyyden ja osallisuuden lisääminen
2. Päihteiden käytön vähentäminen
3. Ylipainon ja liikkumattomuuden vähentäminen. (Santalahti 2019.)

Pohjoismaisessa nuorten hyvinvointikeskustelussa on keskeisenä teemana nostettu esiin nuorten yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua kansalaistoimintaan ja kuntien tarjoamiin hyvinvointipalveluihin asuinpaikasta riippumatta (Tuuva-Hongisto 2016, 16). Tämä onkin todellinen haaste pienempien paikkakuntien kohdalla, jossa syrjäseuduilla asuvien nuorten pitkät välimatkat taajama-alueille ja palveluiden piiriin vapaa-ajalla on erittäin haasteellista. Itä-Suomen nuorisopuntari 2014-2015 tutkimuksen tulokset osoittavat, että nuorten kokemukset palveluntarjonnan riittävydestä ja toimivuudesta on yhteydessä nuorten kokemaan hyvinvointiin (Eriksson 2016b, 88.)

Nuorten hyvinvointi yhdistetään usein lähdeaineiston mukaan myös nuorten osallisuuteen. Vehviläinen (2006, 76) tarkastelee osallisuutta hyvinvoinnin näkökulmasta. Hänen mukaansa osallisuus voi merkitä osallisuutta yhteiskuntaan, osallisuutta kansalaisoikeutena tai osallisuutta mahdollisuutena vaikuttaa oman elämän, paikallisen tason sekä yhteiskunnallisen tason asioihin. Nämä kaikki ovat

kuitenkin yhteydessä toisiinsa ja muodostavat kokonaisuutena yhden hyvinvoinnin osatekijän.

Erikssonin (2016b, 88-89) mukaan nuorten osallisuus ja vaikutusmahdollisuuksien edistäminen on ollut keskeisessä roolissa nuorisotyöllisessä keskustelussa. Nuorten osallisuudesta on kirjattu myös nuorisolakiin (1285/2016). Itä-Suomessa toteutetun nuorisopuntari-tutkimuksen mukaan nuorten hyvinvointia kunnissa voitaisiin edistää lisäämällä vaikutus-, ideointi ja palautteenantomahdollisuuksia kunnissa koskien palvelukokonaisuuksia ja niiden sisältöjä (Eriksson, 2016b, 89).

4 NUORISOTYÖ HYVINVOINNIN EDISTÄJÄNÄ

4.1 Nuorisotyön kenttä

Nuorten hyvinvoinnin tukeminen tarkoittaa käytännönläheisiä ja arkisia asioita. Voidakseen hyvin nuoret kaipaavat läheistensä ja kaverien läsnäoloa ja tukea. Nuorelle on tärkeää tulla nähdyksi ja kuulluksi ja saada olemisestaan ja tekemisestään positiivista palautetta. Hyvinvointiin voi saada tukea myös ammattilaisilta, kuten sosiaalitoimesta tai nuorisotyöstä. (Viilo 2017, 13.)

Suomalaisen nuorisotyön historia ulottuu varhaisimmillaan 1500-luvulle, jolloin luterilaisen opin mukaan pyrittiin nuorille opettamaan soveliaita käyttäytymistapoja ja kuuliaisuutta (Nieminen 1995, 18-19). Järjestäytynyt nuorisotyö muodostui 1800-luvun lopulla järjestöjen toiminnaksi. Tuolloin muodostettiin erilaisia nuorisoseuroja, raittiusyhdistyksiä ja muita nuorisoyhdistyksiä ja –järjestöjä. Niiden tuottamalla kansalaistoiminnalla pyrittiin ratkaisemaan yhteiskunnallisen murroksen seurauksina syntyneitä ongelmia ja levottomuuksia nuorten keskuudessa. Nuorisotyö toimikin pitkään juuri järjestö ja yhdistystoimintana Suomessa. (Nieminen 1995, 28-46.)

Nuorisotyö alkoi ammatillistua vasta 1960 –luvulla (Nieminen 1995, 357). 1970-luvulla työlainsäädäntöä kehitettiin ja nuorisoseurojen ja –järjestöjen tekemää nuorisotyötä alettiin määritellä. Kunnallinen nuorisotyö alkoi levitä kovalla vauhdilla 1980-luvulla. (Nieminen 1995, 365-370; Viitanen 2008, 263-266.)

Nykyään nuorisolaki (2016/1285, §3) määrittelee nuorisotyötä seuraavasti: ”nuorisotyöllä tarkoitetaan nuorten kasvun, itsenäistymisen ja osallisuuden tukemista yhteiskunnassa”. Nuorisotyön kenttä on todella laaja ja moniulotteinen ja se pitää sisällään monenlaisia tehtäviä ja osa-alueita. Nuoren omista, yksilöllisistä tarpeista katsottuna voidaan nuorisotyötä määritellä nuoren kasvun tukemiseksi, sosiaalisen verkoston tukemiseksi ja mahdollistajaksi. Nuorisotyö on myös nuorten suhteiden tukemista suhteessa ympäristöön, yhteiskuntaan, palvelujärjestelmään sekä vaikuttamiseen liittyvissä asioissa. (Kinnunen 2015a, 61-63.)

Lain määritelmästä huolimatta nuorisotyön määrittäminen on haastavaa, koska toiminnallisen toimialan määrittelystä puuttuu käsitteitä ja teoreettisia jäsennyksisiä. Nuorisotyötä pystytään kyllä kuvaamaan avaamalla työtapoja ja toimintaympäristöä, mutta sisällöllisyys ja taustalla olevat keskeiset toimintatavat jäävät usein hahmottamatta. Usein siis nuorisotyötä määritellään pinnallisesti ja taustalla olevat työn tavoitteet kasvatuksesta, ohjauksesta ja oppimisen ohjaamisesta jää huomioimatta. (Kiilakoski 2015a, 19, 21-22.)

Tomi Kiilakosken mukaan nuorisotyö on kasvatuksellista toimintaa, jolloin työhön tulee mukaan tavoitteellinen ote. Nuorisotyössä pyritään varmistamaan, että nuoret kiinnittyvät ympäristöön ja yhteiskuntaan ja mahdollistavat hyvinvoinnin edistämisen itselleen ja muille ympärillään. Nuorisotyö voidaan määritellä myös pitkäkestoiseksi prosessiksi yksilö- tai ryhmätasolla. Nuorisotyön tuloksia on ennakkoon vaikea havainnollistaa, tulokset sen sijaan nousevat esiin itse toiminnasta. (Kiilakoski 2015b, 4.)

Timo Purjo taas käyttää termiä nuorisokasvatus nuorisotyön sisällöistä puhuttaessa. Hänen mukaansa nuorisokasvatus termiä voidaan käyttää, kun työskennellään nuorten kanssa. Nuorisokasvatus painottuu nuoren kasvuntukemiseen sekä ohjaukseen, jossa korostuu nuoren ja kasvattajan välinen suhde, nuoren yksilöllisyys ja ihmisarvo. (Purjo 2012, 86-90.) Nuorisotyön kasvatuksellisuudessa kasvattaminen näyttäytyy tasavertaisessa vuorovaikutuksessa kasvattajan ja nuoren välillä. Molempien vahvuudet tulee esiin; nuorella on nuoren asiantuntemus ja kasvattajalla kasvattajan. (Gretschel 2011, 7.)

Kunnat ovat yksi taho, joka järjestää lain määrittelemiä nuorten hyvinvointipalveluja Suomessa. Nuorten hyvinvointia tukevia yksilöllisiä ja yhteisöllisiä palveluita järjestävät kunnissa koulujen oppilashuolto, sosiaalitoimi sekä nuorisotoimi (Gellin ym. 2012, 160). Nuorisolaki taas määrittelee kunnan vastuuta nuorisotyön tekemisestä. Kolmannen luvun 8§ määritellään, että kuntien tulee luoda edellytykset nuorisotyölle ja järjestää nuorille suunnattuja palveluita ja tiloja. Kuntien tulee myös nuorisotyötä tuottaessaan tehdä yhteistyötä muiden nuorisopalveluita tuottavien tahojen, nuorten ja perheiden kanssa. (Nuorisolaki 2016/1285, §8.)

Nuorisotyön tulisi olla nuorille ensisijaisesti lähipalvelu omassa kotikunnassaan huolimatta kunnan koosta. Pienemmissä kunnissa, joissa on pitkät välimatkat, palvelun tarjoaminen on haastavampaa. Välimatkoista huolimatta nuorisotyön palveluiden tulisi olla nuorten saatavilla. (Rauas 2015, 87.)

Nuorisotyötä tehdään useilla erilaisilla työtavoilla ja menetelmillä. Perinteisesti nuorisotyö kunnissa on mielletty nuorisotilatyöksi, jolloin työtä tehdään avoimen nuorisotyön muodossa. Nuorisotilat ovat nuorten kokoontumispaikkoja. Nuorisotyön näkökulmasta nuorisotilat ovat tärkeä työväline, jolla voidaan luoda vuorovaikutuksellinen kontakti nuoreen ja toteuttaa myös ryhmämuotoista toimintaa. Usein nuorisotiloissa tapahtuvassa nuorisotyössä korostuu toiminnallisuus. Eri-laisten toiminnallisten välineiden ja ohjauksellisten puitteiden avulla nuorisotyöntekijä voi kohdata ja olla vuorovaikutuksessa nuoren kanssa luontevammin. Toisaalta nuorisotyötä voidaan tehdä myös monissa erilaisissa ympäristöissä; nuorisotilojen lisäksi myös kaupungilla, ulkotiloissa ja virtuaalisissa tiloissa. (Kiilakoski 2012, 125, 131, 139; Kylmäkoski 2008, 395-396.)

Nuorisotyön tavoite on tarjota nuorisopalveluja kaikille nuorille, jotka tarvitsevat tai haluavat niitä. Nuorisotilatyössä tulisi pyrkiä tavoittamaan myös nuorisotalolla käymättömiä nuoria ja tavoittaa myös niitä nuoria, joilla ei ole harrastuksia ja omaa tekemistä. (Gretschel 2011, 22.)

Nuorisotyön kehittämisverkosto Kanuuna toteuttamassa talotyöhankkeesta saatujen tulosten mukaan toiminnan kehittämisessä tulee tarkastella nuorisotalotyötä uudella tavalla. Tärkeänä kehittämiskohteena koettiin nuorisotilojen välisen yhteistyön ja kommunikaation edistämistä, joka saattaa tarvita tuekseen toimintakulttuurin muokkaamista. Nuorisotalotyössä verkostojen toimivuus, nuorisotalojen tavoitettavuus, asiakaslähtöisyys ja moniammatillinen yhteistyö ovat tärkeää. (Kiilakoski 2012, 147-148.)

Suunnitellun Sote-uudistuksen mukaan kunnat olisivat jatkossakin vastuussa hyvinvointiin liittyvistä palveluista ja niiden järjestämisestä, kuten nuorisopalveluista. Verkostoyhteistyön merkitys kasvaa hyvinvointipalveluiden tuottamisessa,

jotta löydetään toimivat mallit ja käytännöt kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukemiseksi. (Niemelä 2016, 95-96.) Sote-uudistuksen suunnitelmien mukaan kuntien ennaltaehkäisevät palvelut ja palvelurakenteet tulisi kehittää ja uudistaa monipuolisemmiksi. Yhteiskunnallisia rakenteita tulisi muokata toimivaksi erilaisin toimintamallein ja keinoin nuorten hyvinvointia tukevaksi kokonaisuudeksi. (Kainulainen ym. 2016, 81.)

Maakunta- ja sote-uudistuksen loppuraportin (Valtiovarainministeriö 2019, 167-169) johtopäätöksissä todetaan tarvetta uudistukselle edelleen olevan. Raportissa nostetaan esiin mahdollisen tulevan uudistushankkeen käynnistyksessä ja toteutuksessa huomioitavia asioita. Uudistustyön jatkamisessa tulisi huomioida kokonaisuuden organisointi, aikataulutus ja yhteistyö poikkihallinnollisesti eri organisaatiotasoilla.

Nyt kun Sote-uudistus suunnitelmat kaatuivat, ainakin väliaikaisesti, eletään uudistuksen suhteen väliaikaa. Epävarmaa on, tuleeko Sote-uudistus myöhemmin jossain muodossa ja miten se vaikuttaa kuntien toimintaan. Kuntien rooli palveluiden tuottajana saattaa kuitenkin jo lähitulevaisuudessa muokkautua nykyisestään myös nuorisopalveluiden osalta.

4.2 Nuorisotyön verkostot

Nuorisotyössä toimitaan usein erilaisissa verkostoissa. Verkostot voivat olla keskenään hyvin erilaisia. Verkosto voi olla organisaation sisäinen verkosto tai organisaatioiden välinen verkosto. Verkostotoimintaa toteutetaan myös monella eri tasolla; paikallisella, alueellisella, valtakunnallisella ja kansainvälisellä. (Airila ym. 2016, 4.)

Verkostoissa tapahtuva työ on yhteistyölle pohjautuvaa, vastavuoroista ja tasa-arvoon perustuvaa yhteistä toimintaa yhteisen asian edistämiseksi (Soanjärvi 2011, 32). Toimivassa verkostossa tärkeässä roolissa on jäsenten välinen luottamus ja toimiva vuorovaikutus. Yhteiset tavoitteet ja päämäärät, sitoutuminen ja

motivaatio yhteiseen toimintaan sekä verkoston jäsenten avoimuus kehittämiss-työlle on edellytyksenä sen toimivuudelle. (Rautvuori & Jyrämä 2015, 129-130.)

Verkostossa työskentelystä hyötyvät kaikki sen jäsenet. Verkostoissa jokainen voi tuoda esiin oman ydinosuamisen ja jakaa sitä koko verkostolle. Verkostotyöskentely mahdollistaa tehokkaan työskentelyn ja tukee vähäisten resurssien kuu-lua. Tarpeen vaatiessa verkostot toimivat myös joustavasti ja verkoston avulla voidaan reagoida helpommin muuttuviin olosuhteisiin ja tilanteisiin. (Soanjärvi 2008, 155-156.)

Hyvällä ja toimivalla verkostoyhteistyöllä voidaan edistää nuorten hyvinvointia ja heille tarjottavien hyvinvointipalveluiden laatua. Oleellista verkostotyössä on käyttää hyväksi osaamista yli kuntarajojen, kehittää uusia yhteisiä ideoita ja inno-vaatioita sekä parantaa palveluiden saatavuutta, tavoitettavuutta ja laatua. (Airila ym. 2016, 6.) Seutukunnan yhteisellä nuorisokorttijärjestelmän kehittämisellä py-rittiin juuri palveluiden laadun parantamiseen edistämällä palveluiden tavoitetta-vuutta ja saatavuutta.

Kanuuna-verkosto toteutti vuosina 2009-2011 monikulttuurisen nuorisotyön ke- hittämishankkeen, jonka tavoitteena oli kehittää mukana olevien kaupunkien nuo- risotyötä monikulttuurisesta näkökulmasta. Kehittämishankkeen aikana esiin nousi, että nuorisotyön kehittämisen onnistumiseksi on tärkeää, että kehittämis- työn aikana johtoporras sitoutuu kehitystyöhön. Kehitystyön aikana tulee myös mahdollistaa organisaatioiden ja niiden työntekijöiden yhteistapaamisia ja kehit- tämispäiviä. Onnistunut kehitystyö tulee myös dokumentoida, jotta se on hel- pompi käsitteellistää. Tärkeää kehittämistyössä on myös työntekijöiden kuulemi- nen, osallisuus ja mukaan ottaminen kehitystyön aktiivisiksi ja tietoisiksi jäseniksi. (Kivijärvi 2012, 305-307.)

Kivijärven (2012, 308-312) mukaan Kanuuna-verkoston monikulttuurisen nuori- sotyön kehittämishanke osoitti, että kehittämishankkeille olisi tärkeää osoittaa koordinaattori, vastuuhenkilö, joka toimii johdon ja työskentelyn välissä ja vastaa kehittämishankkeen aikaisesta tiedon tallettamisesta ja jakamisesta. Koordinaat-

torilla tulisi olla määritelty asema kehittämistyön muutosten ja päätösten toteuttamiseksi sekä työaikaa kehittämistyön edistämiseksi. Hankekoordinaattorille tulisi toimintansa tueksi koostaa verkosto, joka kokoonpano voi koostua johdon edustajista ja käytännön nuorisotyötä tekevästä. Tärkeää olisi, että kaikki kehittämissä mukana olevat organisaatiot pystyisivät osoittamaan verkostoon jäsenen. Verkostossa mukana olevan yksittäisen organisaation jäsenen vastuulla on tiedon jakaminen ja uusien toimintamallien jalkauttaminen omaan organisaatioonsa.

Kehittämisverkostojen tärkeänä tehtävänä on käytössä olevien palveluiden kehittäminen ja uusien palveluiden kehittäminen. On tärkeää, että verkostossa tapahtuvassa kehittämistyössä on mukana myös käytännön työtä tekeviä toimijoita. Kehittämiseen tulee ottaa mukaan myös palveluiden kohteena oleva asiakasryhmä. (Järvensivu ym. 2010, 12.)

4.3 Nuorisotyön muutokset ja digitaalisuus

Nuorisokulttuurin myötä myös nuorten tavat viettää vapaa-aikaansa on muuttaneet muotoaan. Tänä päivänä on nähtävillä, että nuoret viettävät enemmän aikaansa pienessä kaveriporukassa kotioiloissa tai kaverilla, ei niin vahvasti enää julkisissa kokoontumispaikoissa. Toisaalta nuorten kommunikointi ja sosiaalisten suhteiden ylläpito hoidetaan yhä enemmän digimaailmassa. Nuorten elinympäristön ja sosiaalisuuden digitalisoitumisen vuoksi vaaditaan myös nuorisotyön työmuotojen ja toimintamallien kehittämistä. Nuorisotyötäkin tulee aiempaa enemmän siirtää kasvokkain tapahtuvasta kohtaamisesta nettiympäristöön. (Kinnunen 2015b, 53.)

Suunnitellun Sote- uudistuksen suunnittelemissa ja tavoittelemisissa parannuksissa, kuten saatavuuden ja yhdenvertaisuuden lisäämistä, tullaan jatkossa edistämään erilaisilla sähköisillä palveluilla, tietojärjestelmillä sekä mobiilipalveluilla. Tämän edistymisen mahdollisuuksina nähdään monipuoliset digitaaliset ja liikkuvat palvelut, joiden avulla pystytään tarjoamaan kohdennettuja ja asiakaslähtöisiä palveluita tavoitteiden mukaisesti. Riskinä on, että palvelun ulkopuolelle saattavat

jäädä ne asiakkaat, jotka tarvitsevat useita palveluja saman aikaisesti. (Niemelä 2016, 99-100.)

Vaikka kunnalliset nuorisopalveluita ei suoranaisesti koskeneetkaan suunnitellun sote-uudistuksen tavoitteet ja toimet, niin antoivat ne raameja myös kuntien tarjoamien palveluiden järjestämiselle. Vaikkakin Sote-uudistus tällä erää kaatui, on sen asettamat tavoitteet ja toimintamuodot edelleen mahdollisia ja todennäköisiäkin tulevaisuuden kuvia myös nuorisotyön näkökulmasta.

Yhteiskunnassa käynnissä oleva muutosprosessi kohti digitalisoitumista on nähtävissä myös nuorisotyön eri osa-alueilla. Nuorisopalvelut ja niiden muodot muuttuvat ja elävät nuorten tarpeiden mukaisesti. Digitalisoituminen tulee ottaa huomioon tulevaisuuden nuorisopalveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä. (Lauha 2016, 22-23; Lauha 2019, 16-17).

Nuorisotyön digitalisoitumisen puolesta puhuu myös Valtakunnallinen nuorisotyön- ja politiikanohjelma 2017-2019. Ohjelman mukaan digitaalinen nuorisotyö voi pitää sisällään nuorisotyöllisiä välineitä, toimintamuuotoja tai sisältöjä. Toisaalta digitaalinen nuorisotyö tulisi nähdä myös nuorten kasvun tukemisena digitalisoituneessa yhteiskunnassa. Ohjelmassa todetaan Suomen olevan edistykseellinen digitaalisen pelitoiminnan osalta, Viron taas olevan askeleen edellä kansalaisten digitaalisen osallisuuden osalta. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2017, 21.)

Yhteiskunnan ja hyvinvointipalveluiden kiivas digitalisoituminen voi olla sekä uhka että mahdollisuus tulevaisuudessa. Toisaalta se edistää hyvinvointia ja parantaa palvelun liikkuvuutta ja saatavuutta. Toisaalta taas uhkana on, että joidenkin kohdalla saatavuus heikkenee. (Kauppinen ym. 2016, 101.) Digitaalisilla nuorisotyön ratkaisuilla on mahdollisuus tavoittaa ja kohdata myös niitä nuoria, joita ei välimatkoista ja pitkistä etäisyyksistä johtuen kohtaa välttämättä kasvotusten nuorisotyön tiloissa (Schlümmer 2019, 23). Tulevaisuuden nuorisotyötä on se, että nuortenkin hyvinvointipalveluiden osa-alueet siirtyvät digitaaliseksi ja näin ollen näen tämän nuorisokorttijärjestelmän siirtyvän pääosin digitaaliseksi palveluksi.

Digitaalista nuorisotyötä on määritelty myös Euroopan Unionin neuvostossa, jonka päätöslauselmissa määritellään ja hyväksytään termi ”älykäs nuorisotyö”. Älykäs nuorisotyö määritellään nuorisotyön käytänteiden innovatiiviseksi digitaalisen nuorisotyön työmuotojen kehittämiseksi, joka sisältää laadun, tutkimuksen ja politiikan näkökulman. Älykkäällä nuorisotyöllä pyritään olemassa olevaa tietoa ja kokemusta hyödyntäen kehittämään innovatiivisia ratkaisuja olemassa oleviin ja uusiin haasteisiin nuorisotyössä. Älykkään nuorisotyön toiminta perustuu tarpeisiin. Sillä pyritään edistämään nuorisotyön tehokkuutta ja tuottavuutta eli nuorten tavoitettavuutta ja nuorisotyön perustarkoituksen toteutumista. Älykäs nuorisotyö mahdollistaa työn tekemisen digitaalisessa muodossa erilaisissa toimintaympäristöissä nuorten kanssa. (Neuvoston päätelmät älykkäästä nuorisotyöstä 2017; Schlummer 2019, 20-22.)

Neuvoston päätelmien mukaan älykkäällä nuorisotyöllä voidaan edistää nuorten tiedonsaantimahdollisuuksia, osallistumista ja osallisuutta, nuorisotyöntekijöiden motivaation ja osaamisen tukemista sekä tuoda esiin kattavammin nuorisotyötä ja sen tunnettavuutta. (Neuvoston päätelmät älykkäästä nuorisotyöstä, 2017; Schlummer 2019, 22.)

Digitaalista nuorisotyötä ja sen eurooppalaisia suuntaviivoja on kehitetty yhteistyössä kumppanuusmaiden kanssa Itävallassa, Tanskassa, Suomessa, Saksassa, Irlannissa ja Skotlannissa. Digitaalista nuorisotyötä koskevat eurooppalaiset suuntaviivat on suunniteltu määrittelemään selvästi digitaalinen nuorisotyö, sen vaikutukset, nuorisotyön arvo ja mahdollisuudet nuorille digitalisoituvassa yhteiskunnassa. Suuntaviivat ja niiden ohjeistukset antavat eettisiä ohjeita nuorisotyöntekijöille, johtajille ja organisaatioille digitaalisesta nuorisotyöstä. (Digital Youth Work, 2019.) Hankkeen kansallisessa loppuraportissa esitellään suositukset suomalaisen digitaalisen nuorisotyön kehittämiseen seuraavasti:

1. Toimintakulttuuri kannustaa uteliaisuuteen ja kokeiluun
2. Strateginen suunnittelu tukee pitkäjänteistä kehittämistä
3. Tavoitteellisuus ja arviointi parantavat toiminnan laatua
4. Resursseja suunnataan digitaaliseen nuorisotyöhön
5. Työyhteisön osaamisesta pidetään huolta

6. Digitaalista nuorisotyötä kehitetään yhteistyössä
7. Digitaalinen nuorisotyö edistää nuorten osallisuutta ja yhdenvertaisuutta
8. Nuorisotyö vahvistaa nuorten mediaosaamista digitaalisia taitoja (Verke 2016, 12-15.)

Nämä digitaalisen nuorisotyön suuntaviivat antavat viitteitä siitä, että digitaalisuus tulisi nähdä osana nuorisotyön kokonaisuutta. Digitaalisen nuorisotyön kehittämistä ja edistäminen voidaan pitää yhtenä nuorisotyön muotona, joka on yksi väline nuorisotyöpalveluissa ja nuorisotyöllisten tavoitteiden saavuttamisessa.

Virossa vuonna 2016 tehdyn tietotekniikkamahdollisuuksien toteuttaminen nuorisotyössä –tutkimusraportin mukaan digitaalisuus on keskeinen osa nuoruutta ja nuorisotyössä tulisi kehittää ja ottaa käyttöön erilaisia innovatiivisia digitaalisia ratkaisuja ja työkaluja. Tutkimuksen johtopäätösten mukaan sekä nuoret, että nuorisotyöntekijät ajattelevat uusien digitaalisten työkalujen helpottavan ja yksinkertaistavan nuorisopalveluiden toteuttamista. Toisaalta haasteellista saattaa olla myös nuorten ja nuorisotyöntekijöiden eli käyttäjien eritasoiset mahdollisuudet digitaalisuuteen; digitaaliset taidot ja mahdollisuudet digitaalisten laitteiden käyttöön voivat olla hyvin erilaiset. (Institute of Baltic Studies 2016, 69-70.)

Tutkimuksen (Institute of Baltic Studies 2016, 70-74.) johtopäätöksiin perustuen voidaan nuorisotyön digitalisoitumiseen antaa useita suosituksia:

1. Digitaalisten ratkaisuiden kehittämisessä tulisi huomioida käyttäjien digitaalinen osaaminen. Digitaalisten toimintamallien käyttöön tulisi tarjota koulutusta kaikille osapuolille. Digitaaliset taidot tulisi tulevaisuudessa huomioida myös nuoristyöntekijöiden koulutuksessa ja pätevyysvaatimuksissa.
2. Nuorisotyön digitaalisten työkalujen ja menetelmien kehittämisessä tulisi ottaa nuoret mukaan jo kehittämistyön suunnitteluvaiheessa ja sen edetessä.

3. Kehittämistyössä tulisi huomioida digitaalisen työkalun helppokäyttöisyys, mutta myös kohderyhmälle suunniteltu nuorekas ulkomuoto. Myös toiminnallisuuden tulee vastata todellista tarvetta. Jokaisella käyttäjäryhmällä tulisi työkalussa huomioida omat järjestelmänäkymät ja ominaisuudet.
4. Digitaalisia ratkaisuja on kehitettävä jatkuvasti eteenpäin, jotta pysytään ajan hermoilla ja kunkin hetken tarpeeseen pystytään vastaamaan oikealla tavalla. Toimivuutta ja korkealaatuista sisältöä tulee päivittää ajantasalle sekä motivoida nuoria digitaalisten palveluiden käyttämiseen yhä uudelleen.
5. Nuorisotyön digitaalisten toimintamallien kehittämistyötä tulisi toteuttaa tiivistämällä nuorisotyön toimijoiden välistä yhteistyötä ja viestintää niin paikallisella tasolla, kuin laajemminkin.
6. Nuorisotyön näkyvyyttä nopeasti kehittyvänä ja nykyaikaisena palvelumuotona tulisi edistää.
7. Digitaalisten palveluiden kehittämistyössä tulisi huomioida, että nuoret liikkuvat yhä enemmän kuntarajojen yli. Digitaalisilla ratkaisulla voitaisiin edistää nuorille kohdennettuja nuorisopalveluita yli kuntarajojen.

Myös Iso-Britanniassa toteutetussa nuorisotyön ja sosiaalisen verkostoitumisen tutkimushankkeen tulokset olivat samansuuntaisia. Tutkimushankkeen kohteena oli nuorten käyttämät sosiaalisten verkostojen sivustot ja muu online-verkostoituminen internetissä. Tutkimuksen osavuosikatsauksen mukaan nuoret käyttävät useimmiten verkostoitumiseen erilaisia verkkosivustoja, joihin tehdään henkilökohtainen profiili ja joissa on mahdollista sekä yhteydenpito, että sisällön ja median tuottaminen. Tutkimuksen mukaan erilaiset verkkosivustot mahdollistavat myös nuorisotyön erilaisia työmuotoja. Erilaisten verkostojen kautta nuorisotyö voi jakaa tietoa tapahtumista ja toiminnoista sekä sitouttaa nuoria mukaan verkostoon ottamalla nuorten näkemykset huomioon. (Davis & Cranston 2008, 4.)

Merlis Pajustikin (2019, 135-136) mukaan nuorisotyössä tulisi paikallisella tasolla kerätä nuorista huoltajan suostumuksella tietoja. Tiedonkeruu mahdollistaisi pai-

kallisen tiedon jakamisen suoraan nuorelle. Tiedon jakaminen voisi tapahtua nuorisotiedotuksen verkkosivuston ja siihen liitetyn mobiilisovelluksen kautta. Hän pitää kuitenkin tärkeänä, että nuoret voisivat itse asettaa ehtoja tiedon vastaanottamiselle. Pajustikin mukaan tietoa jakamalla voidaan edistää nuorten itsenäisiä valintoja ja tietoisuutta siitä, mistä on mahdollista saada lisätietoa itseään koskevista asioista.

Henkilötietojärjestelmän suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon myös henkilötietoja koskevat tietosuoja-asiat. Tietosuoja-asetukset turvaavat rekisterissä olevien ihmisten henkilötietojen käsittelyyn liittyviä oikeuksia ja vapauksia sekä asettaa tietojen käsittelylle ja käytölle ehtoja (Tietosuoja 2018).

4.4 Osallisuus nuorisotyön työmuotojen kehittämisessä

Nuorisotyön jatkuva kehittyminen saman tahtisesti yhteiskunnan ja nuorisokulttuurien kehityksen mukaisesti on edellytys toimiville nuorisopalveluille. Niemisen (2012, 36, 42-43) mukaan nuorisotyön kehittämistoiminnalla pyritään uudistamaan ja parantamaan jo olemassa olevaa toimintatapaa tai nuorisotyön organisoitua tai kehittämään kokonaan uutta toiminta- ja organisoitintapaa nuorisotyön kentälle. Hänen mukaansa kehittämistyössä on tärkeää, että itse kehittämistoiminta perustuu tiedolle. Tietoa tarvitaan jo käytössä olevasta nuorisotyön toimintamallista, nykyisten toimintatapojen toimivuudesta ja tarpeesta muutokseen sekä tietoa aiemmista tutkimuksista, joista voisi olla hyötyä kehitystyössä. Lisäksi tietoa voidaan tuottaa kehittämistoiminnassa sen sisällöstä, onnistumisesta sekä vaikutuksista.

Nuorisotalo mahdollistavana lähiyhteisönä- tutkimuksessa nousi esiin, että nuorisotyössäkin aikuiset luulevat tietävänsä mistä nuoret pitävät. Kehittämistyötä tulisi katsoa enemmän nuorten näkökulmasta. Nuorisotyötä ja sen palveluita tulisi kehittää nuorilta saatavan palautteen pohjalta ja yhteistyössä nuorten kanssa. (Gretschel 2011, 8.)

Kehitettäessä nuorisotyöhön uusia työmuotoja ja toimintatapoja, tulisi niitä kehittäessä huomioida nuorten tuntemus, heidän elinympäristö, todellisuus ja tarpeet.

Kehitystyö tulee siis perustua nuorten elämän asiantuntijuuteen ja siinä tulee huomioida nuorten tarpeet digitaalisena aikakautena. Nuorisotyön kehittämisessä haasteellista on, että kehitystyötä varten kerättävä tieto tulee olla nopeasti hankittavissa, tuoretta ja yksinkertaisessa muodossa. (Kivimäe 2019, 127-128.)

Ajantasaisen tiedon lisäksi nuorisotyötä kehittäessä tulisi varmistaa nuorten osallisuus ja vaikutusmahdollisuudet kehittämistyössä. Osallisuus on toimivaa ja onnistunutta silloin, kun nuoret saavat kokemuksen siitä, että he ovat päässeet vaikuttamaan heille tärkeisiin asioihin. Tärkeää on myös se, että he saavat kokemuksen siitä, että vaikuttamisen seurauksena on saatu muutoksia toimintaan. Onnistuneet osallisuustoimet johtavat aina vuorovaikutteiseen toimintaan, jossa nuoret voivat toimia aktiivisina tekijöinä, toimijoina, toteuttajina sekä itse toiminnan arvioijina. (Kiilakoski 2017,85.)

Nuorelle tulisi antaa mahdollisuus vaikuttaa omaan elämäänsä liittyviin asioihin niin, että niillä on merkitystä ja vaikutusta toimintaan. Nuorelle merkittävät asiat voivat olla pieniäkin, mutta sitä merkityksellisempiä. Onnistuneiden kokemusten jälkeen nuorelle saattaa syntyä halu vaikuttaa asioihin enemmän kotikunnassa ja yhteiskunnassa. (Ailasmaa ym. 2013, 77.)

Kunnallisella tasolla nuorten hyvinvointipalveluita ohjaa Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, johon kirjataan lasten, nuorten ja perheiden sekä sosiaalipalveluiden tarjoamat hyvinvointipalvelut sekä niiden kehittämissuunnitelmat. Hyvinvointisuunnitelmien kehittämisvaiheessa tulisi ottaa myös lapset ja nuoret sen sisällön suunnitteluun mukaan kartoittavien kyselylomakkeiden lisäksi myös käytännön kehittämistyöhön. (Gellin ym. 2012, 170-171.)

Kuntien tulisi kaikissa järjestämissään palveluissa kysyä lapsilta ja nuorilta, miten toiminnassa voisi tukea osallisuutta ja nuoren omaa toimijuutta aktiivisena jäsenenä. Palveluiden kehittämisessä on siis mahdollisuus yhdistää työntekijöiden ammatillista osaamista sekä nuorten laajaa kokemustietoa kehitettävästä toiminnasta tai palvelusta. (Kiilakoski ym. 2012, 268-269.)

Nuorten osallisuutta nuorisotaloilla voidaan tukea ottamalla nuoret mukaan toimijoiksi ja päättämään asioista. Toimintaa ja muita asioita tulee suunnitella, toteuttaa ja arvioida yhdessä heidän kanssaan. Ottamalla huomioon nuorten asiantuntemus, toimintahalu ja -potentiaali voidaan saada kanavoitua paljon hyvää nuorisotalotoiminnan kehittämiseen. (Gretschel 2011, 40.) Nuorten palveluiden kehittämistyössä nuorten osallistaminen toiminnan kehittämiseen on erittäin tärkeää, koska sillä tavoin voidaan varmistua siitä, että kehitetty palvelu on nuorten näköinen ja näin ollen nuoret on myös helpompi sitouttaa uuden toimintamallin käyttöön.

Nuorisotyön työmuotoja ja toimintatapoja kehitettäessä myös työntekijöiden rooli ja tieto kehitettävästä osa-alueesta tulisi ottaa huomioon. Osallistamalla työntekijät jo kehittämistyön suunnitteluvaiheessa mukaan kehitystyöhön, voidaan ottaa suunnittelussa ja täytäntöönpanossa huomioon heidän ideat ja toimenpide-ehdotuksen palvelun kehittämiseksi. Tällä toimintatavalla pystytään myös varmistamaan, että toimenpiteet saadaan vietyä myös työpaikalle konkreettiseksi toiminnaksi. (Rannisto ym. 2013, 87, 92.)

Nuorisotyön sektorilla nuorisotyöntekijöiden osallistuminen kehitystyöhön saataan kokea hankalana, koska usein työntekijät ovat sidottuja palveluiden ja toimintojen ylläpitoon ja yhteisen kehittämisajan sopiminen voidaan kokea mahdottomaksi. (Kivijärvi 2012, 306.)

Nuorisotalotyö on usein perinteisiin nojaavaa ja kehitystyön jalkauttaminen nuorisotiloille ei välttämättä ole aina helppoa. Nuorisotyön kehittäminen nuorisotiloissa onnistuu vain, jos työntekijät ottavat kehittämishankkeen omakseen ja ovat halukkaita ja valmiita sitoutumaan uuteen toimintamalliin. Kehitystyön onnistumisen edellytyksenä onkin, että työntekijöiden erilaiset toimintatavat ja tarpeet tunnustetaan ja niistä keskustellaan avoimesti. (Kiilakoski 2012, 145-146.)

5 KEHITTÄMISPROJEKTIN ETENEMINEN

5.1 Kehittämiprojektin lähestymistapa

Kehittämiprojektissa käytin metodisena lähestymistapana toimintatutkimuksellista otetta. Toimintatutkimuksen kohteena voi olla laajasti erilaiset ihmiselämään liittyvät piirteet. Toimintatutkimusten tavoitteena ovat tutkimuskohteen kuvaus, mutta myös sen muutostyö. Toimintatutkimuksessa tutkimustyön ohella toteutetaan aktiivista tekemistä. (KvaliMOTV 2019.)

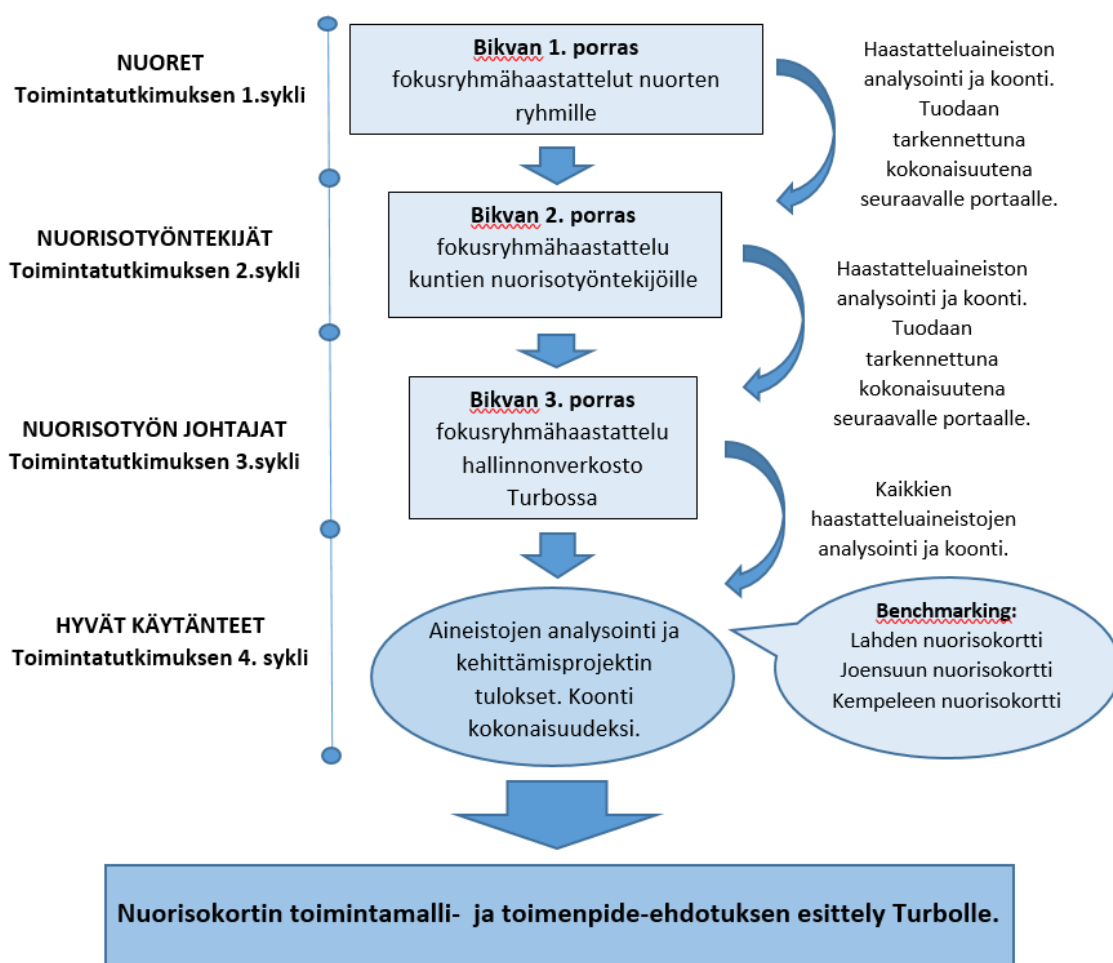
Toimintatutkimukselle tyypillistä on, että tiedonkeruu, aineiston analyysi ja työn kehittäminen toteutuvat rinnakkain sykleissä koko kehittämisprosessin ajan. Toimintatutkimus etenee sykleittäin niin, että havaittua ongelmaa lähdetään ratkaisemaan tutkimus- tai kehittämissuunnitelman mukaisesti. Toimintaa kokeillaan ja havainnoidaan ja sen toimivuutta arvioidaan ja sen pohjalta tehdään uudet suunnitelmat. Uudessa syklissä kokeillaan jälleen toimivuutta, seurataan ja arvioidaan toimintaa. Syklisyys jatkuu, kunnes kehitystyössä on saavutettu tavoitteet. (Salonen ym. 2017, 40; Kajaanin ammattikorkeakoulu 2018.) Toimintatutkimuksessa tutkija on osallinen kehitystyöhön ja mukana tiiviisti toteuttamassa muutokseen vaikuttavia toimenpiteitä (Kananen 2017, 13; Heikkinen 2018, 216).

5.2 Kehittämishankkeen eteneminen

Kehittämiprojektissa tein kehittämistyön pohjalle tutkimus- ja selvitystyötä nuorten, nuorisotyöntekijöiden ja hallinnonedustajien keskuudessa. Erilaisin tutkimus- ja kehittämismenetelmin pyrin hahmottamaan nykyisen käytänteen toimivuutta ja puutteita sekä kartoittamaan uuden toimintamallin vaatimuksia.

Kehittämistyössä käytin useita erilaisia menetelmiä. Seuraavassa kuvioissa on avattu kehittämiprojektin etenemistä ja menetelmien rinnakkain kulkemista.

Seutukunnallisen nuorisokorttijärjestelmän kehittämisprojektin eteneminen:

Kuvio 2. Kehittämisprojektin eteneminen.

Kehittämisprojektissa toimintatutkimuksen kerroksellisuus ja syklisyys tuli esiin kehittämistyön eri vaiheissa, erityisesti tiedonhankintavaiheessa, jolloin toteutin aineistonkeruun käyttäen Bikva- arviointi- ja kehittämismenetelmää ja focus-ryhmähaastatteluja. Yhdistämällä toimintatutkimuksen syklisyyttä ja Bikvan kerroksellisuutta pystyin kehittämisprosessissa tuomaan aiemmin kerättyä tietoa tarkennettuna seuraavalle portaalle jatkotyöseen.

5.3 Käytetyt menetelmät

Kehittämiprojektin tutkimuksellisessa osiossa lähestymistapana käytin kvalitatiivista tutkimusotetta. Kvalitatiivisen tutkimuksen lähestymistapa on laadullinen. Laadullisen tutkimuksen lähtökohtana on kokonaisvaltainen todellisen elämän kuvaaminen ja tutkiminen. (Hirsjärvi ym. 2007, 156.) Laadullisessa tutkimuksessa voidaan kuvailla prosessinomaiseksi. Laadullisessa tutkimuksessa tutkimustehävä ja aineistonkeruu muodot voivat täsmentyä tutkimuksen edetessä. (Kiviniemi 2018, 73.)

Kvalitatiivinen tutkimuksessa aineiston keruu ja sen käsittely nivoutuvat useimmiten yhteen. Tämä tarkoittaa sitä, että jo aineistonkeruu vaiheessa suuntaa ja määrittelee aineistonkeruun jatkoa. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa korostuu aineiston tulkinnan osuus. Tutkimuksessa tärkeää on analysoinnin laatu, se miten aineistoa pystyy hyödyntämään. (Hakala 2018, 20.)

Jokainen tutkimuksen yksittäinen tarina on sellaisenaan jo laadullista tutkimusta. Kokonaisuus muodostuu monista tarinoista ja niiden pohjalta voi saada laaja-alaisen näkemyksen tutkittavasti alueesta. (Hirsjärvi ym. 2007, 158.) Lähestymistavan valinta, tässä tapauksessa kvalitatiivinen, luo pohjan koko tutkimukselle, jonka jälkeen tutkimuksen toteuttamiseen valitaan käytettäväksi erilaisia tutkimusmetodeja (Kananen 2017, 13).

Bikva – arviointi- ja kehittämismenetelmä

Kehittämiprojektissa yhtenä kehittämismenetelmänä käytin Bikvaa. Bikva-menetelmä on asiakaslähtöinen arviointi- ja kehittämismenetelmä, jonka avulla pyritään organisaation kehittämiseen ja oppimiseen sekä luomaan uusia toimintatapoja organisaation sisälle. Bikvassa painotetaan asiakkaan kokemustietoa toiminnan kehittämisessä. (Koivisto 2007, 17.). Bikva-menetelmässä kohderyhmällä on suuri rooli kehitystyössä. Heillä, asiakkailla, on suuri määrä tietoa ja kriittistä näkemystä nykyisistä toimintamalleista sekä ideoita uuden toimintamallin

luomiseksi, joita voidaan käyttää hyväksi julkisen sektorin kehittämistyössä. (Krogstrup 2004, 7-8.)

Krogstrupin (2004, 15-16) mukaan Bikvalle on tyypillistä syklinen eteneminen ja se voidaan jakaa neljään vaiheeseen seuraavasti:

1. Asiakkaille suunnattu ryhmähaastattelu, jossa heiltä kysytään kokemuksia ja näkemyksiä organisaation palveluiden ja toiminnan vahvuuksista ja heikkouksista.
2. Asiakkailta saatu tieto ja palaute viedään eteenpäin työntekijöiden ryhmähaastatteluun, jossa pohditaan asiakkaiden esille nostamia asioita työntekijöiden näkökulmasta.
3. Asiakkailta ja työntekijöiltä saatu tieto ja palaute viedään eteenpäin hallinnon edustajien ryhmähaastatteluun, jossa pohditaan asiakkaiden ja työntekijöiden esille nostamia asioita hallinnon näkökulmasta.
4. Viimeisessä vaiheessa aiemmilta tasoilta saadut tiedot ja palautteet voidaan viedä poliittisille päättäjille suunnattuihin ryhmähaastatteluihin.

Focusryhmähaastattelut

Laadullisessa tutkimuksessa päämenetelmänä käytetään usein haastattelua. Haastattelun etu aineistonkeruu muotona on se, että aineistonkeruuta voidaan säädellä haastattelutilanteessa joustavasti ja haastateltavia mukaillen. Haastattelussa tiedonkeruu tapahtuu haastattelijan ohjaamana ja haastattelussa tavoitellaan haastateltavasta asiasta luotettavia ja päteviä tietoja. (Hirsjärvi ym. 2007, 200, 202-203.)

Haastattelua voidaan pitää tehokkaana aineistonkeruumenetelmänä, koska silloin voidaan saada kerätty tietoja useammalta ihmiseltä samanaikaisesti. Lasten ja nuorten haastatteluissa ryhmähaastattelun etu on se, että arat ja epävarmemmatkin lapset uskaltavat paremmin osallistua. (Hirsjärvi ym. 2007, 205-206.)

Ryhmähaastattelun muotona käytin tässä kehittämisprojektissa fokusryhmähaastattelua. Fokusryhmähaastattelulla saadaan kasaan laaja ja runsas tutkimusaineisto. Haastattelu tapahtuu valikoidussa 4-10- hengen ryhmässä. Haastattelutilanteessa haastattelijä ohjaa keskustelua valmiin haastattelurungon mukaisesti (Kaila & Mäntyranta, 2008, 1507.) Keskustelu säilyy kuitenkin vapaamuotoisena ja sen aikana voidaan vuorovaikutuksellisesti keskustella keskusteluun osallistuvien näkökulmista ja oppia myös niistä (THL 2012).

Fokusryhmähaastattelussa voidaan asiakkailta kysyä kehitettävän osa-alueen eduista ja haitoista sekä tärkeimmistä tavoitteista ja toiveista asian suhteen. Jos tutkimusaihe on tuttu haastattelijalle, voidaan haastattelurunko pitää yksinkertaisena ja selkeänä jakamalla se kolmeen vaiheeseen. Ensimmäisessä vaiheessa selvitetään haastateltavilta yleisellä tasolla kokemuksia tutkittavasta aiheesta. Toisessa vaiheessa keskitytään varsinaiseen kehittämiskohteeseen, sen etuihin ja haittoihin. Kolmannessa vaiheessa keskitytään kehittämistoimintaan, miten se voitaisiin tehdä paremmin? (Toikko & Rantanen 2009, 147-148.)

Koska kehittämiskohde, seutukunnallinen nuorisotyö ja yhteinen nuorisokorttijärjestelmä olivat tässä kehittämistyössä haastattelijalle, eli itselleni jo entuudestaan tuttuja kokonaisuuksia, suunnittelin fokushaastattelujen runkoa Toikon ja Rantanen esittämän kolmivaiheisen haastattelurungon mukaisesti.

Benchmarking

Jotta seutukunnallisen nuorisokorttijärjestelmän toimintamallin kehittämisessä voitiin huomioida kaikki mahdollinen hyvä saatavissa oleva tieto, käytin kehittämistyössä apuna haastatteluaineiston lisäksi myös benchmarking-menetelmää. Benchmarking-menetelmää voidaan kutsua myös vertailuanalyysiksi tai vertaiskehittämiseksi. Benchmarking-menetelmän ydinajatuksena on toimintatapojen mittaaminen, vertaileminen ja oman toiminnan parannusmahdollisuuksien tunnistaminen (The National Academies of sciences, engineering and medicine 2005).

Menetelmällä voidaan vertailla organisaatioiden toimintaa ja toimintamalleja keskenään. Vertailuun tulee etsiä organisaatio, jossa käytössä parhaat käytännöt

kehittämisen kohteena olevasta asiasta. Benchmarkingilla tavoitellaan uusien, toimivien ja parempien toimintamallien hyödyntämistä oman organisaation kehittämistyössä. Useimmiten vertailuanalyysiä tehdään vierailemalla vertailun kohteena olevassa organisaatiossa. Vertailua voi tehdä myös käyttämällä apuna artikkeleita, nettisivuja tai muuta materiaalia. (Sauristo & Parikka 2014; Itä-Suomen Yliopisto 2018.)

Bechmarking-menetelmää voidaan käyttää sisäisesti tai ulkoisesti. Sisäisessä toiminnassa vertaillaan toimintatapoja ja hankkeita organisaation sisällä, ulkoisessa toiminnassa taas vertaillaan oman organisaation toimintaa toisen organisaation toimintaan. Ulkoisesta vertailusta voidaan saavuttaa suurempi etu, koska tällöin voidaan hyödyllisiä tietoja omalle organisaatiolle uusista hyvistä suoritustavoista. (The National Academies of sciences, engineering and medicine 2005).

Benchmarkkauksen eli mallinnuksen avulla voidaan kerätä arvokasta tietoa oman kehitystyön tueksi. Näiden muualla hyväksi todettujen toimintamallien dokumentoinnin, analysoinnin ja pohdinnan avulla voidaan löytää toimivia ratkaisuja- ja toimenpide-ehdotuksia myös omalle alueelle. Mallinnuksen kautta voidaan hyvistä käytännöistä poimia omaa kehitystyöhön parhaimmat käytänteet. (Heinonen & Kapanen 2012, 70.)

Nuorisokorttijärjestelmän kehittämisprojektissa tein vertailuanalyysiä Lahden, Joensuun ja Kempeleen kuntien kanssa, joissa käytössä oli käytössä sähköinen tai mobiili nuorisokortti. Benchmarking-menetelmää tulee toteuttaa systemaattisena ja jäsennehtynä prosessina, tosin menetelmän käyttöä voi soveltaa tapauskohtaisesti mahdollisuuksien mukaan (The National Academies of sciences, engineering and medicine 2005).

Tavanomaisesti benchmarkkausta toteutetaan käymällä fyysisesti paikan päällä tutustumassa toisen organisaation toimintatapoihin. Tässä kehittämisprojektissa käytin benchmarking-menetelmää sovelletusti. Vertaisarvioitavien kaupunkien; Kempeleen, Joensuun ja Lahden, kaukaisista etäisyydestä johtuen selvitin heillä käytössä olevan nuorisokortin ominaisuuksia puhelimitse ja sähköpostitse (liite 7).

5.4 Kehittämiprojektin toteutus

Ryhmähaastattelut kaikille haastateltaville toteutettiin arviointi- ja kehittämismenettelmä Bikvan mukaisesti sykleittäin kolmessa osassa: ensimmäisenä haastateltiin nuorten ryhmiä kaikissa mukana olleissa kunnissa, toisena haastattelut pidettiin seutukunnan nuorisotyöntekijöille ja viimeiseksi kuntien nuorisotoimien hallinnon edustajille. Kaikki haastattelut tein kevään 2019 aikana. Oheisessa taulukossa on koottuna kaikkien ryhmähaastatteluiden ajankohdat, osallistujamäärät, haastattelupaikat, kestot sekä aineistojen sivumäärä (fontti Arial12, riviväli 1,5).

Taulukko 2. Kaikki ryhmähaastattelut.

	Nuoret	Nuorisotyöntekijät	Nuorisotoimien johtajat
Ajankohta	3-4/2019	4/2019	5/2019
Lukumäärä	12	1	1
Paikka	kaikki kunnat	Turku	Rusko
Henkilömäärä	65	7	11
Kesto	keskimäärin 35 min, yht. 7 h	1h 10 min	1h 18 min
Aineiston koko	34s	14s	16s

Nuorten haastattelut

Kehittämiprojektin aineistonhankinnan ensimmäisessä vaiheessa järjestin 10-18vuotiaille nuorille ryhmähaastattelut 11 kunnassa, Turussa, Liedossa, Kaarinassa, Paimiossa, Sauvossa, Ruskolla, Raisiossa, Naantalissa, Maskussa, Nousiaisissa ja Mynämäessä. Haastatteluihin osallistui yhteensä 65 nuorta. Nuorten ikäraja tässä kehittämiprojektissa määritteli osittain nuorisotilojen ja nykyisen nuorisokorttijärjestelmän kohderyhmän ikä. Haastateltava ryhmä muodostui kunnittain nuorten halukkuuden ja kunnan nuorisotyöntekijän satunnaisen kohderyhmän valinnan mukaan. Tarkoituksena oli kuitenkin saada mukaan ikähaarukan sisällä eri-ikäisiä nuoria mukaan koko alueelta.

Alla olevassa taulukossa avataan kaikkia toteutuneita nuorten ryhmähaastatteluja, niiden ajankohtaa, paikkakuntaa, kestoä, haastatteluihin osallistuneiden ikähaarukkaa ja sukupuolta.

Taulukko 3. Nuorten ryhmähaastattelut.

Ajankohta	Kunta	Kesto	Nuoret	Tytöt	Pojat	Alakoulu	Yläkoulu	2.aste
3/2019	Nousiainen	30 min	6	5	1	0	4	2
3/2019	Kaarina	30 min	6	2	4	0	3	3
3/2019	Turku	20 min	3	0	3	0	3	3
3/2019	Raisio	40 min	6	1	5	4	1	1
3/2019	Paimio	30 min	8	5	3	0	7	1
3/2019	Mynämäki	30 min	9	2	7	0	9	0
3/2019	Naantali	30 min	5	0	5	0	3	2
3/2019	Rusko	40 min	2	0	2	0	2	0
4/2019	Masku	50 min	4	3	1	0	3	1
4/2019	Sauvo	45 min	6	6	0	0	2	4
4/2019	Lieto	50 min	6	6	0	0	2	4
4/2019	Turku	25 min	4	4	0	4	0	0
	YHTEENSÄ:	420 min	65	34	31	8	43	14

Lasten ja nuorten osallistuessa kehittämistyöhön tulee sen perustua vapaaehtoisuuteen. Heillä tulee olla mahdollisuus kieltäytyä osallistumisesta. Aidosti vapaaehtoinen osallistuminen sitouttaa paremmin nuoria kehitystyöhön. Myös positiivisen palautteen saaminen välittömästi kehitystyöhön osallistumisesta on tärkeää. (Hipp & Palsanen 2014, 9-10.)

Kehittämisprojektin tutkimuksellisessa osiossa nuorten haastatteluita tehtiin jokaisessa Turb-yhteistyössä mukana olevassa kunnassa. Kaikissa nuorten ryhmähaastatteluissa haastateltavat valikoituivat oman kotikunnan nuorisotyöntekijöiden kautta. Kunnan nuorisotyöntekijä jakoi nuorille infokirjettä, jossa pyydettiin mukaan haastatteluihin (liite 2). Suurin osa haastatteluihin osallistuneista nuorista oli kutsuttu mukaan jo hyvissä ajoin ennen haastattelua ja siihen osallistumisesta oli sovittu yhdessä oman kunnan nuorisotyöntekijän kanssa. Osallistuminen haastatteluihin oli täysin vapaaehtoista ja moni ennalta suostumuksensa

antanut nuori ei enää haastatteluajankohtana saapunutkaan paikanpäälle. Joustavasti ja tilanteen mukaan osallistumismahdollisuus tarjottiin toisille paikanpäälle olleille nuorille, jotka saivat halutessaan osallistua haastatteluihin. Osallistumisen ja nuorten mielipiteiden tärkeydestä sekä osallistumisesta haastatteluihin annettiin positiivista palautetta heti paikan päällä haastatteluiden jälkeen.

Haastatteluiden alussa kerroin nuorille kehittämisprojekti taustoista ja etenemisestä. Lisäksi kerroin nuorille, että haastattelut nauhoitetaan ja nauhoitteiden purun jälkeen nauhoitteet hävitetään. Fokusryhmähaastatteluiden runkona toimi etukäteen laadittu kysymyslista (liite 4), jonka mukaisesti haastattelussa keskusteltiin eri teemoista. Ryhmähaastatteluissa nuoret tuottivat tietoa nykyisestä nuorisokortista omien kokemustensa pohjalta sekä ideoivat ja suunnittelivat uuden järjestelmän ominaisuuksia ja olomuotoa.

Nuorisotyöntekijöiden haastattelu

Toimintatutkimuksen toisessa syklissä ja Bikvan toisessa portaassa järjestin ryhmähaastattelut kuntien nuorisotyöntekijöille. Tarjosin seutukunnan nuorisotyöntekijöille mahdollisuutta osallistua nuorisokortin kehittämisen Bikva-haastatteluihin kahtena eri ajankohtana. Haastatteluista lähetin sähköpostilla tietoa (liite 3) ja kutsun kaikkien kuntien nuorisotoimien johtajille varustettuna pyynnöllä jakaa tietoa organisaatioissa alaisilleen. Lisäksi tietopaketti ja kutsu lähtivät suoraan Turun seutukunnan hallinnon verkoston Urpo-työryhmän jäsenille, jossa nuorisotyöntekijöiden edustaja on jokaisesta kunnasta.

Ensimmäinen haastattelu oli suunniteltu järjestettäväksi Turun taide- ja toimintatalo Vimmassa 23.4.2019 Tähän ryhmähaastatteluun olisi otettu 10 nuorisotyöntekijää. Muistutussähköposteista huolimatta tähän haastattelutilaisuuteen ei valittavasti ilmoittautunut yhtään nuorisotyöntekijää, joten jouduin sen perumaan kokonaan.

Toinen haastatteluajankohta nuorisotyöntekijöille oli 29.4.2019 Turun taide- ja toimintatalo Vimmassa Urpo-työryhmän kokouksen yhteydessä. Tähän työryhmään kuuluu yhteensä 13 jäsentä. Haastattelupäivänä paikan päällä oli ainoastaan 7

nuorisotyöntekijää; Turusta, Maskusta, Mynämäestä, Naantalista, Sauvosta ja Liedosta. Osallistujia ryhmähaastatteluun oli siis huomattavasti suunniteltua vähemmän. Ryhmähaastattelun toimivuutta ajatellen 7 hengen ryhmäkokoo oli kuitenkin optimaalinen. Osallistajat olivat saapuneet eri kokoisista ja erilaisista kunnista paikanpäälle, joten ryhmähaastattelussa nousi esiin erilaisten kuntien näkökulmia kehitystyöhön.

Nuorisotyöntekijöiden ryhmähaastattelun järjestin erillisessä tilassa ja se oli kestoaltaan 75 minuuttia. Ryhmähaastattelun alussa esittelin kehittämisprojektin taustoja, tavoitteita sekä etenemistä aikatauluineen. Lisäksi kerroin, että haastattelu äänitetään, mutta vastaajat pysyvät anonyymeinä ja äänitteet hävitetään niiden purkamisen jälkeen.

Haastattelurunkona toimi nuorten haastatteluiden pohjalta nousseiden ajatusten ja ideoiden pohjalta koostettu PowerPoint-esitys (liite 5), jonka pohjalta nuorisotyöntekijät pääsivät jatkotyöstämään nuorisotyöntekijöiden näkökulmasta tulevaa nuorisotiedon- ja tiedotuksen järjestelmää. Haastattelun ja vapaamuotoisen keskustelulla keräsin nuorisotyöntekijöiden ajatuksia ja ideoita siitä, millaisia kehittämisideoita heiltä nousi esiin ja toisaalta keskusteltiin myös siitä, miten nuorten esittämät kehittämistarpeet ja ideat voitaisiin toteuttaa käytännössä.

Nuorisotoimien hallinnon edustajien haastattelu

Toimintatutkimuksen kolmannessa syklissä ja Bikva kolmannessa portaassa järjestin hallinnon edustajien ryhmähaastattelun Turbo-verkoston jäsenille yhtenä ryhmänä. Nuorisotoimen johtajien ryhmähaastattelu nuorten ja nuorisotyöntekijöiden Bikva-haastatteluiden tulosten pohjalta toteutui Turbo-työryhmän kokouksen yhteydessä 13.5.2019. Ryhmähaastatteluun osallistui 10 esimiestä eri kunnista ja maakunnallisen nuorisotyön koordinaattori. Haastattelun kesto oli 78 minuuttia. Haastattelun runkona käytin Powerpoint-esitystä (liite 6), johon oli kootuna nuorten ja nuorisotyöntekijöiden ryhmähaastatteluissa esiin nousseita tarpeita ja toteutusehdotuksia. Esityksen pohjalta esimiesten haastatteluissa pohdittiin hallinnon näkökulmasta, miten olemassa oleviin tarpeisiin voitaisiin vastata.

Lisäksi keskustelussa nousi esiin myös erilaisia näkökulmia siitä, mitä pitäisi mahdollisessa jatkokehittämishankkeessa huomioida.

Perinteisesti Bikva pitää sisällään myös poliittisen tason, mutta sen jätin tässä kehittämistyössä haastattelemana. Tähän päädyin, koska tässä vaiheessa poliittisen tason haastattelut eivät olisi tuoneet lisäarvoa nuorisokortin toimintamallin käytännön kehittämiseen. Kehittämisprojektin päättyessä esitettävät toimenpide- ja toimintamalliehdotukset ja jatkotoimet tultaneen viemään kussakin kunnassa poliittiselle tasolle mahdollisen tulevan hankkeen rahoituksesta päätettäessä.

5.5 Haastatteluaineiston analyysi

Laadullisille tutkimuksille on ominaista, että aineistoa kerätään useilla menetelmillä ja aineistoa analysoidaan koko tutkimusprosessin kuluessa. Kun aineistoa on saatu kerättyä, tulee sen analysointiin ryhtyä saman tien, kun se on vielä tuoreessa muistissa. (Hirsjärvi ym. 2009, 223-224.) Kvalitatiivisen tutkimussuuntauksen analysoinnin sopivuuden ja toimivuuden varmistaminen on haasteellista. Tärkeintä laadullisen tutkimuksen analysoinnissa on tarkka dokumentointi sekä aineiston käsittely koodaus-, luokittelu- ja tulkintavaiheissa. (Kananen 2017, 86-87.)

Kun haastatteluiden aineistoa on saatu kasaan, avataan niiden sisältöä tarkemmin litteroimalla. Litterointi tarkoittaa koko aineiston tai sen osan puhtaaksi kirjoittamista (Hirsjärvi ym. 2009, 222). Aineiston litterointia voidaan tehdä eri tarkkuustasoilla, tarkemmalla tai karkeammalla tasolla. Tason valintaan vaikuttaa se, kuinka autenttista tallennusta aineistosta halutaan. (Kananen 2014, 102.) Tämän kehittämisprojektin haastatteluaineistojen avaamisessa käytin litteroinnissa karkeaa tasoa. Fokusryhmähaastatteluiden äänitallenteita avasin tiivistetyssä muodossa siten, että vastaajien kommentteista kirjasin ylös vain tiivistetyn ytimen. Litterointi on työläs vaihe, mutta sen tekeminen on tärkeä osa tutkimusta. Se helpottaa tutkimuksen analysointivaihetta, jolloin tutkimusaineiston purkaminen on selkeämpää. (Vilkkä 2015, 137.)

Seutukunnallisen nuorisokortin kehittämishankkeessa purin ja analysoin aineistoa toimintatutkimuksen ja Bikvan mukaisesti sykleissä. Ryhmähaastatteluiden nauhoitukset litteroin viimeistään seuraavana päivänä haastatteluista, jotta keskustelu ja puheenvuorot olivat vielä tuoreessa muistissa. Käytännössä litterointi tapahtui kirjaamalla nuorten kommentit ranskalaisilla viivoilla kunkin teeman ja kysymyksen alle.

Haastattelun litteroitu aineisto teemoitetaan, eli lajitellaan ja järjestellään aiheittain koodaamalla tai yhdistämällä teemoittain. Haastatteluaineistoissa ei aina sisällöt etene identtisessä järjestyksessä ja näiden aineistojen lajittelussa tarvitaan tarkkuutta. (Eskola 2018, 219.) Koska ryhmähaastatteluissa kysymykset oli listattu teemoittain, oli myös litterointi teemoittain helpompaa. Nauhoitteiden kuunteleminen ja kirjaaminen vaativat välillä useamman kuuntelu kerran.

Ryhmähaastatteluista nuorille oli yhteensä 12 kappaletta ja ne olivat kestoiltaan yhteensä 7 tuntia. Haastatteluiden purun yhteydessä tein koontia jatkamalla edellisten haastatteluiden vastauslistaa lisäämällä uuden haastattelun vastauksia samaan työpaperiin. Näin toimin, kunnes kaikkien haastatteluiden vastaukset ja aineisto oli avattu samaan työpaperiin.

Kun haastatteluaineisto on teemoitettu, ryhdytään varsinaiseen analyysivaiheeseen. Aineistoon tulee syventyä ja se luetaan useaan kertaan. Aineistosta tehdään tulkintoja ja muistiinpanoja; pohdintoja, ideoita, asioiden esiin nostoja sekä kytkentöjä teoriaan. Näiden pohjalta tutkijan tulee pyrkiä nostamaan oleelliset kohdat aineistosta, joiden pohjalta pystyy kirjoittamaan auki aineiston keskeisimmät asiat. (Eskola 2018, 220-223.)

Kehittämiprojektin aineiston tulkinnessa käytin teorialähtöistä sisällönanalyysiä. Teorialähteisessä sisällönanalyysissä aineistoa lähestytään teorian näkökulmasta ja kerättyjä aineistoja analysoidaan, kuvaillaan ja tarkastellaan teoriaan pohjautuen. Teorialähtöisessä päättelyssä tarkastellaan aineiston suhdetta teoriaan ja teorian ilmenemistä käytännössä. (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen

2013, 167-168.) Teorialähtöisessä sisällönanalyysissä aineistoa lähestytään valitun teoreettisen näkökulman mukaisesti ja aineiston purkamisessa voidaan käyttää apuna haastattelun teemoja (KAMK 2019)

Aineiston analyysi vaiheessa tarkastelin kerättyä aineistoa asetettujen tutkimuskysymysten valossa. Mitkä olivat asiat, joita halusin tutkia ja selvittää? Näiden seikkoihin nojautuen lähdin aineistoa koostamaan ja tiivistämään. Aineistosta pystyi tulkitsemaan haastatteluvastausten pohjalta nuorille hyvin yleisiä ajatuksia olemassa olevasta toimintamallista ja toisaalta esiin nousi myös erilaisia näkemyksiä asioista. Uuden nuorisokorttijärjestelmän sisältöihin ja toimintamuotoon liittyvät näkökulmat ja ajatukset olivat hyvin laaja-alaisia ja erilaiset ajatukset ja huomiot pyrittiin avaamaan tuloksissa eri näkökulmista.

Viimeisen ryhmähaastattelun tulosten ja aiempien aineistojen yhdistämisen jälkeen tulosten analysointi ja pohdinta olivat jo pitkällä. Ennen lopullisten tulosten ja johtopäätösten esittämistä vein kootun kokonaisuuden vielä kertaalleen keskusteluun seutukunnalliseen nuorisotyöntekijöiden verkostoon, Urpoihin. Tällä tavalla koostetun aineiston viimeistelyä voitiin tehdä yhdessä pohtimalla.

Aineiston analysointivaiheen viimeinen tärkeä vaihe on tulosten tulkinta ja johtopäätösten teko. Tulokinnassa pyritään selkeyttämään ja pohtimaan saatuja tuloksia ja niiden merkitystä alkuperäisiin tutkimuskysymyksiin verrattuna. Tuloksista tulee nostaa esiin synteesejä, jotka kokoavat tutkimustulokset ja vastaa selkeästi asetettuihin tutkimusongelmiin ja –kysymyksiin. (Hirsjärvi ym. 2009, 229-230.)

Kun koostin tutkimustuloksia johtopäätöksiksi, oli aineistonkeruuta tehty jo useammassa syklissä ja useammassa kokoonpanossa. Bikva-menetelmän syklisyys ja aineiston avaus ja työstäminen aina syklien välissä auttoi hahmottamaan kokonaisuutta ja suuntaa, mihin oltiin matkalla. Nuorisotyöntekijöiden ja hallinnon edustajien haastatteluiden purut tein aiemmasta aineistosta tuotetun PowerPointesityksen pohjalle, joten kokonaisuuden hahmottaminen oli ajan tasalla koko kehittämisprojektin ajan.

Johtopäätöksissä nostin aineistosta esiin yhteneviä ja eroavaisuuksia suhteessa teoriaan. Tulosten analyysissä kohti johtopäätöksiä oli painopisteenä haastattelujen nuorten, nuorisotyöntekijöiden ja nuorisotoimen johtajien mielipiteet ja kokemukset nykyisestä nuorisokortista ja uudesta sähköisestä nuorisokorttimallista.

5.6 Kehittämiprojektin arviointimenetelmät

Kehittämiprojektin arvioinnissa voi käyttää tukena myös erilaisia tutkimus- ja analyysimenetelmiä (Salonen ym. 2017, 65). Tässä kehittämiprojektissa käytin arviointi- ja kehittämismenetelmänä Bikvaa, joka tukee kehittämiprojektin arviointia koko kehittämisprosessin ajan. Aineistonhankintavaiheessa pyrin huolelliseen kirjaamiseen ja muistiinpanojen merkintään. Bikvan syklisyyden mukaisesti kehittämisprosessia ja toimintatapoja arvioin kriittisesti koko kehittämistyön ajan. Nuorten ryhmähaastatteluiden jälkeen avasin niiden aineistot ja analysoin suhteessa kehittämiprojektille asetettuihin tavoitteisiin. Tulokset vein nuorisotyöntekijöiden ryhmähaastatteluun keskustelun pohjaksi. Samoin toimin työntekijöiden haastatteluiden ja hallinnon portaan haastatteluiden välissä.

Keskeinen osa kehittämistyön arviointia on itsearviointi. Itsearviointia voi tehdä monella eri tasolla: yksilö, tiimin tai työyhteisön, projektin tai asiakkaiden tasolla. (Seppänen-Järvelä 2004, 24.) Arviointimittari on menetelmä, jota voidaan käyttää kehittämistoiminnassa itse- ja vertaisarvioinnin tukena. Arviointimittaria käytetään koko kehittämiprojektin ajan ja sillä pystytään arvioimaan kehittämisprosessin kokonaisuutta, etenemistä sekä arvioimaan sitä, onko asetetut tavoitteet saavutettu. (Innokylä 2019; Koivisto ym. 2017, 15-18.)

Käytännössä arviointimittari toimii tarkistuslistana, jossa kehittämiprojekti eri vaiheista on kirjattu keskeisiä kysymyksiä ja vastausvaihtoehtoja. Valitsemalla omaa kehittämiprojektia parhaiten kuvaavan vastausvaihtoehdon, kertoo vastausvaihtoehtojen värikoodi sen, ollaanko kehittämiprojektissa oikeilla jäljillä ja miten kehittämiprojektissa tulisi edetä. (Innokylä 2019; Koivisto ym. 2017, 15-18.)

Tässä kehittämiprojektissa käytin arviointimittaria projektin etenemisen ja tavoitteiden toteutumisen seuraamiseen. Asiakaslähtöisyyden ja nuorten osallisuuden

toteutumista oli tärkeää arvioida kehittämisprojektissa, jonka tavoitteena oli tuottaa nuorille uusi järjestelmä. Näin pystyin varmistumaan siitä, että kulkusuunta oli oikea. Arviointimittarin avulla pystyin myös pohtimaan ja arvioimaan kehittämissuunnan loppuvaiheessa sen toteutumista ja tuotoksen vakiinnuttamista käytäntöön.

6 HAASTATTELUIDEN TULOKSET

6.1 Nuorten ryhmähaastattelut

Käytössä oleva seutukunnallinen nuorisokortti

Kaikista haastatelluista 65 nuoresta nykyinen, käytössä oleva seutukunnallinen nuorisokortti oli ollut tai on käytössä 42 nuorella. Suuriin osa haastateltavista siis tiesi, mikä nuorisokortti on ja mihin sitä tarvitaan. Haastateltavien joukossa oli kuitenkin useampi, joka ei koskaan ollut kuullutkaan seutukunnallisesta nuorisokortista. Haastatteluiden alussa selvisi jo, että nuorilla ei ole riittävästi tietoa nuorisokortista ja sen tarpeellisuudesta.

Nuorisokortin pääasiallinen tarkoitus miellettiin siten, että sillä pääsee nuorisotiloille ja sillä voi saada alennuksia. Osa nuorista näki hyötyä myös siinä, että nuorisotyöntekijät saavat vanhempien yhteystiedot. Haastatelluista nuorista osalle oli epäselvää, mikä on nuorisokortin tarkoitus ja miksi sellainen pitäisi olla kaikilla.

Kysyttäessä nuorten mielipiteitä nuorisokortin tarpeellisuuteen, olivat he pääsääntöisesti yhtä mieltä siitä, että nykyinen nuorisokortti on turha ja tarpeeton. Vain pieni osa haastatelluista nuorista tiesi syytä sille, miksi nuorisokortti on seutukunnallinen.

Ideana hyvä, mutta toteutuksena ei (Nuori43)

Halutaan, että ei määriteltäis kauheita rajoja kuntien välille, vaan voitais lisätä kuntien yhteistyötä. (Nuori59)

Nuorisokortin nykyisestä olomuodosta kysyttäessä paperista korttia pidettiin kiivan näköisenä ja värisenä. Nuorisokortin käytön toimivuudesta nousi esiin haastatelluista paperisen kortin epäkäytännöllisyys: nuorten mielestä paperinen nuorisokortti häviää helposti tai ainakaan se ei ole mukana silloin kun sitä tarvitsisi. Nykyisen nuorisokortin ominaisuuksia miettiessä nousi useamman kerran esiin jo nuorten toive digitaalisesta nuorisokortista.

Kaikki muutkin kortit toimii jo puhelimessa, ni ois kätsyy, et täkin toimis puhelimessa (Nuori11)

Nuorten mielestä nykyisen nuorisokortin hakuprosessi on periaatteessa helppo ja yksinkertainen. Haastatteluissa esiin nousi kuitenkin useampi haaste hakuprosessissa, ennen kuin kortin itselleen voi saada. Paperista hakulomake koettiin hankalaksi, koska ne häviävät helposti ja niitä ei muista ottaa kotoa mukaan seuraavan kerralla nuorisotiloille tullessaan. Myös nuorisokorttia varten tuotavien valokuvien hankintaa nuorten piti pääasiallisesti hankalana, koska yläkouluikäisenä ei välttämättä enää oteta koulukuvia, joista voisi kuvan nuorisokorttiin myös tuoda. Nuorilta toiveista nousi esiin nykyajan trendi itseotetuista kuvia. He kokivat tärkeäksi, että nuorisokorttiin laitettava kuva oli tuore, itseotettu ja onnistunut otos.

Osalla pysyy tallessa, osalla ei. Harvoin on mukana (Nuori36)

Kuvien tuominen on hankalaa, ois parempi, jos sais itse valita digikuvan (Nuori3)

Osa haastateltavista nuorista totesi olevansa liian laiskoja toimittaakseen hakemuksen takaisin nuorisotiloille ja osa nuorista myönsi myös lannistuneensa hukkuaan aina hakemuksen, kerta toisensa jälkeen.

Tosi hankalaa, lappu hukkunut monta kertaa ja en saanut sitä koskaan palautettua, tosi noloo. En sit koskaan enää tullut nuokkarille. Mä vaan lopetin käymisen (Nuori5)

Kysyttäessä nykyisen nuorisokortin päivittämisestä, nousi esiin, että harvalla nuorella oli päivitettyä korttia. Moni nuorista oli korttiin saanut vasta vuoden sisällä, joten sitä ei vielä oltu ehditty kertaakaan päivittää. Toisaalta nuorten vastausten perusteella voimme todeta, että päivitys käytännöt kunnissa on hyvin kirjavat.

Nuorilta kysyttiin myös nuorisokortin hyvistä ja huonoista puolista. Päällimmäiseksi asiaksi nousi, että nuorisokortilla on mahdollisuus päästä kaikille nuorisotiloille, myös niille, missä se on pakollinen. Nykyisellä nuorisokortilla on mahdollista saada myös paikkakuntaehtaisia etuuksia ja alennuksia. Harva nuori kuitenkaan tiesi näistä oman kotikunnan tai muun kunnan alennuksista ja etuuksista.

Ne jotka etuuksista kertoi tietävänsä, eivät niitä nykyisellään ollut paljon käyttänyt. Myös nuorten seutukunnallinen liikkuvuus haastateltavien joukossa tuntui pieneltä; vain muutama oli käynyt 1-3 muulla nuorisotilalla, kuin omalla lähinuorisotilallaan.

Mitä muuta hyötyä siitä vois olla, kun tää nuokkarijuttu? (Nuori22)

Jos lähdetään siitä liikkeelle, ettei tiedetä ketään kellä olis kortti (Nuori52)

Se on vähän vanhanaikainen, jos näin voi sanoa, ei ihan nykypäivää (Nuori54)

Uuden seutukunnallisen nuorisokorttijärjestelmän kehittäminen

Haastateltavien mukaan nuorisokortin kehityssuunta pitäisi olla tämän päivän tarpeisiin paremmin vastaava digitaalisen nuorisokortin kehittäminen. Lähes kaikki haastatellut nuoret olivat sähköisen järjestelmän kannalla. Nuorten mukaan nuorilla iästä huolimatta on käytössään hyvin älypuhelimia. Toisaalta osa haastateltavista nosti esiin huolensa siitä, että kaikilla nuorilla tulisi olla yhtäläiset mahdollisuudet nuorisokortin saamiseen ja käyttämiseen siitä huolimatta, että se olisi pääsääntöisesti digitaalinen. Nuorten mukaan on yleistä, että puhelimet hajoavat tai nuorille saattaa tulla kotoa puhelimen käyttökieltoja. Toisaalta esiin nousi myös se, että kaikilla nuorilla ei ole mahdollisuutta omaan puhelimeen.

Pitäis olla myös kortti, jos ei ole kännykkää tai se on arestissa tai jää kotiin (Nuori29)

Haastateltavat nuoret olivat pääasiallisesti sitä mieltä, että digitaalisen nuorisokortin rinnalla tulisi olla mahdollisuus myös paperiseen nuorisokorttiin. Erityisesti alakouluikäiset haastateltavat olivat paperisen kortin kannalla ja pitivät sitä ikäisilleen parempana vaihtoehtona, kuin digitaalista järjestelmää. Toisaalta haastateluissa nousi esiin myös mahdollisuus siihen, että kaikilla alakoululaisilla olisi käytössään paperinen nuorisokortti ja siirryttäessä yläkouluun siirryttäisiin käyttämään sähköistä sovellusta. Kysyttäessä nuorisokortille sopivaa ikähaarukkaa, pitivät nuoret pääasiassa nykyistä 9-18 vuoden ikähaarukkaa sopivana.

Uuden järjestelmän digitaalisuudesta puhuttaessa esiin nousi ensisijaisena toiveena kännykälle ladattava mobiilisovellus, johon pitäisi pystyä kirjautumaan tarvittaessa myös verkkoselaimen kautta, jos kännykän kautta ei voi kirjautua. Nuoret pitivät mobiilisovellusta helpoimpana käyttöominaisuuksiltaan, koska kun sen lataisi kerran puhelimeensa, olisi se jatkossa siitä helposti saatavissa ja käytettävissä.

Mobiilisovellus olis parempi, kuin verkkoselain, koska olis helpompi käyttää (Nuori63)

Nuorten mielestä mobiilisovelluksen rakentamisessa tulisi huomioida erityisesti sen helppokäyttöisyys. Yksinkertaisuus sovelluksen tärkeimpänä ominaisuutena nousi esiin lähes kaikissa 12 haastattelussa. Lisäksi mobiilisovelluksen tulisi olla hyvin ohjelmoitu, niin, että se ei vie paljon tilaa, akkua eikä ”jäädä” kesken käyttämisen. Nuorten mukaan sovelluksessa tulisi olla selkeä sisältö ja palkit, joiden kautta sovelluksessa voisi tietoa etsiä. Haastatteluissa tärkeänä pidettiin myös sitä, että kirjautuminen sovellukseen olisi helppoa tai sovelluksessa voisi aina olla kirjautuneena, kuten useimpiin sosiaalisen median sovellukseen puhelimissa. Muutamat nuoret nostivat haastatteluissa esiin myös QR-koodin mahdollisuuden, jolla pystyttäisiin tarvittaessa tunnistautumaan.

Ei tuhatta eri linkkiä ja klikkausmahdollisuutta. Vähän kuvii, ettei vie paljon tilaa (Nuori60)

Kysyttäessä sähköisen nuorisokortin hakemisesta ja jäsenyyden saamisesta tuli nuorilta useampia ideoita itse hakuprosessiin. Pääasiassa nuoret pitivät sähköistä rekisteröitymistä tai sähköistä hakemusta helpoimpana ja parhaimpana vaihtoehtona. Varsinaisia ehdotuksia rekisteröitymiselle ja jäsenyyden hakemiselle tuli neljä erilaista.

Useat nuoret pitivät hyvänä ratkaisuna rekisteröitymistä suoraan sovellukseen ilman koodeja tai varmistuksia. Tällöin siis sovellus ladattaisiin omaa puhelimeen, siihen rekisteröidyttäisiin, jonka jälkeen sovellus olisi nuorella heti käytössä. Mikäli alakouluikäisillä olisi mahdollisuus myös sovelluksen käyttöön tapahtuisi heidän rekisteröityminen yhdessä huoltajan kanssa.

Toisaalta haastatteluissa nousi esiin myös vaihtoehto, jossa sovelluksen ladattaisiin itsenäisesti omaan puhelimeen, jonka jälkeen nuorisotilan ohjaajalta saa aktivointikoodin sovelluksen käyttöön ottamiseen. Osa nuorista oli sähköisen hakulomakkeen kannalla. Tällöin sähköinen hakulomake voisi olla kuntien kotisivuilla, josta kautta rekisteröityminen tapahtuisi. Ohjaajalta saisi sähköisen hake-
muksen täytettyään salasanat, jolla pääsisi käyttäjäksi sovellukseen.

Pääasiallisesti etenkin vanhemmat nuoret olivat sitä mieltä, ettei rekisteröitymiseen tarvittaisi huoltajien hyväksyntää tai lupaa. Heidän mukaansa nuorisokorttisol-
sovelluksessa tai nuorisotiloilla käymisessä ei olisi mitään sellaista, josta van-
hempien tulisi tietää tai antaa lupaa toimintaan.

Osa nuorista oli toista mieltä: heidän mukaansa nuori voisi itsenäisesti rekisteröi-
tyä sovellukseen ja sovelluksesta lähtisi automaattisesti vanhemman puhelimeen
tai sähköpostiin varmistuslinkki, jonka kuittaamalla sovellus aukeaisi. Tätä kan-
nattaneet nuoret perustelivat kantaansa sillä, että vanhempien olisi hyvä tietää
nuorisokorttisol-
sovelluksesta ja siitä, että heidän tietonsa on rekisteriin annettu.

Haastatteluissa kysyttiin myös nuorten ajatuksia nuoren ja huoltajan yhteystieto-
jen päivittämisestä sovelluksessa. Osa nuorista oli sitä mieltä, että muistaisivat
itsenäisesti päivittää tietojaan, mikäli ne muuttuvat. Pääasiassa nuoret olivat kui-
tenkin sitä mieltä, että sovelluksesta tulisi tulla kerran vuodessa pakollinen päivi-
tysmuistutus, jolloin jokainen sovelluksen käyttäjä kävisi sovelluksen pakotta-
mana tarkistamassa yhteystietonsa asetuksissa.

Sähköisen mobiilisol-
sovelluksen ominaisuuksista ja sisällöstä kysyttäessä nuorilla
nousi esiin paljon ideoita. Tärkeänä pointtina nuoret nostivat esiin sen, että so-
vellus tulisi kääntää myös ruotsiksi ja englanniksi. Sovelluksesta tulisi nuorten
mukaan löytyä tietoa kaikista nuorisokortin vaikutusalueen nuorisotiloista, niiden
sijainnista sekä aukioloajoista. Nämä tiedot voisivat löytyä sovelluksesta joko
kuntapalkkien takaa tai kartasta. Myös nuorisotilojen säännöt tulisi löytyä sovel-
luksesta.

Nuorten mukaan nykyisen järjestelmän eduista ja alennuksista on tarjolla kovin huonosti tietoa ja tästä syystä monet nuoret toivoivat uuteen sovellukseen selkeää ja kattavaa tietoa alennuksista ja etuuksista omassa kotikunnassa, mutta myös muissa kunnissa. Myös nuorisotyöntekijöiden ja nuorisotalojen yhteystiedot tulisi nuorten mielestä jatkossa löytyä sovelluksen kautta helposti.

Osa nuorista koki tärkeänä myös Vertti – vertaistiedottajien ja nuorisovaltuustojen palstat sovelluksessa. Myös Mihi-liikuntapassin ja nuorisokortin yhdistäminen nousi esiin useamman kerran haastatteluista. Nuorisokortti ja Mihi-liikuntapassi sekoitettiin useamman kerran haastatteluiden aikana keskenään; toiminta-alue ja kohderyhmä kun ovat pääasiassa samat. Lisäksi mobiilisovellukseen toivottiin tarve palauteboxille, jonka kautta voisi antaa palautetta sovelluksesta tai toiminnasta. Haastatteluissa nousi esiin myös toive siitä, että sovelluksen tulisi tervehtiä nuorta heti sen avattuun esimerkiksi ”Hyvää huomenta, Maija” tai ”Aurinkoista päivää, Maija!”.

Näiden perusosioiden lisäksi haastatteluissa nousi esiin nuorten toiveita muista tiedotettavista asioista. Nuoret toivoivat, että sovelluksen kautta voisi saada ajankohtaista tietoa kuntien järjestämistä tapahtumista, leireistä ja retkistä. Myös tietoa nuorisotilojen toiminnasta; teemailloista ja uusista peleistä tulisi saada sovelluksen kautta. Erityisesti nousi esiin tarve nuorisotilojen poikkeuksellisista aukioloajoista, ettei tule turhaa lähdettyä johonkin nuorisotilalle, jos se onkin kiinni.

Tiedottamista ja viestintää pidettiin tärkeänä, mutta lähes kaikissa haastatteluissa nousi esiin se, että nuorten tulisi itse saada rekisteröitymisen yhteydessä valita, minkä kuntien tiedotuksista saisi sovelluksesta ilmoituksia. Nuoret toivoivat kuitenkin sitä, että näitä valintoja pääsisi myöhemmin muuttamaan omista asetuksista. Ilman ilmoituksia tulisi kaikilla nuorilla silti olla sovelluksessa mahdollisuus etsiä ja tutkia kaikkien kuntien uutispalstoilta tiedotuksia ja ilmoituksia niin halutessaan.

Haastatteluissa muiden viestintämahdollisuuksien tarpeesta kysyttäessä nousi esille yksityisviestimahdollisuus sekä chat-tyyppinen keskustelupalsta. Suurin osa haastateltavista nuorista oli kuitenkin sitä mieltä, että sovelluksessa riittäisi

pelkät nuorisotyöntekijöiden yhteystiedot, ja varsinaisen yhteyden oton voisi tehdä ilman sovellustakin. Myös nuorisotilojen live-chat mahdollisuus nostettiin esiin. Sen kautta nuoret saisivat tietää, kuka nuorisotiloilla on aikaa viettämässä ja töissä kulloinkin.

Haastatteluissa kysyttiin nuorilta myös, millaisia etuuksia ja alennuksia he toivoisivat olevan nuorisokorttisovelluksen omaaville nuorille. Toiveita alennuksista ja etuuksista tuli laidasta laitaa. Tärkeinä pidettiin päivittäistavara-, urheilu- ja vaa-tekauppoja, ruokapaikkoja ja kahviloita, bussiyhtiöitä sekä huoltoasemia. Myös erilaiset vapaa-ajan tapahtumat ja urheilukilpailut sekä elokuvateattereita toivottiin yhteistyökumppaneiksi. Toisaalta nuoret nostivat esiin kuntien omien palveluihin liittyviä etuuksia, kuten alennusta omista retkistä ja tapahtumista sekä nuorisotiloilla tarjottavaa ilmaista kahvia tai välipalaa. Haastatteluissa nousi myös esiin idea siitä, voisiko nuorisokorttisovelluksella saatavat edut koskeakin enemmän paikallisia pieniä yrityksiä ja toisaalta nuorisokorttisovellukseen ehdotettiin myös bonuspistejärjestelmää.

6.2 Nuorisotyöntekijöiden ryhmähaastattelu

Käytössä oleva seutukunnallinen nuorisokortti

Nuorisotyöntekijät tunnistivat nuorten esiin nostamat nykyisen nuorisokortin ongelmalliset ominaisuudet ja nykyisen järjestelmän haasteet. Nuorisotyöntekijöiden mukaan nuorten ajatukset nykyisen nuorisokortin toimivuudesta ja tarpeellisuudesta vastasivat myös heidän käsitystään ja kokemustaan nykyisestä nuorisokorttijärjestelmästä. Nuorten haastatteluissa esille nousseet asiat olivat pääosin niitä asioita, joita oli jo aiemmin noussut esiin kuntien nuorisotoimissa ja –tiloissa. Varsinaisia yllätyksiä nuorten vastauksista ei siis nuorisotyöntekijöille tullut.

Myös nuorisotyöntekijät nostivat esille samankaltaisia haasteita nykyisen nuorisokortin käytöstä, kuin nuoret. Nuorisotyöntekijöiden mukaan työntekijöiden näkökulmasta nykyisessä järjestelmässä haasteellisinta on ollut itse hakuprosessi.

Valokuvien ja täytetyn hakemuksen palautus takaisin nuorisotiloille on ollut todella haasteellista. Nuorisotyöntekijöiden mukaan hakemuksia on annettu useita, on neuvottu ja ohjeistettu. Tästä huolimatta joidenkin nuorten kohdalla nuorisokortin hakuun liittyvien materiaalien toimittaminen ollut lähes mahdotonta.

Hakuprosessia kuntien nuorisotiloilla on pyritty helpottamaan sillä, että nuorisotiloilla on otettu nuoresta valokuva ja se on tulostettu. Nuoret nostivat omissa haastatteluissaan esiin nuorisokortin epäkäytännöllisen koon ja nuorisotyöntekijät ovatkin koittaneet parantaa kokoasiaa erilaisin menetelmin askartelemalla ja muuttamalla laminointikäytäntöjä. Koettiin, että tämä on työllistänyt paljon nuorisotyöntekijöitä ja vienyt tärkeää työaikaa pois itse nuorten kanssa työskentelystä.

Nuorisotyöntekijät nostivat esiin huolensa siitä, että nuorten ryhmähaastatteluista oli noussut esiin myös se, että joku nuorista on jättänyt kokonaan käymättä nuorisotiloilla sen vuoksi, että niissä on ollut nuorisokortin hakeminen pakollista. Aihe poiki paljon keskustelua ja nuorisotyöntekijöiden mukaan nuorisokortin hankkiminen ei saisi muuttaa nuorisotiloilla käymistä niin hankalaksi, ettei nuori voi kortin vuoksi tulla ollenkaan toimintaan mukaan.

Osa haastatelluista nuorisotyöntekijöistä kyseenalaisti myös nuorisokortin todellista tarvetta ja sen vaatimista edellytyksenä nuorisotiloissa käymiseen. Perusteena esitettiin sitä, että avoin nuorisotilatoiminta on julkisilla varoilla tuotettua avointa palvelua. Se herätti keskustelua, että jos nuori ei halua korttia hakea, niin voiko tällä perusteella estää pääsyn toimintaan? Nuorisotyöntekijät totesivat kuitenkin, että yhteinen linja Turbo-alueen kunnissa on päätetty, kun seutukunnallinen nuorisokortti on käyttöön otettu vuonna 2012. Sen jälkeen jokainen kunta on sitä omalla tyylillään toteuttanut.

Nuorisokortin vaatiminen rajoittaa avointa toimintaa, kun se vaaditaan. Mut toisaalta, jos sillä pääsee tilalla avoimiin pajoihin ilmaiseksi, niin sitten on hyötyä (Työntekijä3)

Toisaalta vanhempien yhteystietojen saamista nuorisotyöntekijöiden käyttöön pidettiin tosi tärkeänä. Nuorisokorttisyntemän avulla myös vanhemmat tietävät, että nuorensa käyttää nuorisotilojen avoimia palveluita. Nuorisotyöntekijöiden haastatteluissa todettiin, että tähän tarpeeseen voitaisiin jatkossa vastata nuorille

helpommin saatavalla ja luonnollisemmalla sähköisellä versiolla. Mobiiliversiolla pystyttäisiin nuorisotyöntekijöiden mukaan vastaamaan myös siihen tarpeeseen, että niin nuorten, kuin ohjaajatkin toivovat helpompaa ja yksinkertaisempaa hakuprosessia ja matalampaa kynnystä hakea itselleen nuorisokorttia.

Vanhempien tiedot on hyvä olla tiloilla, mut vähän old school tää paperilappusten kantaminen kotiin (Työntekijä6)

Nuorisotyöntekijöiden haastatteluissa tunnistettiin myös nuorten esille nostama seutukunnallisen tiedotuksen puute koskien nuorisokorttia. Nuorisotyöntekijät vahvistivat nuorten kertomaa, että nykyisellään jokaisessa kunnassa toteutetaan nuorisokorttia omalla tyylillään: toisissa kunnissa se on pakollinen ja hyvin tunnettu nuorten keskuudessa, toisissa kunnissa taas ei käytössä ollenkaan tai vain osittain ja harva nuorista edes on koskaan kuullut nuorisokortista.

Haastattelussa nousi esiin se, että tiivistä markkinointia tehtiin nuorisokortin käyttöönoton yhteydessä vuosina 2012-2013, mutta yhteinen markkinointi ja linja ovat sen jälkeen hiipunut. Alkuvuosina käytössä oli myös seutukunnalliset nuorisotyönsivut Pointti.info, joka toimi hyvänä pohjana seutukunnallisen nuorisokortin tiedottamiselle. Koska sivustoa ei enää ole, eikä uutta ole tullut tilalle, on nuorisotyöntekijöiden mukaan tiedotus nuorisokortista, yhteisistä toimintamalleista ja siihen liittyvistä etuuksista nuorille todella huonossa tilassa. Aiheuttaa suurta epätietoisuutta nuorissa ja ohjaajissa myös yhteisistä toimintamalleista ja alennuksista yms.

Nuoret nostivat esiin olemattoman heikon tiedottamisen liittyen nuorisokorttiin. Nuorisotyöntekijät tunnistavat saman heikon kohdan. Tämä on käytännössä näkynyt kunnissa myös siinä, että nuorisotyöntekijät ovat itsekkin olleet epätietoisuudesta mahdollisista alennuksista ja etuuksista sekä siitä, miten seutukunnassa liikkuvien nuorten yhteystiedot olisivat tarpeen vaatiessa saatavissa myös toiselle paikkakunnalle.

Nykyisessä järjestelmässä nuorisotyöntekijät kokivat täysin toimimattomana nuorisokorttirekisterien ylläpitämisen. Useissa kunnissa todettiin paperisia hakemuk-

sia säilytettävän epäkäytännöllisissä tiloissa. Osa haastatelluista kertoi, että hakemukset ovat koulun kassakaapissa oikeaoppisesti tietoturvan mukaisesti lukituina, mutta ei kuitenkaan milloinkaan ilta- ja viikonlopputoiminnoissa ohjaajien käytössä, mihin ne on varsinaisesti tarkoitettu.

Toisaalla nuorisokorttikansioita säilytettiin nuorisotiloilla, joissa olisivat aina ohjaajien käytettävissä. Tietoturvan näkökulmasta säilytyspaikka ei ehkä vastaa vaatimuksia, vaikkakin kansiot säilytettiin lukituissa tiloissa. Nuorisokorttihakemusten säilyttäminen mapeissa koettiin tosi vanhanaikaiseksi.

Hakemusten säilyttäminen paperisissa kansioissa koettiin epäkäytännölliseksi myös sen takia, että suuremmissa kunnissa on käytössä useampi nuorisotila, jolloin nuoret saattavat käyttää useammankin tilan palveluita. Jos hakemus on toisen nuorisotilalla mapissa, ei siitä ole todellista hyötyä toisella tilalla, jossa voisi olla yhteystiedoille tarvetta.

Haastatteluissa nousi esiin, että Turussa tähän tarpeeseen on pyritty vastaamaan siten, että nuorisokorttihakemukset ovat sisäisesti saatavissa Intrasta. Kokemuksen mukaan tämäkään järjestelmä ei ole kovin toimiva. Ongelmia esiintyy ainakin nuorisokorttien päivitysten kanssa. Kun työntekijöitä on kaupungissa ja tiloilla useita, joku työntekijä tietää asioita, joita joku toinen työntekijä ei tiedä. Näissä tilanteissa saattaa olla epäselvää, onko päivitykset tietokantaan tehty ja onko tiedot kuitenkin aina ajan tasalla.

Nuorisotyöntekijöiden haastatteluista nousi esiin selvä tarve seutukunnalliselle yhteiselle tietokannalle, josta löytyisi kaikki alueen jäsenyyden saaneet nuoret yhteystietoineen. Jos yhteinen tietojärjestelmä on mahdotonta toteuttaa tietosuoja näkökulmasta, tulisi ainakin jokaisella kunnalla oma sisäinen tietojärjestelmä käytössään eri nuorisotiloilla sekä jokaisen kunnan tulisi osoittaa kunnan rekisteristä vastaava yhteyshenkilö, joka vastaa kyselyihin tarvittaessa.

Haastatteluissa nostettiin esiin myös nuorisotyöntekijöiden toive siitä, että mahdollisesti nuorisokorttihakemuksen yhteydessä voitaisiin mainita, että ”nuorisotoiminnantiloihin tullessa hyväksyisi myös mahdollisen näkymisensä tilojen omissa päivityksissä eri sosiaalisen median sovelluksissa”. Nuorisotyöntekijät tiedostivat

kuitenkin nykyisen tietosuojaturvan tiukemmat linjaukset, mutta toivoi nuorisotilojen digitaaliseen nuorisotyöhön helpotusta kuvauslupien muodossa

Uuden seutukunnallisen nuorisokorttijärjestelmän kehittäminen

Nuorisotyöntekijät olivat nuorten kanssa yhtä mieltä siitä, että uuden sähköisen järjestelmän tulisi olla mobiilisovellus. Alakouluikäisten haastateltujen nuorten toive paperisesta nuorisokortista myös tulevaisuudessa yllätti nuorisotyöntekijöitä. Nuorisotyöntekijät kertoivat ajatelleensa, että myös nuoremmat nuorisokortin käyttäjät olisivat sähköisen nuorisokortin kannalla. Nuorisotyöntekijät olivat haastatteluissa melko yksimielisiä siitä, että kahden rinnakkaisen järjestelmän ylläpitäminen olisi käytännössä työlästä ja hankalaa. Nuorisotyöntekijöiden mukaan tulisi lähteä siitä, että tulevaisuudessa nuorisokorttia olisi ensisijaisesti mobiilisovellus, jota haetaan sähköisellä hakusysteemillä. Rinnalla voisi kulkea myös paperinen versio niille, jotka sitä erikseen pyytävät. Tällöin pyynnöstä ohjaajat nuorisotiloilla paperisen kortin nuorelle tekevät. Hakusysteemi olisi kuitenkin molemmilla versiolla oltava sama.

Nuorten esittämät hyvän sovelluksen kriteerit olivat sellaisia, joita myös nuorisotyöntekijät omassa haastattelussaan pitivät olennaisina. Sovelluksen tulisi olla yksinkertainen, selkeä ja helppokäyttöinen. Nuorisotyöntekijät nostivat haastatteluissa esille sen, että tämän päivän nuorille tulee tietotulvaa joka suunnasta, erilaisista sovelluksista ja median välineistä. Tästä syystä tulisi pyrkiä mahdollisimman vähään, mutta kuitenkin olennaiseen sisältöön uudessa järjestelmässä.

Nuorten toive siitä, että sovellukseen voisi kirjautua vaan kertaalleen ja sen jälkeen ei tarvitse kirjautua enää uudestaan, sai kannatusta myös nuorisotyöntekijöiltä. Nuorisotyöntekijät pitivät tärkeänä sitä, että sovelluksen varsinainen käyttö olisi nuorille todella helppoa sen jälkeen, kun sovellukseen on yhden kerran rekisteröitynyt.

Yhden kirjautumisen jälkeen ei tarttis kirjautua enää uudestaan ja sählätä sen kanssa (Työntekijä4)

Nuorisotyöntekijöiden haastatteluissa runsaasti keskustelua herätti sähköisen mobiiliversion jäsenyyden hakuprosessi. Haastatteluissa kerrottiin nuorten näkemyksiä erilaisista hakuvaihtoehdoista, jotka olivat keskenään hyvin erilaisia. Nuorisotyöntekijöiden näkökulmasta olisi tärkeää, että jatkossakin nuorten ja vanhempien tietojen tallettamiseen nuorisokorttirekisteriin, olisi myös alaikäisten huoltajien suostumus. Tunteutta tarkalleen tietosuojasetuksen määräyksiä, oli yleinen henki nuorisotyöntekijöiden haastatteluissa se, että myös jatkossa otetaan vanhemmat mukaan itse hakuprosessiin.

Keskustelua herätti myös se, että tulisiko jatkossa velvoittaa nuoret tekemään kotona sähköisen hakemuksen yhdessä vanhemman kanssa. Tämä koettiin kuitenkin nuorille turhan hankalaksi ja saattaisi jatkossa aiheuttaa samankaltaisen kierteen ”palauttamattomista hakemuksista” kuin nykyinenkin paperinen hakujärjestelmä.

Parhaimpana nuorten esittämistä vaihtoehtoja pidettiin sitä, että nuoriso voi itsenäisesti täyttää sähköisen hakemuksen suoraan sovelluksessa tai nettisivuilla. Keskenäisestä hakemuksesta lähtisi tieto vanhemmalle sähköpostiin tai kännykkään, jonka kautta vanhempi pystyy tarkastamaan nuoren syöttämät tiedot oikeiksi. Viestissä olisi myös huoltajalle kuittauslinkki, jonka varmistuksella nuoren lataama sovellus aukeaisi käyttöön. Epäilystä herätti kuitenkin se, miten jatkossa pystyttäisiin varmistumaan siitä, että nuoren sovellukseen kirjaama sähköposti tai puhelinnumero olisi juuri huoltajan oma. Alakouluikäisten kohdalla nuorisotyöntekijät olivat sitä mieltä, että heitä olisi hyvä ohjeistaa tekemään rekisteröityminen yhdessä huoltajan kanssa.

Nuorisotyöntekijät pitivät tärkeänä sitä, että tieto nuorisokorttisolvelluksesta olisi olemassa myös kuntalaisilla ja nuorten kodeissa. Nuorisotyöntekijöiden mukaan tiedon lisäämisellä voitaisiin helpottaa uuden järjestelmän jalkautumista. Wilma-tiedotusta pidettiin hyvänä tiedotuskanavana kohderyhmän koteihin. Tosin haastatteluissa nousi esiin, että Wilma-viestintä nuorisotoimen asioissa on mahdollista vain osassa kunnista.

Nuorisokorttitietojen päivittämisestä kysyttäessä nuorisotyöntekijät olivat ehdottomasti sitä mieltä, että automaattisen ja pakollisen vuosittaisen päivityksen lisääminen sovellukseen olisi hyvä ominaisuus.

Nuorisotyöntekijöiden haastatteluissa käytiin läpi myös nuorten ajatuksia uuden mobiilisovelluksen ominaisuuksista ja sisällöstä. Nuorisotyöntekijät pitivät nuorten ajatuksia sisällöistä kattavana ja järkevinä. Nuorten esittämä sisältö vastaisi nuorisotyöntekijöiden mukaan hyvin yhteisen tiedotuskanavan tarpeeseen ja voisi hyvin korvata muutamia vuosia sitten lakanneen seutukunnallinen Pointti.info-sivuston. Nuorten esittämään sisältökokonaisuuteen nuorisotyöntekijät lisäisivät vielä karttaominaisuuden alennusten ja etuuskien sijainneista. Käytännössä karttaan tulisi pisteet lähistöllä olevista etuja ja alennuksia tarjoavista paikoista, jotka nuori voisi halutessaan sovelluksesta tarkistaa liikkueessaan seutukunnassa.

Sovelluksen sisällöistä keskusteltaessa nuorisotyöntekijöiden haastatteluissa nousi olennaisia kysymyksiä sovelluksen sisällöllisestä tuottamisesta: Kuka sovellusta hallitsee? Kuka sovelluksen sisältöjä tuottaisi ja päivittäisi? Kuka syöttää uutta tietoa sovellukseen? Vanhan nuorisokortti järjestelmän pohdittiin tuottaneen työtä nuorisotyöntekijöille, samalla mietittiin sitä, kuinka paljon uuden järjestelmän ylläpito vaatisi kuntien työntekijöiltä.

Nuorisotyöntekijöiden yhteystietoja pidettiin sovelluksessa riittävinä, eikä muita viestintämahdollisuuksia kaivattu sovellukseen nuorisotyöntekijöiden näkökulmasta. Nuorisotyöntekijät toivat kuitenkin esiin, että on saavutettavissa monissa eri sosiaalisen median kanavissa ja toivoivatkin, että nuorisokorttisolvellukseen voitaisiin lisätä yhteystietoihin ohjaajien olemassa olevat sometilit.

Nuorisotyöntekijöille esitettiin nuorten ajatuksia sovelluksen sisällä tapahtuvasta viestinnästä. Nuorten haastatteluissa nousi esiin, että uutisia olisi siellä hyvä olla, mutta nuorten tulisi itse saada valita, mitä uutisia hänelle automaattisesti näkyy ja mistä tulee ilmoituksia. Nuorisotyöntekijöiden haastatteluissa aiheesta heräsi paljon keskustelua ja nuorten hukkumisesta tietotulvaan oltiin huolestuneita.

Haastatelluilla nuorisotyöntekijöillä oli keskenään eri näkemyksiä siitä, tarvitseeko sovelluksessa olla uutisia lainkaan. Osa nuorisotyöntekijöistä koki, että heillä on käytössään tiedotuskanavia jo riittävästi. Osa nuorisotyöntekijöistä oli sitä mieltä, että nykyiset tiedotuskanavat tavoittavat vain nuorisotiloilla käyviä nuoria ja nuorisokortti-sovelluksen avulla voitaisiin saavuttaa myös nuoria, jotka eivät käy nuorisotiloilla. Nuoret omista haastatteluissaan oli uutisia kuitenkin toivonut, joten haastatteluissa kysyttiin nuorisotyöntekijöiltä, miten siihen vastataan?

Nuorisotyöntekijät tiedostavat, että nuorille tulvii tietoa monesta eri tuutista ja suurin osa tiedosta menee tulvassa ohi. Uutisjuoksu, mistä löytyy kuntien tiedotteet, tulisi löytyä helposti nuoren niitä hakiessa, mutta sovelluksessa ei saisi olla pakosyöttöä uutisista. Nuorisotyöntekijät olivat sitä mieltä, että uutisia tulisi käyttää harkiten ja ilmoitusasetusten muokkaaminen tulisi olla superhelppoa nuorille, että nuoret eivät poista koko sovellusta hermostuksissaan.

Nuorten toiveista huolimatta meidän tehtävä rajata, mitä sovelluksen kautta nuorille tarjotaan (Työntekijä4)

Nuorten haastatteluissa esiin nousi myös tiedotuksen tarve nuorisotilojen aukioloajoista sekä siitä, jos aukioloajoissa tapahtuu äkillisiä muutoksia. Nuorisotyöntekijät piti myös tärkeänä aukioloaikojen löytymisen sovelluksesta. Haastatteluissa nousi esiin kuitenkin haaste aukioloaikojen ilmoittamisesta sovelluksessa. Osalla nuorisotiloissa aukioloajat muuttuvat jatkuvasti ja niiden päivittäminen sovellukseen olisi työlästä. Samalla väärän informaation riski kasvaa. Myös aukioloaikojen muutoksista ilmoittaminen sovelluksessa koettiin hankalaksi, esimerkiksi äkillisissä sairaustapauksissa. Kuka silloin on vastuussa muuttuneen tiedon päivytyksestä sovellukseen?

Aukioloaikojen oleminen sovelluksessa voi olla hyvä tai huono juttu; jos tulee muutoksia, kuka vastaa niiden tiedottamisesta (Työntekijä7)

Haastatteluissa nuorisotyöntekijät nostivat esiin myös uusia heidän työnsä näkökulmasta tärkeitä seikkoja nuorisokortin kehittämistyöhön. Nuorisotyöntekijät pitivät uuden järjestelmän kehittämisprojektin toteuttamista tärkeänä ja ajankohtaisena hankkeena ja kehittämistyöhön liittyvinä asioina halusi nostaa esiin tärkeitä

asioita, joita tulisi nostaa esiin ennen päätöksiä uuden järjestelmän toteuttamisesta.

Haastatellut nuorisotyöntekijät toivat esiin, että kehittämistyön tuloksena tuotetun uuden toimintamallin käytännön kehittämisestä ja käyttöönotosta tulisi olla hyvä suunnitelma. Nuorisotyöntekijät miettivät, että kuka vastaa käytännön kehittämisestä ja käyttöönotosta? Nuorisotyöntekijät pohtivat, onko nuorisokorttijärjestelmän toteuttamiselle tarkoitus asettaa hankekoordinaattori ja työryhmä sovelluksen kehittämiseksi ja käyttöönottamista varten?

Nuorisotyöntekijöitä mietitytti kehittämisprojektissa myös kuntien sisäinen työnjako. Kysymyksiä heräsi siitä, kuka tuottaa tietoa sovellukseen ja kuka vastaa sovelluksen päivittämisestä. Onko tähän tarkoitus varata kunnissa työaikaresursseja? Toisaalta nuorisotyöntekijöitä mietitytti myös se kuinka työläs sovelluksen tuottaminen ja päivittäminen tulisi olemaan. Esille nostettiin myös kuntien yhteishenkilöiden valinta sekä sen määrittely, että onko kaikilla ohjaajilla käyttäjäoikeudet sovellukseen ja sen päivittämiseen.

Kuten aiemmassa kohdassa jo tuotiin esiin, niin myös yhteisen tietokannan hankkiminen uudelle järjestelmälle koettiin tärkeäksi ja olennaiseksi ominaisuudeksi. Nuorisotyöntekijöiden haastatteluissa korostui ajatus siitä, että ennen käyttöönottoa uusi sovellus tulisi olla teknisesti toimiva ja hyvin suunniteltu ja mietitty. Tietoturvaan liittyvät asiat tulisi olla selvitetty. Mahdollinen yhteys kunnissa käyttöön otettavaan nuorisotilojen Logbook-tilastointijärjestelmään sekä Mihi-liikuntapassiin tulisi selvittää ennen käyttöönottoa.

Uutta järjestelmää ei tulisi viedä puolivillaisena käyttöön (Työntekijä3)

Nuorisotyöntekijät toivat haastattelussa esiin myös sen, että jos uusi järjestelmä otetaan käyttöön, tulee sen lanseerausta ja markkinointia miettiä tarkasti. Nuorisokorttijärjestelmän markkinoinnissa tulisi olla yhteinen markkinointimateriaali ja se tulisi ottaa samanaikaisesti käyttöön kaikissa mukana olevissa kunnissa. Seutukunnallisesti voisi olla myös yhtenäinen linja kuntien tarjoamista alennuksista omista toiminnoista. Jokainen kunta kuitenkin vastaisi omasta aktiivisesta markkinoinnista alusta asti. Nuorisotyöntekijöiden mukaan olisi tärkeää, että tulevaa

nuorisokortti-sovellusta tulisi markkinoida myös muille nuorille, kuin vain nuorisotilan kävijöille.

Haastatellut nuorisotyöntekijät pitivät ensiarvoisen tärkeänä sitä, että jos uusi järjestelmä päätetään seutukunnallisesti ottaa käyttöön, niin se pitäisi olla kaikille yhteinen ja kaikkien kuntien tulee sitoutua toimintaan oikeasti. Jo aiemmassa nuorisokortti järjestelmässä on huomattu, että kuntien sitoutumattomuus yhteiseen toimintamalliin on aiheuttanut perusajatuksen lässähtämisen. Nuorisotyöntekijät olivat yhtä mieltä siitä, että järjestelmä tulee ottaa käyttöön kaikilla tai sitä ei oteta käyttöön ollenkaan.

Kuntien nuorisotiloilla ja nuorisotyöntekijöillä on käytössään teknisiä laitteita laadasta laitaan. Nuorisokorttijärjestelmän kehittämisessä tulee nuorisotyöntekijöiden mukaan miettiä käytännön läheisesti, miten käyttöönotto kullakin nuorisotilalla ja kunnassa toteutetaan. Tekniset välineistöt tulisi saattaa kuntoon kaikilla nuorisotiloilla, jotta yhteisen järjestelmän käyttöönotto sekä käyttäminen olisi mahdollista.

Nuorisotyöntekijät toivoivat, että toimintamalliehdotusta voisi vielä käsitellä ja viimeistellä elokuussa 2019 vielä ennen lopullisen toimintamalliehdotuksen esittämistä Turun seutukunnan nuorisotoimialan verkosto Turbolle. Haastatteluissa nuorisotyöntekijät toivat esiin, että mikäli Turbo päättää hyväksyä toimintamalliehdotuksen ja lähteä jatkotyöstämään uutta nuorisokorttijärjestelmää suunnitellun aikataulun mukaisesti, olisi mahdollista hakea syksyllä 2019 Opetus- ja kulttuuriministeriöltä hankerajaa nuorten tieto- ja neuvontatyöhön.

6.3 Nuorisotoimen johtajien ryhmähaastattelu

Käytössä oleva seutukunnallinen nuorisokortti

Esitettäessä kuntien nuorisotoimien johdolle nuorten ja nuorten näkemyksiä nykyisestä seutukunnallisesta nuorisokorttijärjestelmästä, ei kerätyt ajatukset tuo-

neet suurempia yllätyksiä myöskään johtoportaalille. Nykyisen järjestelmän haasteet; toimimattomuus ja ajastaan jälkeenjääneisyys, oli hyvin tiedossa myös nuorisotoimia johtavilla. Nuorisotoimien johtajat pohtivat sitä, että vaikka nuoret kokevat nykyisen nuorisokortin osittain tarpeettomaksi, on se kuitenkin organisaation näkökulmasta hyvä ratkaisu. Nuorisokortti nähtiin edistävän nuorisotiloissa turvallisuutta ja toisaalta ennaltaehkäisevän mahdollisesti myös rikoksia.

Toisaalta taas osa haastateltavista nosti esille sen, että voiko nuorisokortti nyt tai tulevaisuudessa edelleenkin edes olla edellytys avoimeen nuorisotilatoimintaan osallistumiseen, joka kustannetaan julkisella rahoituksella. Hallinnon edustajat näkivät asian niin, että ainakin nuorisokortin nykyistä tarkoitusta tulisi muokata enemmän siihen suuntaan, että se olisi muutakin, kuin vain nuorisotilakortti. Heidän mukaan nykyisen nuorisokortin käyttöönotto useimmissa kunnissa on otettu alun kankeuksien jälkeen kuitenkin hyvin vastaan nuorten keskuudessa.

Haastatellut nostivat esille myös sen, että vaikkakin nykyinen nuorisokortti on pakollinen kuntien nuorisotiloilla, ei ketään nuorta ole kortittomuuden vuoksi jätetty palvelun ulkopuolelle. Nuorisokortin markkinointi ja järjestelmän sisäänajo vaativat kuitenkin kuntien nuorisotyöntekijöiltä sinnikkyyttä ja oikeanlaista asennetta, jotta kerta toisensa jälkeen nuorelle jaksetaan antaa uusia hakemuksia ja kysellä korttien perään. Seutukunnallisen nuorisokortin haasteeksi he nostivat myös sen, että etenkin rajakuntien nuorisotiloilla käy myös jonkin verran seutukunnan ulkopuolella asuvia nuoria, eikä heillä ole nuorisokortteja. Hallinnon edustajien mukaan tärkeämpää kuitenkin on, että ns. vakituisilla nuorisotilojen käyttäjillä nuorisokortti olisi voimassa.

Nykyisen nuorisokortin hakuvaiheessa tarvittavat kuvat tuntuivat nuorten mielestä haastavilta toimittaa, koska kaikilla ei välttämättä ole saatavilla paperisia kuvia. Nuorisotoimista vastaavien johtajien mukaan kuvan tuominen ei saa olla kynnyskysymys; kuvat ovat kalliita, eikä kaikilla perheillä ole niihin mahdollisuutta taloudellisen tilanteen vuoksi. Tästä syystä kuntien pitää pystyä mahdollistamaan kuvien ottaminen myös nuorisotiloilla. Nuoret kokivat paperisten hakemusten palauttamisen myös hankalana ja nuorisotyöntekijät työllistävänä. Hallinnonedustajat taas näkivät asian niin, että elämässä joutuu huolehtimaan asioista, jotka ei

välttämättä ole nuorelle helpoin tai mukavin asia, mutta kasvattaa samalla vastuullisuuteen ja omien asioiden hoitamiseen. Nuorisotyöntekijöiden näkemyksiin nuorisokortin työllistävästä ja osittain hankalasta tekemisestä herätti keskustelua se, että nuorisokortin olemassaolo ja tekeminen kuuluvat osana nuorisotyöntekijöiden työnkuvaa ja on toisaalta myös asennekysymys.

Kaiken kaikkiaan esitettäessä nuorten ja nuorisotyöntekijöiden ajatuksia nykyisestä nuorisokortista, totesivat nuorisotoimien hallinnon edustajat yksimielisesti, että olemassa olevat ongelmat on tunnistettu jo aikaa sitten. Tästä huolimatta keskustelu nuorisokortin kehittämisestä on jäänyt jumiin, kun muissa palveluissa ja tekniikassa on edetty harppauksin eteenpäin. Tämä paikalleen jääminen on näkynyt palautteissa ja tässä kohtaa on syytä todeta, että parempaan ei ole pysytty. Hallinnon edustajien mukaan nyt kerätty aineisto nykyisestä nuorisokortista on myös mielenkiintoinen palaute nuorisotoimien tekemiselle ja tiedottamiselle; vuodet on mennyt ja kehitystä ei juuri ole syntynyt. Haastattelussa esimiesten keskuudessa nousi selvästi yhteinen halu kehittää uutta järjestelmää ja toimintamallia nuorisokortille.

Uuden seutukunnallisen nuorisokorttijärjestelmän kehittäminen

Esitettäessä nuorisotoimien johtajille nuorten ja nuorisotyöntekijöiden ajatuksia ja näkemyksiä nuorisokorttijärjestelmän kehittämisestä ja uudesta toimintamallista, pitivät he ajatuksia fiksuina ja pitkälle jalostettuna pakettina. Yhtenäisiä ajatuksia keskustelussa herätti se, että koska nyt nuoret ovat nostaneet esiin toiveitaan ja tarpeitaan nuorisokortin suhteen, niin nuorisotoimien tehtävä vastata nuorten toiveisiin nopealla aikajänteellä. Uutta toimintamallia nuorisokorttiin kehitettäessä hallinnon edustajat pitivät tärkeänä erityisesti sitä, että kehitystyössä tulisi huomioida nuorten tarpeet ensisijaisesti.

Hallinnon edustajat pohtivat haastatteluissa pitkälti myös nuorisotyön kehitystä viimeisenä vuosikymmenenä ja sen todettiin muuttaneen myös muotoaan. Nuorisotyö ei nuorisotoimen johtajien mukaan ole välttämättä enää painotu talo- ja aluetyöhön, vaan nuorisotyö voi olla paljon muutakin, kun vain talotyötä. Myös

leiri, retki ja kerhotoiminta on osassa kunnissa kokenut inflaation. Nuorisokortin toimintamallin suunnittelussa tulisi siis olla rohkea ja tarttua tilaisuuteen uusien palvelumuotojen suhteen, kuten esimerkiksi nuorten tieto- ja neuvontatyössä. Nuorisokortin kehittämistyössä tulisi huomioida nuorisotyön palvelutehtävä sekä alueellisuus, seutukunnallisuus ja alueiden rajattomuus.

Seutukunnallista yhteistyötä suunniteltaessa ja kehittäessä tulisi kuntien pystyä sitoutumaan mukaan kehitystyöhön sekä yhteiseen toimintamalliin. Haastattelussa nostettiin esiin se, että seutukunnallinen nuorisokortti voi tulevaisuudessa olla seutukunnallinen tai osittain seutukunnallinen, kunhan mukana olevat kunnat ovat täysillä sitoutuneet mukana oloon. Hallinnon näkökulmasta nuorisokortin kehittämistyö tulisi nähdä laajempaan seutukunnallisten nuorisopalveluiden tarjoamisena. Hallinnon edustajien mukaan nuorisokortin maakunnallisuuttakin voisi harkita.

Nuorisokortin kehittämisprojekti nähtiin yhteisen seutukunnallisen teknisen soveluksen suunnitteluna ja toteuttamisena, mutta myös seutukunnallisten prosessien yhteensovittamisena. Yhteiset pelisäännöt seutukunnallisessa yhteistyössä koettiin ensiarvoisen tärkeiksi. Niistä tulee sopia yhdessä etukäteen mukana olevien kuntien nuorisotoimien välillä ja sitoutuminen yhdessä sovittuun tulee toteutua, jotta seutukunnallisen nuorisokortin kehittäminen ja käyttö voi onnistua.

Haastattelussa keskusteltiin myös nuorisokorttijärjestelmän sisällöllisistä asioista. Nuorisotoimien hallinnon edustajat nostivat esiin sen, että nuorisokortti tulisi tarkastella laajemminkin, kuin vain nuorisotilakorttina. Nuorisokortti tulisi jatkossa yhdistää myös muihin palveluihin, kuten Mihi- nuorten maksuttoman liikunnan seutukunnalliseen palveluun. Toisaalta haastattelussa esimiehet nostivat esiin myös mahdollisuuden yhdistää nuorisokortti seutukunnalliseen kirjastokorttiin. Kirjastokortin ja nuorisokortin yhdistämisestä on keskusteltu aikaisemminkin, mutta keskustelut on ollut jäissä muutaman vuoden. Hallinnon edustajien mukaan näiden yhdistämisessä olisi paljon etujakin, mutta myös rajoitteita, kuten se, että kirjastokorttiin ei pysty yhdistämään etuja, kuvaa ja se ei ole nykyisellään saatavissa mobiiliversiona. Toisaalta haasteita saattaisi tulla myös tietojärjestelmien saatavuudesta ja käytettävyydestä.

Haastatteluissa nousi esiin, että uusi kehitettävä nuorisokorttijärjestelmä tulisi tulevaisuudessa olla nuorten ja nuorisotyöntekijöiden toiveiden mukaisesti mobiiliversio, jotta sen on helposti saatavilla ja käytettävissä puhelimella. Toisaalta suuri kehittämisen tarve hallinnon näkökulmasta on kuntien yhteinen asiakastietojärjestelmä, joka olisi pohja seutukunnalliselle nuorisokortille. Asiakasjärjestelmä tulisi olla käytössä sähköisesti kaikkien kuntien nuorisotoimissa.

Hallinnon edustajien mukaan kunnissa ei tällä hetkellä ole riittävästi tietoturva ja -suoja osaamista. Tietoturva-asiat ovat tärkeitä selvittää huolellisesti sekä asiakasjärjestelmää, että sovellukseen rekisteröitymisen ja tunnistautumisen suhteen. Näiden selvittämiseksi tulee hankkia asiantuntijan apua.

Nuorten ja nuorisotyöntekijöiden esiin nostamat toiveet ja ajatukset mobiilisovelluksen sisällöllisistä ominaisuuksista vaikuttivat nuorisotoimien johtajien mielestä hyviltä. Jo aiemmin esille nostettujen ominaisuuksien lisäksi hallinnon edustajat toivoisivat ominaisuuksiin lisättävän myös nuorille nuorisotoiminnassa annetut varoitukset ja mahdolliset porttikiellot. Näin voitaisiin yhtenäistää sääntöjä ja niiden noudattamista seutukunnallisella tasolla ja turvata seutukunnallista nuorisotoimintaa erilaisilta haitallisilta ilmiöiltä, kuten esimerkiksi kielletyltä päihteiden kaupanteolta.

Hallinnon edustajien mukaan kuntien tulisi kehitystyössä huomioida myös yhteinen linja kunnan nuorisokortilla myöntämistä eduista kunnan maksullisista palveluista. Toisaalta yhtenäisiä toimintatapoja voisi olla myös tiedottamisen suhteen, esimerkiksi koulujen käyttämän Wilman kautta. Tällä hetkellä Wilman käyttämisessä nuorisopalveluiden tiedottamiseen on kunnissa varsin kirjavia toimintatapoja.

Sovelluksen sisällöllisistä asioista nousi haastattelussa esiin vielä sovelluksen englannin ja ruotsin kielisten versioiden olemassaolot ja päivittämiset. Ajatusta pidettiin kauniina, mutta miten toteutus ja tietojen päivitys käytännössä toteutuisi? Keskustelua hallinnon edustajien keskuudessa herätti myös aiemmissa nuorten ja nuorisotyöntekijöiden haastatteluissa esiin nousseen ristiriidan koskien sovelluksen tiedotusominaisuudesta. Nuorten toive oli saada sovelluksen kautta tietoa

ja uutisia nuorisotoimien ajankohtaisista asioista. Nuorisotyöntekijät kokivat tämän osittain haastavana, koska resursseja sovelluksen jatkuvaan päivittämiseen ei koettu löytyvän. Toisaalta osa nuorisotyöntekijöistä kokivat, että nuoret löytävät tietoa muualta, eikä sovellukseen välttämättä tarvita tiedotusominaisuutta. Hallinnon edustajien näkemyksen mukaan tämä on hyvin ristiriitaista ja uutisten tärkeys nuorille tulee vielä selvittää tarkemmin kehitystyön yhteydessä. Mikäli nuoret uutisia sovellukseen kaipaavat, tulee nuorisotyöntekijöiden tietoa sovellukseen tuottaa osana omaa työtään. Toisaalta haastatellut toivat esiin myös sen, että syötteiden ja uutisten teknisen toteutuksen mahdollisuuksia tulee myös selvittää, jotta työmäärää tiedottamisen suhteen voitaisiin keventää.

Uuden nuorisokortin teknisestä toteutuksesta keskusteltaessa hallinnon edustajat toivat esiin, että sovelluksen teko teknisesti voisi olla nopeakin projekti, mutta seutukunnallisten prosessien yhtenäistäminen samaan suuntaan voi ottaa pidemmänkin ajan. Kuntien toimintamallien yhteensovittaminen vaatii byrokratioiden pöydälle nostamista, joka 11 kunnan alueella on tässä projektissa tärkeää työtä, mutta aikaa vievää.

Nuorisokorttijärjestelmän kehittämistyössä ja etenkin käyttöönotto vaiheessa tulisi huomioida nuorisokortin brändäys. Nuorisokortti tulisi rakentaa ja tuoda esiin siten, että nuoret haluavat kortin oma-aloitteisesti, ilman pakkoa. Nuorisokorttiin tulisi saada reilusti paikallisia etuuksia siten, että nuoret näkevät nuorisokortin tulevaisuudessa hyödyllisenä sovelluksena, eikä pelkästään ”ovenavauskorttina”. Hallinnon näkökulmasta nuoria ei ehkä kiinnosta kuka heille hyödyllistä palvelua tuottaa, kunhan heille tarpeellisia palveluita on tarjolla.

Nuorisotoimien johdossa työskentelevät korostivat haastattelussa sitä, että kehittämistyötä tulee jatkaa vielä yhdessä nuorten kanssa, koska tämän aineistonkeruun Bikva-haastateltujen nuorten otanta on koko alueen nuorista varsin vähän. Yhdessä nuorten kanssa uutta järjestelmää työstämällä voidaan saada aikaan hyödyllinen tuote. Lisäksi varsinaista lanseeraustyötä tulisi nuorisotoimien hallinnon näkemyksen mukaan tehdä isoilla yhteisillä kampanjoilla ja nuorisotoimien lisäksi myös koulujen kautta.

Nuorisotyöntekijät nostivat omissa haastatteluissaan esiin huolen työajan riittävydestä ja työtehtävien lisääntymisestä uuden nuorisokorttijärjestelmän myötä. Esimiesten mukaan työtehtäviä ja prosesseja tulee virtaviivaistaa ja tarvittaessa kussakin työyhteisössä tulisi priorisoida työtehtäviä uudelleen. Uusilla linjauksilla voisi helpottaa ja vapauttaa työpanosta ja työaika. Toisaalta hallinnon näkökulmasta tieto- ja neuvontatyön tuottamiseen voisi panostaa enemmän esimerkiksi kesäaikaan, kun nuorisotyön perustyön saralla on rauhallisempaa ajanjaksoa.

Työajan riittävydestä oltiin nuorisotyöntekijöiden haastatteluissa melko epäileväisiä ja kriittisiäkin. Toisaalta osallistujia kaikille nuorisotyöntekijöille tarjottuihin haastatteluihin osallistui kovin vähän määrällisesti, joten kriittisyys koskien työmäärän lisääntymistä kohtaan on pienen otannan mielipide.

Nuorisotoimien johtajien haastatteluissa oltiin yhtä mieltä siitä, että nuorisokortin kehitystyö on juuri nyt ajankohtainen ja tärkeä asia. Ja tässä vaiheessa aineiston pohjalta tulisi kehittämistyötä lähteä edistämään. Haastattelussa keskusteltiin myös muiden käytössä olevien nuorisokorttijärjestelmien hyvien käytäntöjen selvittämisestä. Hallinnon edustajat toivoivat selvitystä kuntien jo olemassa olevien järjestelmien toteutusmallien, seutukunnallisuuksien, ominaisuuksien, käytössä olevien sovellusten ja kustannusten osalta.

Haastattelussa nostettiin esiin myös toive alustavasta kehittämisprojektin jatko-toimista. Kaikki haastatteluaineisto ja muista kaupungeista kerätty kokemustieto koostettaisiin toimintamalliehdotukseksi Turun seutukuntaan. Nuorisotoimien johtajien haastattelun päätteeksi johtajien toimesta päätettiin perustaa työryhmä, jonka tarkoituksena on lähteä pohtimaan mahdollista jatkohanketta ja rahoitusmahdollisuuksia varsinaiselle kehitystyölle tämän opinnäytetyön tulosten pohjalta. Työryhmän tulee selvittää sovelluksen laatimista prosessina; miten kauan sen koostamiseen menee aikaa ja millaisia kustannuksia siitä kunnille syntyisi. Työryhmä selvittää alkuvaiheessa myös erilaisia hakerahoitusvaihtoehtoja sekä sitä, miten kehittämishankkeen koordinointi hoidettaisiin tästä eteenpäin.

Haastattelun yhteydessä päätettiin, että seuraavassa nuorisotoimialan verkostossa Turbossa elo-syyskuun vaihteessa esitellään tämän kehittämisprojektin

tuotokset, toimintamalliehdotus ja –ehdotukset sekä työryhmän alustavat ajatukset hankesuunnitelmasta, rahoitushausta sekä ajatuksen tulevan kehittämishankkeen käytännön koordinoinnista. Suunnitelmissa oli päättää seuraavassa kokouksessa näiden tietojen pohjalta jatkotoimista, mukana olevista kunnista sekä hankehakuun ryhtymisestä.

6.4 Hankkeen tulosten viimeistely Urpot-työryhmässä

Kehitysprojektin aikana kerättyjä aineistoa viilattiin ja viimeisteltiin vielä Urpot-työryhmässä 16.8.2019 nuorisotyöntekijöiden kesken. Paikan päällä oli 6 nuorisotyöntekijää Turusta, Kaarinasta, Paimiosta, Sauvosta, Maskusta ja Liedosta. Lisäksi paikan päällä oli Maakunnallisen nuorisotyönkoordinaattori ja nuorisosihteeri Turusta. Kokouksen yhteydessä esitettiin kerätyt aineistot, tulokset sekä alustavat toimenpide-ehdotukset Powerpoint-muodossa läsnä oleville nuorisotyöntekijöille. Näiden pohjalta käytiin avointa keskustelua.

Keskustelussa nousi esiin se, että kehitettävää nuorisokorttisovellusta ja –järjestelmää voidaan pitää nuorisotyöllisenä välineenä. Mikäli seutukunnassa päädytään kehityshankkeen eteenpäin viemiseen, tulee hankkeella olla yksi täysiaikaisesti tätä hanketta koordinoiva työntekijä, jonka tukena olisi kehitystyössä aktiivisesti mukana toimiva ohjausryhmä. Tällä systeemillä pystyttäisiin kehittämistoiminnan jatko turvaamaan, eikä se jäisi ainoastaan yhden ihmisen taakse. Työntekijävaihdokset ovat mahdollisia ja kehitystyössä tulisi varautua myös siihen, ettei vaihdostilanteessa tieto ja kehitystyön intressit häviä, vaan työ jatkuu. Toisaalta hanketyössä tulisi huomioida jo suunnitteluvaiheessa kehitystyön jatkumo. Kuka nuorisokorttijärjestelmän ylläpidosta ja kehittämisestä vastaa jatkossa hankkeen päätyttyä?

Kehitystyöhön mukaan tulee ottaa nuorten lisäksi myös käytännön työtä tekevät nuorisotyöntekijät eri kunnista. Kehitystyössä tulee käydä perusteellisesti läpi, mitä itseisarvoa uusi järjestelmä tuo ja mitkä ovat sen tavoitteet. Seutukunnan nuorisotyöntekijöiltä tulisi kysyä, ketkä haluavat mukaan kehitystyöhön. Osallistamisen lisäksi uutta järjestelmää käyttävät nuorisotyöntekijät tulisi kouluttaa

myös järjestelmän käyttöön ja huomioida vaihtuvan henkilökunnan opastus uuteen järjestelmään.

Keskusteltaessa muiden kuntien sähköisistä nuorisokorteista ja Joensuun mallista laajentaa nuorisokortti koskemaan harrastusmahdollisuuksia laajemmin, nuorisotyöntekijät pitivät ideaa mahdollisesta laajasta harrastushakumahdollisuudesta Turun seudulla tarpeettomana. Kokemusten mukaan nuorten kanssa jo olemassa olevia harrastushakupalveluita käytettäessä on ne todettu monesti huonoiksi, kömpelöiksi ja päivittämättömiksi. Olisiko nuorisokorttisovelluksen harrastushaussa samat riskit? Nuorisotyöntekijöiden mukaan suurimmalla osalla nuorista on harrastuksia ja toisaalta ne nuoret jotka eivät harrasta tavoitetaan usein nuorisotaloilla.

Mihi-yhteistyön selvittäminen ja harkitseminen sai kannatusta nuorisotyöntekijöiden keskustelussa. Liikkumattomia nuoria on yhä enemmän. Nuorisokortti ja Mihi toimii samoissa kunnissa, samat nuoret ovat asiakkaina ja rahoittajina toimii samat kunnat. Keskustelussa nousi esiin, että ujuttamalla Mihi-liikuntaosio osaksi nuorisokorttisovellusta mahdollistettaisiin myös liikkumattomien nuorten kiinnostuksen herääminen liikuntaa kohti. Maakunnallisen nuorisotyön koordinaattorin mukaan Mihin työntekijöillä olisi kiinnostusta myös nuorisotyön kontaktoimiseen.

Uuden nuorisokorttisovelluksen käyttöönoton yhteydessä tulisi seutukunnallisen markkinoinnin lisäksi hoitaa aktiivista lanseerausta kunnan sisällä. Nuorten vanhempien tulisi olla tietoisia järjestelmän olemassa olost ja käyttöönottoa edistäisi varmasti myös se, että nuorten vanhemmat nuorisokorttisovelluksen edut ja hyödyt ja näin ollen kotoa käsin tulisi nuorelle tuki myös hankkia jäsenyys.

7 TULOSTEN YHTEENVETO

Kehittämiprojektin ensimmäisenä kehittämistehtävänä oli selvittää, miten nykyinen nuorisokorttijärjestelmä toimii ja mitkä ovat sen heikkoudet ja vahvuudet. Kehittämiprojektissa kerätyn aineiston ja sen tulosten pohjalta voitaneen todeta, että nykyisestä järjestelmästä saatiin kokonaisvaltainen kuva; sisällöistä, toimivuudesta ja tarpeellisuudesta.

Pääosin esiin nousi ajatus siitä, että nykyinen järjestelmä on toimimaton ja tarpeeton ja sen sisällöissä ja olomuodossa olisi paljon kehitettävää, jotta se olisi ajan hermolla. Toisaalta järjestelmän heikkoudet ja jälkeenjääneisyys tunnustettiin ja tiedostettiin, joten sekä nuorten, nuorisotyöntekijöiden ja hallinnon edustajien kentällä oltiin yksimielisiä siitä, että kehitystyö on ajankohtaista juuri nyt.

Nuorisotyön kehittämisverkosto Kanuuna toteuttaman talotyöhankeen (2009-2011) tulosten mukaan nuorisotoiminnan kehittämisessä tulee edistää verkostoitumista; nuorisotilojen välistä yhteistyötä ja kommunikaatiota, joka saattaa tarvita tuekseen toimintakulttuurin muokkaamista. Verkostoitumisella voidaan tukea palveluiden tavoitettavuutta ja asiakaslähtöisyyttä. (Kiilakoski 2012, 147-148.)

Seutukunnallisen yhteistyön merkitys koettiin tärkeäksi myös Turun seutukunnassa. Nykyisen nuorisokortin olomuodossa laadukkaan yhteistyön toteutuminen jää kuitenkin heikoksi, koska ei ole olemassa yhteistä tiedotuskanavaa ja tietojärjestelmää, jotka palvelisi nuorten lisäksi myös ammattilaisia. Kehittämiprojektin tulosten pohjalta voidaan todeta, että nykyisessä nuorisokortissa ei juurikaan voida puhua seutukunnallisesta toimintamallista, koska yhteistyön mahdollisuus puuttuu kokonaan. Jokainen siis tekee itsenäisesti omassa kunnassaan haluamallaan tavalla yhteistä asiaa, mutta yhteisiä toimintatapoja tai yhteistyötä yli kuntarajojen ei juuri ole.

Turun seutukunnassa pidetään tärkeänä nuorten liikkuvuuden ja nuorisopalveluiden saatavuuden tukemista yli kuntarajojen. Yhtenäistämällä toimintamalleja ja tiedon saatavuutta pystyttäisiin tarjoamaan nuorille tasavertaisesti palveluja ja toimintoja yli kuntarajojen, riippumatta siitä, onko nuoren kotikunta pieni vai suuri.

Turun seutukunnassa nuorten liikkuvuus kasvaa erityisesti siinä vaiheessa, kun oman kunnan peruskoulusta siirrytään toisen asteen opintoihin useimmiten suurempaan kuntaan tai kaupunkiin.

Nuorisotalotyön näkökulmasta pidettiin tärkeänä, että nuorisotiloilla ohjaajilla on käytettävissä nuorten ja vanhempien yhteystiedot. Tämän koettiin edistävän nuorisotyön ja vanhempien välistä yhteistyötä. Kuntakohtaisesti nykyinen nuorisokortti voisi jatkossakin palvella nuorisotilojen käyttäjärekisterien ylläpitämiseksi ja turvallisuuden edistämiseksi yksittäisessä kunnassa.

Itä-Suomessa tehdyn nuorisopuntari 2014-2015 tutkimuksen tulosten mukaan haasteet nuorisopalveluiden saavutettavuuteen liittyy useimmiten pitkiin välimatkoihin haja-asutusalueilla ja puutteelliseen tiedottamiseen palveluista. Tutkimuksen mukaan kuntien tulisi panostaa enemmän palveluista tiedottamiseen. Tutkimuksen tuloksissa pidettiin keskeisenä internet- ja mobiilipalveluiden kehittämistä tiedotuskanaviksi. (Eriksson 2016a, 16-17.) Itä-Suomessa toteutetun tutkimuksen tulokset ovat samansuuntaisia, mitä on tullut esiin myös tässä kehittämisprojektissa. Nuorisopuntarin tulokset vahvistavat käsitystä siitä, että kehitystyötä seutukunnallisen nuorisokortin ja tiedotuksen kanssa tulisi edistää sähköisen mobiilipalvelun suuntaan.

Kehittämisprojektin johtopäätöksenä voidaan todeta, että nykyinen, käytössä oleva seutukunnallinen nuorisokortti on tullut tässä olomuodossa tiensä päähän seutukunnallisena yhteistyön muotona ja työkaluna. Nuorisokortilla ei nykyisellään ole edellytyksiä toimia seutukunnallisesti nuorten hyvinvointia ja palveluiden saatavuutta edistävänä työkaluna, koska yhteinen tiedotuskanava ja yhteinen käyttäjärekisteri puuttuvat. Nämä puutteet tekevät nykyisestä toimintamallista seutukunnallisesti mahdottoman toimia.

Kehittämisprojektin toisena kehittämistehtävänä oli selvittää millainen uuden tietojärjestelmän pitäisi olla ja millaisia asioita ja ominaisuuksia kehittämisessä tulisi ottaa huomioon nuorten, työntekijöiden ja hallinnon näkökulmasta. Näitä asioita selvitettäessä nousi esiin aineistoa kerättyä ja tuloksia avattaessa laaja kirjo hyvinkin pitkälle työstettyjä ajatuksia eri osapuolten tarpeista ja toivomuksista.

Seutukunnallisen nuorisokortin tulisi tulevaisuudessa olla tämän päivän tarpeisiin vastaava mobiilisovellus, joka olisi helposti saatavissa ja helposti käytettävissä oleva työkalu. Myös Kiilakosken (2012,148) mukaan nuorisotalotyön kehittäminen tulisi suunnata uusien välineiden ja toimintatapojen uudistamiseen niin, että ne tukevat nuoren kasvua ja kehitystä yksilöllisesti ja yhteisöllisesti.

Laadukkaiden ja tavoitteellisten nuorisotyön palveluiden tuottamista ja saavutettavuutta nuorille voitaisiin tukea seutukunnallisena yhteistyönä tuotetulla sähköisellä nuorisokorttijärjestelmällä. Johtopäätöksenä voidaan todeta, että nuorisotyön kenttä tarvitsee uusia innovaatioita nuorten hyvinvoinnin tukemiseksi. Valtakunnallisen nuorisotyön- ja politiikan 2017-2019 ohjelman tavoitteiden mukaisesti digitaalista nuorisotyötä tulisi kehittää Suomessa. Ohjelmassa todetaan, että Viro on askeleen edellä kansalaisten digitaalisten vaikuttamisen ja osallisuuden mallien kehittämisessä (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2017, 21.) Tähän tuoreimman nuorisotyön- ja politiikan ohjelman tavoitteisiin nojaten voidaan tämän kehittämisprojektin johtopäätösten osalta todeta, että sähköisen nuorisokortin kehittämisessä ollaan ohjelman mukaisesti kehittämässä sellaista palvelua, joka on todettu tärkeäksi kehittämiskohteeksi myös Suomen hallituksen tasolla.

Merlis Pajustikin (2019, 135-136) mukaan nuorisotyössä tulisi paikallisella tasolla kerätä nuorista huoltajan suostumuksella tietoja, joka mahdollistaisi paikallisen tiedon jakamisen suoraan nuorelle verkkosivuston ja siihen liitetyn mobiilisovelluksen kautta. Hänen mukaan tietoa jakamalla voidaan edistää nuorten itsenäisiä valintoja ja tietoisuutta siitä, mistä on mahdollista saada lisätietoa itseään koskevista asioista.

Tämä tukee sitä ajatusta, joka nousi esiin myös tässä kehittämisprojektissa. Seutukunnallisesta näkökulmasta nuorten hyvinvointia tukevia palveluita tulee tiedottaa yli kuntarajojen ja mahdollistaa nuorille vapaus valita millaisiin palveluihin hän haluaa osallistua ja missä. Seutukunnallisella sähköisellä nuorisokortti sovellus tulisi olla kohdennettu kaikille nuorille, ei ainoastaan nuorisotilojen käyttäjille. Tiedottamalla nuorille järjestettävästä toiminnasta yli kuntarajojen lisätään nuorten tasa-arvoisuutta.

Nuorten hyvinvoinnin ja palvelutarpeiden näkökulmasta tulisi yhteistyömahdollisuuksia myös muiden poikkihallinnollisten sektoreiden kanssa harkita ja arvioida Turun seutukunnassa. Seutukunnallisesta näkökulmasta nuorille kohdennettuja palveluita tarjotaan liikunta- ja kulttuurisektorilla samoissa kunnissa, samoille nuorille, kuin nuorisosektorillakin. Itä-Suomessa tehdyn nuorisopuntari tutkimuksen mukaan liikuntapalvelut ovat nuorten eniten käyttämiä vapaa-ajanpalveluita. Liikkumattomiakin nuoria on kuitenkin edelleen. Nuorten aktiivisuuden lisäämiseksi tarvitaan myös liikuntapuolella palveluiden kehittämistä. (Liikanen 2016, 71.) Olisiko Turun seutukunnassakin näiden palvelusektoreiden välisellä yhteistyöllä mahdollista kehittää ja tuottaa nuorille palveluja entistäkin kattavammin ja yhtenäisemmin?

Kehittämällä seutukunnalliseen nuorisotyöhön yhteisiä toimintatapoja ja työkaluja, tarvitaan sitoutumista kehittämistyöhön ja tulevaan ylläpitoon ja käyttöön kaikilta osapuolilta. Kanuuna-verkoston monikulttuurisen nuorisotyön kehittämishankkeen (2009-2011) tulosten mukaan nuorisotyön kehittämisen onnistumiseksi on tärkeää, että kehittämistyön aikana johtoporras sitoutuu kehitystyöhön, kehitystyön aikana mahdollistetaan mukana olevien työntekijöiden ja organisaatioiden kuuleminen, osallisuus ja mukaan ottaminen kehitystyön aktiivisiksi ja tietoisiksi jäseniksi. (Kivijärvi 2012, 305-307.) Kehitystyön onnistumisen edellytyksenä on Kanuunan talotyöhankkeen (Kiilakoski 2012, 145-146) johtopäätösten mukaan työntekijöiden erilaisten toimintatapojen ja tarpeiden tunnistaminen. Lisäksi edellytyksenä on, että työntekijät ottavat kehittämishankkeen omakseen ja ovat halukkaita ja valmiita sitoutumaan uuteen toimintamalliin. (Kiilakoski 2012, 145-146.)

Maailma muuttuu, nuorisokulttuurissa tapahtuu muutoksia ja tätä kautta myös palvelutarpeet muuttuvat. Kehittämishankkeen tulosten pohjalta voidaan todeta, että nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi seutukunnallisen nuorisotyön tekemistä ja sen kehittämistä on jatkettava. Työtä on paljon ja kehittämistyö vie aikaa. Jatkuva nuorisotyön työmuotojen ja toimintamallien kehittäminen mahdollistaa laadukkaiden ja tarpeellisten nuorisotyön palveluiden tarjoamisen nuorille myös tulevaisuudessa.

8 NUORISOKORTIN TOIMINTAMALLI- JA TOIMENPIDESUOSITUKSET

8.1 Nuorisokortit Kempeleessä, Joensuussa ja Lahdessa

Kempeleen nuorisokortti

Kempeleen nuorisokortista keskustelin puhelimitse nuorisopalvelujen päällikön kanssa toukokuussa 2019. Kempele on 18000 asukkaan kaupunki, jossa uusi sähköinen nuorisokortti otettiin käyttöön huhtikuussa 2019. Kokemukset nuorisokortista ovat siis vielä vähäiset. Kempeleellä nuorisokortti on suunnattu 9-18vuotiaille. Nuorisokortti on toteutettu kännykkäsovelluksena Cardu-järjestelmäpohjalle. Cardussa ikärajana on 15v, mutta Kempeleellä nuorisokorttia voi hakea jo 9vuotiaana. Kempeleessä tätä perustellaan siten, että jos vanhemmat hankkivat lapselleen puhelimen, ovat he myös vastuussa sen käytöstä. (Tauriainen 2019.)

Kempeleellä otettiin käyttöön nuorisokortin ensimmäinen versio huhtikuussa 2019, jolloin rekisteröidyttiin käyttäjiksi Hellevi-järjestelmän kautta yhdessä huoltajan kanssa. Järjestelmään tunnistauduttiin pankkitunnuksilla. Ensimmäinen versio ei Kempeleellä saanut suosiota, vaan nuorisokorttia haettiin ainoastaan yksittäiskappaleita. (Tauriainen 2019.)

Versio 2. otettiin käyttöön toukokuussa 2019, kun todettiin Hellevi järjestelmän olevan liian jähkä byrokratialtaan. Toisessa versiossa nuoret latasivat Cardu-sovelluksen suoraan omiin puhelimiinsa ja sinne rekisteröidyttiin puhelimelta käyttäjiksi ilmoittamalla omat tiedot ja vanhemman nimi. Näin ollen kotiväen varsinaiset yhteystiedot jäivät pois kysyttävien asioiden listalta. Toisen version keiluaikana on nuorisokorttihakemuksia tullut hieman lisää. (Tauriainen 2019.)

Kempeleen nuorisopalveluiden päällikön mukaan on tärkeää huomioida tietosuoja-asiat. Hänen mukaansa Kempeleellä on käytetty aikaa runsaasti suunnitteluun yhdessä tietosuojavaltuutetun kanssa, jotta järjestelmä toimii laillisesti. Rekisteriselosteet on heillä valmisteltu huolellisesti, jotta sisältö vastaa toimintaa ja

se sisältö on ymmärrettävissä. Tietojen keruussa on otettu huomioon todellinen tarve; mitä tietoja kerätään ja miksi. Kempeleellä on tehty tarkka sopimus Cardu-alustan kanssa, ettei alustalla oikeuksia käyttäjärekisteriin. (Tauriainen 2019.)

Kempeleen nuorisokortin pilotointivaihe oli hyvin alkutaipaleella ja heidän mukaansa kehitystyö etenee yrityksen ja erehdyksen kautta. Kempeleen mallista ei ole vielä tässä vaiheessa paljoa kokemusta, joten varsinaisia hyviä käytänteitä ei tässä vertaisarvioinnissa voine vielä todeta. Kempeleen malliin tutustumisesta sai kuitenkin vinkkejä toiminnan suunnitteluun ja toiminnan käynnistämiseen.

Joensuun nuorisokortti

Joensuussa käytössä olevaan nuorisokorttiin olen tutustunut keskustelemalla kasvatustien Nuorisotyöpäivillä Turussa toukokuussa 2019 sekä sähköpostin välityksellä kesäkuussa 2019 Joensuun nuorisopalveluiden erityisnuorisotyön koordinaattorin kanssa.

Joensuussa nuorisokortti on käytössä verkkosivupohjaisena, joten heillä käytössä oleva järjestelmä oli mielenkiintoinen kohde tutustua. Lisäksi Joensuussa oli alkamassa kesäkuussa 2019 uusi nuorisokortin kehittämishanke koskien nykyisen järjestelmän kehittämiseksi mobiilisovellukseksi. Kehittämishanke oli kansainvälinen Erasmus-hanke, joten samalla tutustumisella sai tietoa myös heidän uusista hanke- ja kehittämissuunnitelmista. (Mattila 2019.)

Joensuun nykyisessä nuorisokortissa ei ole asetettu hakijoille ikäraja. Heillä kortti pitää sisällään kaksi eri versiota: K789-kortti ja nuorisokortti. K789-kortin saa yläkoulujen kautta 7.-9.-luokkalaiset automaattisesti halutessaan. K789-kortti toimii perinteisenä nuorisokorttina, mutta tähän korttiin sisältyy ominaisuutena alennuksia pääasiassa kaupungin omista palveluista ja lisäksi muutaman kaupallisen yhteistyökumppanin palveluista. Varsinainen nuorisokortti on taas suunnattu nuorisotilojen käyttäjille, eikä sisällä etuuksia tai alennuksia. (Mattila 2019.)

Joensuussa nuorisokortin alkuperäisenä tavoitteena on ollut kerätä nuorisotilojen käyttäjätietoa ja kävijämääriä. Näiden avulla on pystytty tarkastelemaan palveluntarvetta ja resursointia eri kaupungin osissa. Tilastoinnissa on huomioitu nuoren sukupuoli, ikä ja postinumeroalue ja näillä tiedoilla on pystytty seuraamaan myös nuorten liikkumista eri kaupunginosien välillä. (Mattila 2019.)

Teknisesti nykyinen nuorisokortti on verkkoselainpohjainen sivusto ja se on toteutettu yhteistyössä palveluntarjoajan kanssa. Nuori voi rekisteröityä sivustolle itse. Rekisteröitymisen yhteydessä kerätään nuoren yhteystiedot, ikä, huoltajien nimi ja puhelinnumero. Rekisteröitymisen yhteydessä vanhempia tiedotetaan rekisteröitymisestä järjestelmän kautta lähetettävällä tekstiviestillä. (Mattila 2019.)

Nuorisokortinkin osalta Joensuussa on huomioitu käyttäjän oikeus omiin tietoihinsa, niiden muokkaamiseen ja haluttaessaan myös poistamiseen, sekä oikeus saada tieto ja rajoittaa sitä, kuka mitäkin käyttäjää koskevaa tietoa voi lukea. Sähköisen järjestelmän toimittaja vastaa GDPR:n mukaisista velvoitteista erillisen henkilötietojen käsittelysopimuksen mukaisesti. (Mattila 2019.)

Nuorisokortin hakeneiden nuorten tiedot ovat koko kaupungin yhteisessä tietokannassa kaupunginosasta riippumatta. Tulevan hankkeen ja mahdollisen seutukunnallisen yhteistyön myötä on tällä hetkellä ajatus, että jokaisella kunnalla olisi oma tietokantansa, joiden tietoja voitaisiin tarvittaessa yhdistää. Teknisesti tämän mahdollistaisi eri toimijoilla olevat samat tietokannat, joissa voitaisiin määritellä ja rajata työntekijöiden pääsy tietokantoihin sisältö- ja käyttäjäprofiilikohtaisesti. Seutukunnallista yhteistyötä ei Joensuun alueella tällä hetkellä vielä tehdä nuorisokortin suhteen, mutta markkinointia yhteistyökuvioista on aloitettu mm. Liperiin ja Rääkkylään, koska vastaavanlaisia järjestelmiä ei alueella ole käytössä. Seutukunnallisuuden edistäminen kuuluu osana uuden nuorisokortin kehittämishanketta. (Mattila 2019.)

Juuri käynnistyneen Youth Card-hankkeen partnerimaissa (Dresden, DE, Krnov, CZ, Lousada, PT ja Medjimurjen, CR) pilotoidaan myös nuorisokorttia käyttöön otettaessa. Hankkeen tavoitteena on Joensuun osalta kehittää nuorisokorttia

verkkoselainpohjaisesta versiosta mobiilisovellukseen ja samalla kehittää sisällöllisesti uusia ominaisuuksia, kuten tunnistautumiskoodien skannausta, yleistä viestintää, kohdennettua markkinointia, ilmoittautumisia tapahtumiin ja yhteydenpitoa nuorten vanhempiin. Tavoitteena on myös rajapintayhteistyö Logbookin (Nuorisotiloille kehitetty tilastointijärjestelmä) kanssa ja hankkeen aikana sen ominaisuuden käyttöönotto. (Mattila 2019.)

Joensuun voidaan todeta vertaisarvioinnin pohjalta olevan yksi edelläkävijöistä koskien sähköistä nuorisokorttia. Uuden hankkeen myötä Joensuussa ollaan jo askel edellä, mutta varmasti Joensuun mallista, sekä uudesta, että vanhasta voidaan ottaa opiksi kehitettäessä Turun seutukuntaa toimivaa järjestelmää.

Lahden nuorisokortti

Lahden kaupungin nuorisokortin hyviä käytänteitä lähdettiin selvittämään sähköpostitse. Alku odotuksista poiketen Lahden tilanne nuorisokortin suhteen oli muuttunut aiemmin kuullusta, sillä mobiilinuorisokortin käyttö oli päätetty lopettaa. Tästä huolimatta lähdettiin selvittämään heidän aikaisempia toimintatapojaan ja syitä sille, miksi heidän järjestelmän käyttö oli päätetty lopettaa. Myös näistä tiedoista saatettaisiin saada hyödyllistä materiaalia kehittämistyöhön Turun seutukunnassa.

Lahdessa on ollut käytössä Nuokku-jäsenkortti jo vuosia. Nuokkukortti on vuosien saatossa muuttanut muotoaan paperisesta muoviseen korttiin ja edelleen mobiilikorttiin, jonka käyttö sittemmin oli päätetty lopettaa. Tällä hetkellä nuorisotilojen kävijöiltä kerätään kuitenkin nuorten ja huoltajien tietoja edelleen käyttäjäjärjestelmään, ilman korttiominaisuutta. (Rantanen 2019.)

Miksi ihmeessä mobiilikortista ja sovelluksesta oli päätetty luopua? Syy Nobiili-mobiilisovelluksesta luopumiselle Lahdessa oli se, että kehitystyöstä vastaavat ammattikorkeakoulun opiskelijat ja Lahden kaupungin kehitystyöstä vastaava nuorisotyöntekijä siirtyivät muihin tehtäviin ja kehitystyön jatkaminen jäi teke-mättä. Nuoret kokivat sovelluksen vievän myös puhelimesta liikaa tilaa ja protestoivat tietojen keruuta. (Rantanen 2019.)

Aikaisemmin Lahdessa käytössä ollut Nobiili-sovellus toimi sähköisenä nuokkukorttina puhelimissa sekä nuorille suunnattujen uutisten, tiedotteiden ja mainosten alustana. Nobiili-sovelluksesta löytyi ajankohtaisia tiedotteita, nuorisotilat sekä jäsenkortti, jota pystyi näyttämään mennessään nuorisotiloille. Nobiilissa näkyi nuoren kuva, nimi ja syntymäaika. Nuokkukortin lataaminen, tilaus ja hallinta tapahtui Lahden nuorisopalveluiden Nuoli-järjestelmän kautta. (Rantanen 2019.)

Nobiili-nuokkukortti sovellusta kehitettiin aikaisemmin yhdessä nuorisopalveluiden, Mediatalo ESA:n ja Lahden ammattikorkeakoulun opiskelijoiden kanssa. Sovelluksen tekninen toteutus oli opiskelijoiden tuotantoa. Nuoli-järjestelmä taas on rakennettu yhteistyössä Lahden nuoriso-ohjaajien ja Lahden kaupungin Mediapajan kanssa. Ohjaajien määrittävät nuorista kerättävät tiedot ja Mediapaja vastasi verkkosivuston ja järjestelmän teknisestä toteutuksesta. (Rantanen 2019.)

Päijäthämeessä, Lahdessa, Hartolassa, Heinolassa, Hollolassa, Orimattilassa ja Sysmässä, tehtiin tiivistä yhteistyötä aiemmin yhteisen nuokkukortin myötä. Tuolloin myös nuorisopalveluiden toimintoja linjattiin, yhtenäistettiin ja kehitettiin yhteistyössä. Nyt kun yhteisestä nuokkukortista on luovuttu, on yhteistyö tältä osin päättynyt. (Rantanen 2019.)

Lahdessa käytössä olleessa järjestelmässä ja mobiilisovelluksessa on paljon yhtenäistä Turun seutukunnan nykyisen nuorisokortin kehittämisprojektin ajatusten kanssa. Kehitetäänkö nyt siis Turun seutukuntaan jotain sellaista, joka on jo muualla todettu toimimattomaksi? Toisaalta syyt Nobiili-sovelluksen käytön lopettamiselle ovat hyvin tyypillisiä nuorisoalalla: Nuoret kyseenalaistavat kaikkea tiedon keräystä ja kontrollointia vapaa-ajallaan. Toisaalta on inhimillistä, että henkilöstö vaihtuu useimmissa paikoissa joskus. Ilman varasuunnitelmaa, useamman ihmisen kiinnittämistä mukaan kehitystyöhön ja järjestelmän tuntemiseen ja tietotaitoon luodaan hueraa jalusta muuten toimivalle systeemille.

8.2 Nuorisokortin toimintamalliehdotus

Kehittämisprojektin neljäs kehittämistehtävä oli koostaa aineiston pohjalta nuorisokortin toimintamalliehdotus. Ehdotuksen toimintamalliksi koostin nuorten, nuorisotyöntekijöiden ja hallinnon edustajien ryhmähaastatteluissa esiin nousseiden toiveiden, vaatimusten ja näkemysten pohjalta (liite 8). Pilkahduksia toimintamalliehdotukseen sain myös benchmarking-menetelmällä hankituista hyvistä käytännöistä Joensuusta, Lahdesta ja Kempeleestä.

Toimintamalliehdotuksen Mobiili-nuorisokortti vastaa seutukunnallisesti nuorisotalojen käyttäjärekisteritarpeeseen ja nuoret kirjataan sovelluksen kautta kuntien yhteiseen käyttäjärekisteriin. Käyttäjärekisteri on kaikilla mukana olevilla kunnilla yhteinen, mutta kunnittain rekisteriin voi olla rajatut käyttöoikeudet.

Nuorisokortti sovellus on tarkoitettu 9-18-vuotiaille. Mobiilikortin rinnalla on mahdollista saada myös perinteinen muovinen nuorisokortti erikseen pyytämällä, mikäli älypuhelinta ei ole käytössä. Nuorisokortti-sovellukseen nuori voi rekisteröityä käyttäjäksi itsenäisesti, helposti ja nopeasti. Rekisteröitymisen yhteydessä huoltajalle lähtee vahvistusviesti, jonka kuittaamalla sovellus aukeaa.

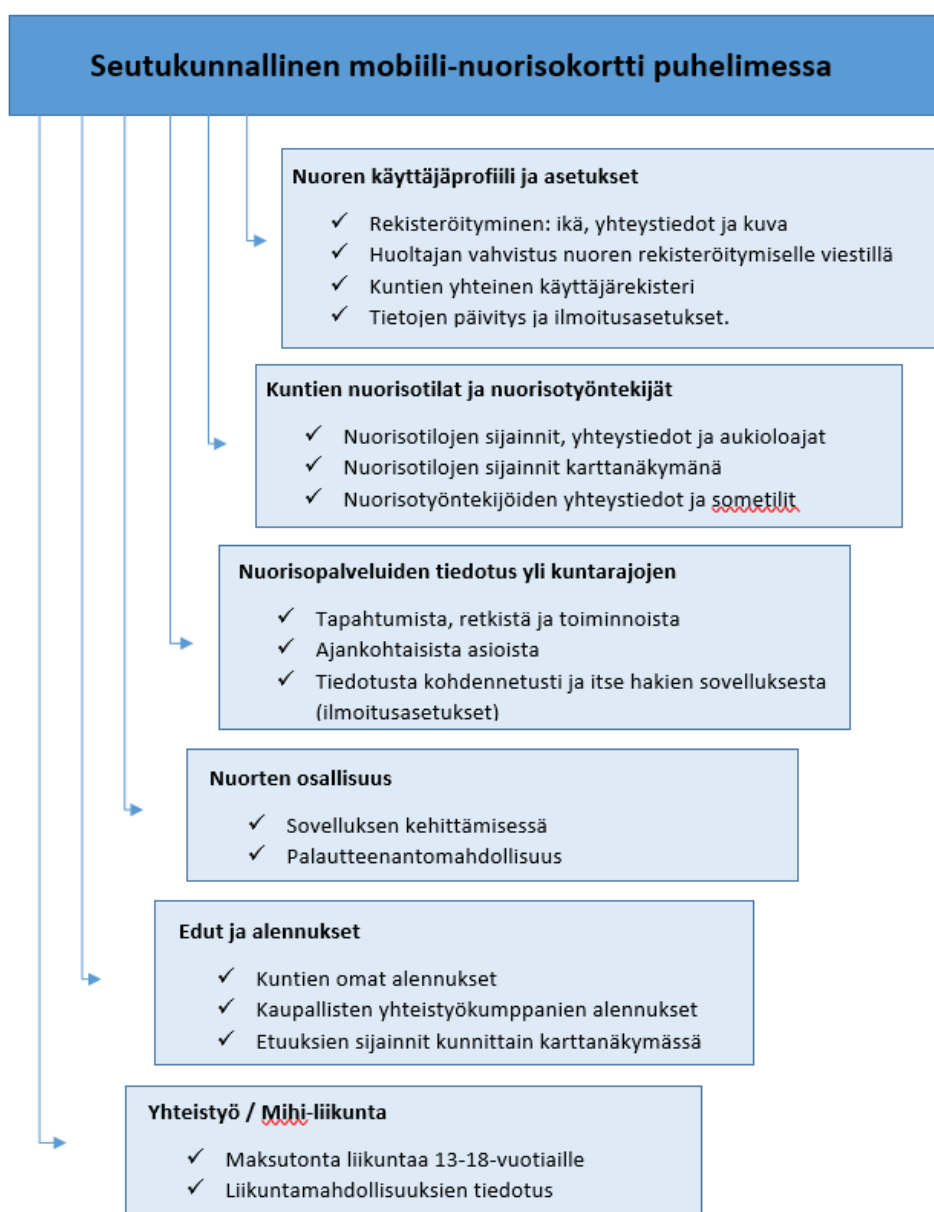
Mobiilisovelluksessa toimintamalliehdotuksessa ovat haastateltujen esiin nostamat tärkeimmät ominaisuudet;

1. käyttäjäprofiili ja asetukset
2. edut ja alennukset
3. nuorisotilojen aukioloajat
4. nuorisotyöntekijöiden yhteystiedot
5. tiedotusta nuorisotoimien toiminnoista ja palveluista
6. nuorten osallisuusmahdollisuuksia esimerkiksi palautteen muodossa
7. yhteistyö esimerkiksi Mihi-liikunnan kanssa.

Tuloksista ja johtopäätöksistä nousivat esiin selkeästi toive sovelluksen sisällöistä, jotka olivat henkilökohtainen profiili, asetukset, nuorisotilojen ja nuorisotyöntekijöiden yhteystiedot, tiedotusosio sekä nuorille tarjottavat edut ja alennukset.

set. Nämä olivat asioita, jotka nousivat esiin lähes kaikissa haastatteluaineistoissa. Nuorten osallisuusmahdollisuudet ja yhteistyö alueen muiden toimijoiden kanssa nousi esiin enimmäkseen nuorisotyöntekijöiden ja hallinnonedustajien haastatteluissa, mutta nostettiin tähän esiin tärkeinä osa-alueina.

Alla olevassa kuviossa on karkeasti esitettyä toimintamalliehdotuksen mukaisen nuorisokorttisovelluksen sisältö:

Kuvio 3. Nuorisokortin toimintamalliehdotus.

Nuorisokortin käyttäjäprofiilissa näkyy nuoren nimi, ikä ja valokuva. Asetuksista nuori pääsee muuttamaan rekisteriin kirjattavia tietoja, kuten yhteystietoja ja ilmoitusasetuksia. Nuorisotiloista on saatavilla osoitteet ja aukioloajat sekä listauksena, että karttapohjalla. Nuorisotyöntekijät löytyvät kunnittain ja sovelluksesta löytää puhelinnumeroiden ja sähköpostien lisäksi myös some-tilitiedot.

Sovelluksessa olevan tiedotusosion kautta kuntien nuorisotoimet voivat ilmoittaa tapahtumiaan ja muita tiedotteitaan. Nuorilla voi asetuksista valita, tuleeko valitsemistaan tiedotteista ilmoitus vai onko tiedotteet vain itse haettavissa. Nuorten osallisuuden mahdollisuuksia nuorisotyössä tulisi vahvistaa ja sovelluksessa on osio, jossa nuoret voisivat antaa palautetta sovelluksesta, mutta myös nuorisotyöstä ja toiminnoista tai vaikka ideoida uutta toimintaa.

Edut ja alennukset- palkissa nuorille olisi tarjolla erilaisia etuuksia yli kuntarajojen seutukunnassa. Yhteistyökumppanit voivat olla erilaisia kaupallisia toimijoita. Myös kuntien nuorisotoimet voivat tarjota etuuksia ja alennuksia omista toiminnoistaan. Etuudet näkyvät sovelluksessa listauksena, mutta myös karttanäkymänä, joka mahdollistaa palveluiden etsimisen ja saatavuuden myös vieraamalla paikkakunnalla.

Viimeisenä palkkina toimintamalliehdotuksessa on yhteistyö-palkki. Yhteistyö Mihi-liikunnan kanssa nousi tuloksissa vahvasti esiin. Toimintamalliehdotuksen mukaan Mihi-yhteistyön mahdollisuudet tulisi selvittää tarkoin. Tällä hetkellä Mihi-liikunnalla on omat verkkosivut, joihin myös rekisteröidytään käyttäjäksi. Käyttäjäkunta on sama ja monissa kunnissa myös toiminnasta vastaavat hallintokunnat vastaavat molemmista osioista. Näiden yhdistämisessä olisi paljon potentiaalia.

8.3 Toimenpide-ehdotukset

Kehittämiprojektin viimeisen kehittämissuorituksen mukaisesti esitin seuraavat toimenpide-ehdotukset Turun seutukunnan nuorisotoimialojen verkosto Turbolle 6.9.2019. Toimenpide-ehdotukset perustuivat kehittämissuorituksessa esiin nousseiden ja esitettyihin aineistoihin. Kehittämissuorituksen aikana tuli selväksi, että

sähköisen nuorisokortti järjestelmän kehittäminen seutukuntaan oli osoittanut tarpeellisuutensa ja kehittämistyön toteuttaminen oli juuri nyt ajankohtaista.

Toimenpide-ehdotukset Turbo-työryhmälle:

1. Turbon tulisi päättää kehitystyön jatkamisesta ja kehitystyön toteutusmuodosta.
2. Kehitystyötä ja tulevan toimintamallin lopullista muotoa tulisi jatkokehittää ja syventää tämän projektin aineistojen pohjalta.
3. Turbon tulisi perustaa työryhmä, jonka tehtävänä olisi selvittää pohjatietoja ja raameja nuorisokortin kehittämistyön jatkamiselle ja mahdolliselle hankehaulle.
4. Hankerahoitusmahdollisuudet tulisi selvittää.
5. Hanketavoitteiden ja raamien tarkempi suunnittelu – keskustelu siitä, ryhtyytäänkö itsenäiseen hankkeeseen vai tehdäänkö yhteistyötä esim. Mihi:n, kirjastokortin tai Joensuun hankkeen kanssa?
6. Seutukunnan kuntien tulisi tehdä päätökset nuorisokorttijärjestelmään ja kehittämishankkeeseen osallistumisesta, sitoutumisesta ja rahoitusosuuksista.
7. Kehittämishankkeelle tulisi valita koordinoinnista vastaava kunta.
8. Nuorisokortin kehittämishankkeelle tulisi koota varsinainen ohjaustyöryhmä mukana olevien kuntien työntekijöistä ja nuorista.
9. Kehittämistyölle tulisi hakea hankerahoitus ja palkata kokopäiväinen hanketyöntekijä.
10. Nuorten osallistaminen kehittämistyöhön tulisi huomioida myös sen edetessä.

8.4 Jatkokehittämisisideat

Tämän kehittämisprojekti tulosten ja tuotosten myötä voidaan todeta nuorisokortin kehittämistyön jatkoon tarve. Pohjatyötä uuden nuorisokorttijärjestelmän kehittämiseksi on nyt tehty ja sen pohjalta saatu selville kehittämistyön todellinen tarve. Lisäksi tulosten pohjalta on saatu koottua alustava toimintamalliehdotus

siitä, millaiselle seutukunnalliselle nuorisokortille olisi tarvetta ja ajatuksia myös siitä, mitä asioita jatkokehittämisessä tulisi ottaa huomioon.

Tämän kehittämishankkeen johtopäätösten ja toimintamalliehdotuksen jatkoksi tulisi selvittää seutukunnallisen nuorisokorttijärjestelmän käytännön edellytykset. Jatkokehittämishankkeessa tulisi selvittää tarkemmin mobiilisovelluksen tekemiseen ja sisältöihin sekä kustannuksiin liittyviä asioita. Nuorisokortti sovelluksen sisältöjä kehittäessä jatkokehitystyötä voisi tarkastella myös nuorten osallisuuden ja yhdenvertaisuuden näkökulmasta.

Lisäksi kehitystyötä voisi jatkossa kohdistaa seutukunnan 11 kunnan nuorisotoimien toimintamallien yhtenäistämiseen. Kuntien yhteistyön tiivistämisen ja synergiaetumahdollisuuksien selvittämisellä voisi edistää nuorisopalvelujen saata-
vuutta ja laatua yli kuntarajojen.

9 LOPUKSI

9.1 Kehittämiprojektin arviointia

Kehittämiprojektin tulosten yhteenvedosta voi todeta, että projektin suunnitelma vaiheessa asetettuihin kehittämistehtäviin saatiin kattavasti vastauksia. Nykyisestä nuorisokortti järjestelmästä saatiin kattava näkemys sen nykyisten ominaisuuksien heikkouksista ja vahvuuksista. Toisena kehittämistehtävänä oli selvittää uuden nuorisokortti-järjestelmän tarvetta sekä toiveita ja ajatuksia sen ominaisuuksista ja toimintamalleista. Tulosten yhteenvedon jälkeen oli koossa kattava näkemys uudesta sähköisestä seutukunnallisesta nuorisokortista ja siitä, mitä nuoret, nuorisotyöntekijät ja hallinnon edustajat odottavat ja toivovat uudelta järjestelmältä.

Kehittämistehtävänä oli myös koostaa ja työstää toimintamalli- ja toimenpide-ehdotus seutukunnallisen nuorisotoimialan verkostolle. Toimintamallin työstämiseen arviointi- ja kehittämismenetelmä Bikva oli onnistunut valinta. Ryhmähaastatteluiden ja Bikvan portaiden välillä jo saatua aineistoa koostin ja analysoin seuraavalle portaalle, joka mahdollisti toimintamalliehdotuksen työstämisen kohti valmiimpaa versiota koko kehittämiprojektin ajan. Kehittämistyön edetessä myös ajatukset uudesta nuorisokortti-järjestelmästä ja sen tarpeesta osana seutukunnallista nuorisotyötä selkiytyi.

Kehittämiprojektin laajuus yllätti. Kehittämisympäristö ja kehitystyön kohteena ollut nykyinen nuorisokorttijärjestelmän tuttuudesta huolimatta tuli kehittämiprojektin aikana esille paljon uusia näkökulmia asioihin, joita pitäisi huomioida kehittämistyössä vielä ennen kuin voidaan esittää valmista toimintamallia. Kehittämiprojektin alkuvaiheessa oli ajatus, että kehittämiprojektin päätteeksi koossa olisi valmis toimintamalli. Tämä ajatus muokkautui kehittämistyön aikana toimintamalliehdotuspohjaksi, johtuen laajasta kehittämistyöstä ja siinä huomioon otettavista asioista. Kehittämistyön edetessä ajatukset muokkautuivat myös niiltä osin, että enää ei ollut realistista odottaa, että hallinnon verkosto pystyisi päättämään uu-

den toimintamallin käyttöönotosta samantien. Sen sijaan ajatukset muokkautuivat siihen suuntaan, että tämän kehittämisprojektin lopuksi pystyisin esittämään hallinnon verkostolle toimintamalli- ja toimenpide-ehdotuksen tulevaa jatkokehittämistyötä ajatellen.

Kehittämisprojektin tavoitteena oli nuorten hyvinvoinnin ja osallisuuden lisääminen, nuorisopalveluiden saatavuuden parantaminen ja nuorten liikkuvuuden tukeminen. Tämän kehittämisprojektin myötä voidaan todeta, että tehdyn työn seurauksena Turun seutukunnassa ollaan taas askeleen edempänä nuorten hyvinvointia tukevien palveluiden kehittämistyössä. Kaikilla tämän kehittämistyön aikaansaannoksilla; kartoitustyöllä ja toimintamalli- ja toimenpide-ehdotuksilla nostettiin esille konkreettisen kehitystyön tarvetta ja saatiin nuorisokorttijärjestelmän konkreettisen kehitystyön siemen itämään.

Mitä tulee itse kehittämistyön vaiheisiin ja niiden arviointiin, niin kokonaisuutena kehittämisprojekti eteni suunnitelmien mukaan. Ryhmähaastattelutilanteiden osallistumisaktiivisuus oli vaihtelevaa, mutta se on myös nuorisotyölle tyypillinen ominaisuus nuorten kanssa työskennellessä. Kehittämisprojektin vetäjänä itselläni oli oma kiinnostus kehitettävään aiheeseen ja myös näkemys nykyisestä nuorisokortista ja kehittämistarpeista, mitkä varmasti osaltaan vaikuttivat aineiston hankintaan, viitekehyksen muodostamiseen ja tulosten tulkitsemiseen. Joku muu olisi saattanut omalla taustakokemuksellaan tehdä tässä kehittämisprojektissa erilaisia valintoja.

9.2 Eettisyys ja luotettavuus

Tutkimuseettisen neuvottelukunnan (2012) mukaan tutkimuksen tieteellisiä ja eettisiä lähtökohtia tulisi tarkastella useista näkökulmista. Tutkimuksen etiikassa tulisi;

1. toimia tieteellisten toimintatapojen mukaisesti, rehellisesti ja huolellisesti koko prosessin ajan, aineiston keruusta tuloksiin ja arviointiin asti.
2. käyttää eettisesti hyväksytyjä menetelmiä aineistonhankinnassa, tutkimuksessa sekä arvioinnissa.

3. kunnioittaa ja arvostaa muita tutkijoita ja heidän tuotoksiaan.
4. huomioida tieteellisen tiedon vaatimukset koskien suunnittelua, toteutusta, raportointia ja tiedontallennusta.
5. varmistua, että tutkimusluvut ovat kunnossa.
6. selkiyttää tutkimuksen osapuolten työnjako, roolit, vastuut, velvollisuudet sekä aineistonkäyttöoikeudet
7. ottaa huomioon, että rahoitustahot ja muut olennaiset sidonnaisuudet tulevat saattaa tutkimuksen asianosaisten tiedoksi, sekä myös auki kirjoittaa raporttiin.

Tämän kehittämisprojektin suunnittelussa ja toteutuksessa pyrin toimimaan hyviä tieteellisiä käytäntöjä noudattaen. Tutkimuksellisessa osiossa pyrin toteuttamaan aineistokeruun ja analysoinnin tunnollisesti, rehellisesti ja tähän kehittämistyöhön sopivilla eettisesti hyväksytyillä menetelmillä ja tavoilla. Muiden tutkimusten ja tutkijoiden aineistoa käytin asianmukaisesti.

Tutkimusluvut (liite 1) hoidin kuntoon kaikkien kuntien kanssa ennen aineistokeruun alkamista. Pääasiassa tutkimusluvista kunnissa päätti virkamies, jonka myöntämällä tutkimusluvalla voitiin haastatella nuoria ja myös nuorisotyöntekijöitä heidän työajallaan. Pohdinnan jälkeen kehittämisprojektissa päädyin siihen, että nuorten huoltajilta ei pyydetty erillistä tutkimuslupaa. Näin toimittiin, koska haastattelut koskivat yleishyödyllistä kehitystyötä, eikä haastatteluissa käyty läpi nuorten henkilökohtaisia asioita. Tähän perustuen päädyin siihen, että nuoret voivat itsenäisesti päättää, osallistuvatko nuorisokortin kehittämisen haastatteluihin.

Hirsjärven ym. (2007, 206) mukaan ryhmähaastatteluiden haasteena voi olla dominoiva haastateltava, joka johdattaa koko ryhmän keskustelua haluamaansa suuntaan. Toisaalta ryhmähaastatteluissa etuna on se, että ryhmä voi vuorovaikutteisesti auttaa toisiaan väärinymmärrysten korjaamisessa ja muistinvaraisissa asioissa.

Nuorten ryhmähaastattelutilanteissa ryhmät olivat keskenään hyvin erilaisia. Joissain ryhmissä toimi tasavertainen keskustelu ja kaikki nuoret uskalsivat osallistua tasavertaiseen keskusteluun. Muutamissa ryhmähaastatteluissa oli selvästi

puheliaampia nuoria ja toisaalta hiljaisempia nuoria. Näissä haastatteluissa pyrin siihen, että kysyin myös hiljaisemmilta nuorilta mielipiteitä asiaan. Osassa ryhmähaastatteluissa haastatteluihin osallistuneet nuoret olivat vähäpuheisia ja haastattelijana jouduin tilanteeseen, jossa piti kysymysasettelua muuttaa tai esittää jatkokysymysaiheesta. Haastattelutilanteiden monimuotoisuus haastoi erilaisiin tilanteisiin ja toimimaan niissä niin, että haastattelun tavoitteet saatiin onnistuneesti läpi ilman, että haastattelijana olisin lähtenyt johdattelemaan keskustelua tiettyyn suuntaan. Koska haastattelijana tunsin työkentän ja nuorisokorttijärjestelmän tilanteen, oli tarpeen analysointivaiheessa kriittisesti tarkastella omien ajatusten vaikutusta aineiston analysointiin.

Tutkimusten luotettavuuden arviointia voidaan määritellä kahdella keskeisellä käsitteellä; reliabiliteetilla ja validiteetilla. Reliabiliteetti tarkoittaa luotettavuutta siihen, että tulokset ovat pysyviä ja ne pystyttäisiin uudella tutkimuksella toistamaan. Validiteetilla taas tarkoitetaan sitä, että tutkimus on kohdistunut oikeisiin asioihin. (Kananen 2017, 70-71.)

Tämän kehittämisprojektin luotettavuutta voidaan arvioida myös aineiston määrän perusteella. Haastateltujen nuorten määrä oli suuri ja aineisto oli kattava ja analysointivaiheessa päästiin samaan lopputulemaan useamman samankaltaisen vastauksen perusteella. Nuorisotyöntekijöiden haastatteluissa otanta oli pienempi, mutta antoi kohtuullisen näkemyksen nuorisotyöntekijöiden näkemyksistä. Jos haastatteluihin osallistuneita nuorisotyöntekijöitä olisi ollut useampia olisiko tullut vielä esille jotain uutta? Kokonaisuudessaan aineiston voidaan todeta olevan kattava ja sen tulos voitaisiin todennäköisesti toisintaa, jos tutkimus tehtäisiin uudelleen.

Kehittämisprojektissa oli selkeät tutkimuskysymykset ja -tehtävät ja ne vastasivat hyvin asetettuja tavoitteita. Tutkimuksessa kysyttiin ja kartoitettiin oikeita asioita tavoitteiden mukaisten loppupäätelmien tekemiseksi. Benchmarking-osiossa olisi hyviin käytäntöihin voinut perehtyä vielä kattavammin ja hyvien käytäntöjen vertailu jäi tässä kehittämistehtävässä suunniteltua pinnallisemmaksi. Tehdystä työstä on varmasti kuitenkin hyötyä seutukunnallisen nuorisokorttihankkeen jatkokehittelyssä tämän kehittämisprojektin päättymisen jälkeen.

Laadullisessa tutkimuksessa luotettavuutta lisää tutkijan täsmällinen tutkimusprosessin kirjaaminen ja avaaminen. Luotettavuutta voidaan arvioida muistiinpanojen pohjalta, joissa on kerrottu aineistonkeruun olosuhteista, paikoista, käytetystä ajasta, muuttujista sekä tutkijan itsearvioinnista haastattelutilanteesta. (Hirsjärvi ym. 2009, 232.) Luotettavuuden arviointia tehdään kaikissa tutkimusprosessin eri vaiheista ja tutkijalla on tärkeä rooli rehellisenä tutkimustoiminnan ja toimivuuden kuvaajana, perustelijana ja arvioijana (Vilkkä 2015, 196-197).

Tässä kehittämisprojektissa pyrin käyttämään ajantasaisia ja tuoreita tutkimuksia ja tietoa teoriapohjan rakentamiseen. Tutkimus- ja kehittämistyössä pyrkimys on saavuttaa luotettavaa tietoa, joka pohjautuu tieteellisiin käytäntöihin. Tutkimuksissa tulisi ottaa huomioon se, että käytetään eettisesti kestäviä tutkimusmenetelmiä, kuten lähestymis-, aineistonkeruu-, analysointi- ja arviointitapoja. Työn eettisyyttä ja luotettavuutta lisää myös se, että valitut kehittämisprojektin toimintatavat perustellaan huolella. (Kananen 2017, 90.) Seutukunnallisen nuorisokortin kehittämishankkeessa lähestymistavat, aineistonkeruuseen ja analysointiin liittyvät menetelmät ja toimintatavat oli huolellisesti valittu ja perusteltu.

LÄHTEET

Ailasmaa, K., Haapa-aho, T., Hirvonen, E., Jokinen V., Korpi, E-J., Lehto, P., Lumio, H., Riihinen, S. Sipilä, O., Tolonen, T. & Vienovirta A. 2013. Nuorten osallisuus – tieto-osallisuudesta toimintaosallisuuteen. Teoksessa Tuhkunen, A. & Rannisto, P-H. (toim.) Elämänhallintaa kuntayhteisössä: kumppanuudet nuorten hyvinvoinnin tukena. Helsinki: Suomen Kuntaliitto, 67-80.

Airila, A., Aho O. & Nykänen M. 2016. Verkostot haltuun. Ideoita toimialarajojen ylittämiseen nuorisotyössä. Helsinki: Työterveyslaitos. Viitattu 23.11.2018. <http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/131565/Verkostot%20haltuun.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.

Anttila, A. 2017. Hyvä vapaa-aika – Parasta oppia. Raportti vapaa-ajan tuen vaikutuksista nuorten sosiaalisiin suhteisiin, koulumenestykseen ja peruskoulun jälkeisiin valintoihin. Helsinki: Helsingin kaupungin nuorisosiainkeskus. Viitattu 19.9.2019. http://vapari.munstadi.fi/files/2017/05/Anttila_Anna_Hyva_vapaa_aika_parasta_oppia.pdf

Ballard, P.J. & Syme, S.L. 2015. Engaging Youth in Communities: a framework for promoting adolescent and community health. Viitattu 17.9.2019. https://www.researchgate.net/profile/Parrisa_Jahromi_Ballard/publication/282659957_Engaging_youth_in_communities_a_framework_for_promoting_adolescent_and_community_health_Figure_1/links/5625087c08ae4d9e5c4b9ab6/Engaging-youth-in-communities-a-framework-for-promoting-adolescent-and-community-health-Figure-1.pdf

Davis, T. & Cranston, P. 2008. Youth Work and Social Networking. Interim report May 2008. Viitattu 9.9.2019. <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.595.1753&rep=rep1&type=pdf>

Digital Youth Work. 2019. European guidelines for Digital Youth Works. Viitattu 17.9.2019. <https://www.digitalyouthwork.eu/guidelines/>

Eriksson, S. 2016a. Mitä nuoret ajattelevat palveluista? Itä-Suomen nuorisopuntarissa nuoret ja palvelujärjestelmä. Teoksessa Eriksson, S. & Ronkainen, J. (toim.) Mitä nuoret ajattelevat palveluista? Itä-Suomen nuorisopuntarissa nuoret ja palvelujärjestelmä. Tutkimuksia ja raportteja – Research reports 109, Mikkeli: Mikkelin ammattikorkeakoulu, 7-18. Viitattu 11.9.2019. <https://core.ac.uk/download/pdf/80993848.pdf>

Eriksson, S. 2016b. Palvelujärjestelmän rooli ja koettu hyvinvointi. Teoksessa Eriksson, S. & Ronkainen, J. (toim.) Mitä nuoret ajattelevat palveluista? Itä-Suomen nuorisopuntarissa nuoret ja palvelujärjestelmä. Tutkimuksia ja raportteja – Research reports 109. Mikkeli: Mikkelin ammattikorkeakoulu, 87-94. Viitattu 12.9.2019. <https://core.ac.uk/download/pdf/80993848.pdf>

Eskola, J. 2018. Laadullisen tutkimuksen juhannustaiat: Laadullisen aineiston analyysi vaihe vaiheelta. Teoksessa Valli, R. & Aaltola, J. (toim.) Ikkunoita tutkimusmetodeihin 2. Näkökulmia aloittelevalle tutkijalle tutkimuksen teoreettisiin lähtökohtiin ja analyysimenetelmiin. Jyväskylä: PS-kustannus, 209-231.

Gellin, M., Gretscher, A., Matthies, A-L., Nivala, E., Oranen, M., Sutinen, R. & Tasanko P. 2012. Lasten ja nuorten asema hyvinvointipalveluissa. Teoksessa Gretscher, A. & Kiilakoski, T. (toim.) Demokratiaoppitunti. Lasten ja nuorten kunta 2010-luvun alussa. Julkaisuja 118. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto / Nuorisotutkimusseura, 149-179.

Gretscher, A. 2011. Nuorisotalo mahdollistavana lähiyhteisönä: Nuorten näkökulma. Helsingin kaupungin nuorisosiainkeskus julkaisuja 3/2011. Nuorisotutkimusverkosto / Nuorisotutkimusseura, verkkojulkaisuja 41. Helsinki: Helsingin kaupunki. Viitattu 19.9.2019. <https://www.nuorisotutkimusseura.fi/images/julkaisuja/nuorisotalo.pdf>

Hakala, J.T. 2018. Toimivan tutkimusmenetelmän löytäminen. Teoksessa Valli, R. & Aaltola, J. (toim.) Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1. Metodien valinta ja aineiston keruu: virikkeitä aloittelevalle tutkijalle. 5., uudistettu painos. Jyväskylä: PS-kustannus, 14-26.

Halme, N., Hedman, L., Ikonen, R. & Rajala, R. 2018. Lasten ja nuorten hyvinvointi 2017 – Koulu-terveyskyselyn tuloksia. Työpaperi 15/2018. Helsinki: Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos. Viitattu 17.9.2019. http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/136748/URN_ISBN_978-952-343-115-7.pdf?sequence=1&isAllowed=y.

Health Service Executive. 2007. Mental Health in Ireland: Awareness and Attitudes. Viitattu 17.9.2019. <https://www.healthpromotion.ie/hp-files/docs/HSP00612.pdf>

Heikkinen, H.L.T. 2018. Toimintatutkimus: Kun käytäntö ja tutkimus kohtaavat. Teoksessa Valli R. & Aaltola, J. (toim.) Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1. Metodien valinta ja aineistonkeruu: virikkeitä aloittelevalle tutkijalle. 5., uudistettu painos. Jyväskylä: PS-kustannus, 215-230.

Heinonen, A. & Kapanen, A. 2012. Tiedon merkitys nuorisotieteen kehittämisessä. Teoksessa Komonen, K., Suurpää, L. & Söderlund, M. (toim.) Kehittyvä nuorisotyö. Julkaisuja 128. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto / Nuorisotutkimusseura, 64-77.

Hipp, T. & Palsanen, K. 2014. Lasten osallistumisen etiikka – Lapset ja nuoret palveluiden kehittäjinä. Kymmenen periaatetta. Helsinki: Lastensuojelun keskusliitto. Viitattu 16.9.2019. https://www.lskl.fi/materiaali/lastensuojelun-keskusliitto/Lasten_osallistumisen_etiikka1.pdf

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2007. Tutki ja kirjoita. 13-14. osin uudistettu painos. Helsinki: Tammi.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. 15., uudistettu painos. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Innokylä. 2019. Innokylän arviointimittari. Verkkosivusto. Viitattu 29.3.2019. <https://www.innokyla.fi/innokylan-arviointimittari>

Institute of Baltic Studies. 2016. Infotehnoloogiliste võimaluste rakendamine noorsootöös, uuringuaruanne. Viitattu 26.8.2019. <https://www.ibs.ee/wp-content/uploads/Infotehnoloogiliste-v%C3%B5imaluste-rakendamine-noorsoot%C3%B6%C3%B6s-uuringuaruanne.pdf>

Itä-Suomen Yliopisto. 2018. Verkkoaineisto. Viitattu 19.11.2018. <http://www.uef.fi/benchmarking>

Järvensivu, T., Nykänen, K. & Rajala, R. 2010. Verkostojohtamisen opas: Verkostotyöskentely sosiaali- ja terveysalalla. Helsinki: Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulu. Viitattu 23.11.2018. <https://www.seugolaid.fi/wp-content/uploads/2017/03/Verkostojohtamisen-opas-versio-1-0-30-12-2010.pdf>

Kainulainen, S., Paananen, R., Surakka A. & Saari, J. 2016. Nuorten huono-osaisuus – pysyvä vai ehkäistävissä? Teoksessa Gothóni, R., Hyväri, S., Kolkka, M. & Vuokila-Oikonen, P. (toim.) Osallisuus yhteiskunnallisena haasteena – Diakonia-ammattikorkeakoulun TKI-toiminnan vuosikirja 2. Helsinki: Diakonia-ammattikorkeakoulu, 67-84.

Kaila, M. & Mäntyranta, T. 2008. Fokusryhmähaastattelu laadullisen tutkimuksen menetelmänä lääketieteessä. Duodecim 2008; 124: 1507-1513. Verkkoaineisto. Viitattu 18.11.2018. <http://www.ebm-guidelines.com/xmedia/duo/duo97349.pdf>.

Kajaanin ammattikorkeakoulu. 2018. Verkkoaineisto. Viitattu 3.12.2018. <https://www.kamk.fi/fi/opari/Opinnaytetyopakki/Teoreettinen-materiaali/Tukimateriaali/Toimintatutkimus>.

KAMK. 2019. Laadullisen aineiston analyysi ja tulkinta. Verkkosivusto. Viitattu 2.10.2019. <https://www.kamk.fi/fi/opari/Opinnaytetyopakki/Teoreettinen-materiaali/Tukimateriaali/Laadullisen-analyysi-ja-tulkinta>

Kananen, J. 2014. Toimintatutkimus kehittämistutkimuksen muotona. Miten kirjoitan toimintatutkimuksen opinnäytetyönä. Julkaisu-sarja. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Kananen, J. 2017. Kehittämistutkimus interventiotutkimuksen muotona – opas opinnäytetyön ja pro gradun kirjoittajalle. Julkaisuja 232. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Kankkunen, P. & Vehviläinen-Julkunen, K. 2013. Tutkimus hoitotieteessä. 3. uudistettu painos. Helsinki: Sanoma Pro Oy.

Kauppinen, T., Rotko, T. & Palokangas, E. 2016. Tulevaisuuden hyvinvointihaasteille pitää etsiä yhdessä ratkaisuja. Yhteiskuntapolitiikka 81, 2016:1. Viitattu 23.11.2018. http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/130667/YP1601_kauppinen.pdf?sequence=1&isAllowed=y.

Kiilakoski, T. 2015a. Johdanto: Kylmästä lämpimään. Teoksessa Kiilakoski, T., Kinnunen, V. & Djupsund, R. Miksi nuorisotyötä tehdään? Tietokirja nuorisotyön opetussuunnitelmasta. Humanistisen ammattikorkeakoulun julkaisuja 5. Nuorisotutkimusverkosto / Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 169. <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/106142/978-952-456-203-4.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Kiilakoski, T. 2015b. Nuorisotyön luonnetta ja merkitystä on kirkastettava. Nuorisotutkimusseura ry / Nuorisotutkimusverkosto. Näkökulma. Lokakuu 2015, nro 6. Viitattu 23.11.2018. http://www.nuorisotutkimusseura.fi/images/tiedostot/nakokulma06_nuorisotyn_luonnetta_ja_merkitysta_on_kirkastettava.pdf.

Kiilakoski, T. 2012. Nuorisotalotoiminnan kehittäminen. Teoksessa Komonen, K., Suurpää, L. & Söderlund, M. (toim.) Kehittyvä nuorisotyö. Julkaisuja 128. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto / Nuorisotutkimusseura, 125-148.

Kiilakoski, T. 2017. Osallisuuden ovimatot ja lasikatot. Teoksessa Kokkonen, J. (toim.) 2017. Tehdään ihmeitä! Osallisuus, vapaaehtoisuus, jäsenyydet ja hengellisyys isostoiminnassa. Helsinki: Diakonia-ammattikorkeakoulu. Viitattu 16.10.2018. http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/132753/Diak_tyolama_10_978-952-493-291-2.pdf?sequence=3&isAllowed=y.

Kiilakoski, T., Nivala, E., Rynänen, A., Gretscher, A., Matthies, A.-L., Mäntylä, N., Gellin, M., Jokinen, K. & Lundbom. 2016. Demokratiaremontin työkaluja. Teoksessa Gretscher, A. & Kiilakoski, T. (toim.) Demokratiaoppitunti. Lasten ja nuorten kunta 2010-luvun alussa. Julkaisuja 118. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto / Nuorisotutkimusseura, 249-271.

Kinnunen, V. 2015a. Nuorisotyön tavoitteet ja perustat. Teoksessa Kiilakoski, T., Kinnunen, V., & Djupsund, R. Miksi nuorisotyötä tehdään? Tietokirja nuorisotyön opetussuunnitelmasta. Humanistinen ammattikorkeakoulu julkaisuja 5. Nuorisotutkimusverkosto / Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 169. Viitattu 19.11.2018. <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/106142/978-952-456-203-4.pdf?sequence=1>.

Kinnunen, V. 2015b. Kokkolan nuorisotyön murrosikä. Teoksessa Kiilakoski, T., Kinnunen, V., & Djupsund, R. Miksi nuorisotyötä tehdään? Tietokirja nuorisotyön opetussuunnitelmasta. Humanistinen ammattikorkeakoulu julkaisuja 5. Nuorisotutkimusverkosto / Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 169. Viitattu 12.8.2019. <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/106142/978-952-456-203-4.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Kivijärvi, A. 2012. Nuorisotoimien kehittäminen monikulttuurisessa yhteiskunnassa. Teoksessa Komonen, K., Suurpää, L. & Söderlund, M. (toim.) Kehittyvä nuorisotyö. Julkaisuja 128. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto / Nuorisotutkimusseura, 299-314.

Kivimäe, A. 2019. Tieto osana nuorisopolitiikkaa ja nuorisotyön käytäntöä. Teoksessa Lauha, H. & Nölvä, K. 2019. Digitalisaatio ja nuorisotyö. Helsinki: Verke & ENTK, 127-130.

Kiviniemi, K. 2018. Laadullinen tutkimus prosessina. Teoksessa Valli, R. & Aaltola, J. (toim.) Ikäkuntien tutkimusmetodeihin 2. Näkökulmia aloittelevalle tutkijalle tutkimuksen teoreettisiin lähtökohtiin ja analyysimenetelmiin. Jyväskylä: PS-kustannus, 73-87.

- Koivisto, J. 2007. Kuinka paljon asiakkaan sana painaa? Bikva-menetelmän relationaalinen arviointi. Helsinki: Stakes. Verkkojulkaisu. Viitattu 29.3.2019. <http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/75070/R21-2007-VERKKO.pdf?sequence=1>.
- Koivisto, J., Pohjola, P. & Blomqvist, P. 2017. Ennen-Aikana-Jälkeen Arviointiopas kehittäjille. Työpaperi 44/2017. Helsinki: THL. Viitattu 3.4.2019. http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/135538/URN_ISBN_978-952-302-968-2.pdf?sequence=1
- Krogstrup, H. 2004. Asiakaslähtöinen arviointi Bikva-malli. Hyvät käytännöt menetelmä-käsikirja. Helsinki: STAKES. Verkkojulkaisu. Viitattu 15.11.2018. <https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/75625/bikva.pdf?sequ>.
- KvaliMOTV. 2019. Toimintatutkimus. Verkkosivusto. Viitattu 19.9.2019. https://www.fsd.uta.fi/metelmaopetus/kvali/L5_4.html
- Kylmäkoski, M. 2008. Eteinen, vessa, keittokomero ja huone – niistä on nuorisotila tehty. Teoksessa Hoikkala, T. & Sell, A. 2008. Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. Julkaisuja 76. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto / Nuorisotutkimusseura, 393-409.
- Lahden kaupunki. 2018. Verkkosivusto / Verkkomateriaali. Viitattu 21.11.2018. https://www.lahti.fi/PalvelutSite/NuorisopalvelutSite/Documents/Nuorisopalvelut_jasenkorttikemus.pdf.
- Lauha, H. 2016. Nuorisotyö osana yhteiskunnan digitalisoitumista. Teoksessa Lauha, H. & Tuominen S. (toim.) Kohti digitaalista nuorisotyötä. Helsinki: Verke. Viitattu 23.11.2018. <https://www.verke.org/wp-content/uploads/2016/10/Kohti-digitaalista-nuorisotyota-1.pdf>.
- Lauha, H. & Tuominen S. (toim.) 2016. Digitaalisen nuorisotyön suuntaviivat. Teoksessa Lauha, H. & Tuominen S. (toim.) Kohti digitaalista nuorisotyötä. Helsinki: Verke. Viitattu 17.9.2019. <https://www.verke.org/wp-content/uploads/2016/10/Kohti-digitaalista-nuorisotyota-1.pdf>
- Lauha, H. 2019. Miksi tarvitsemme digitaalista nuorisotyötä? Teoksessa Lauha, H. & Nölvak K. 2019. Digitalisaatio ja nuorisotyö. Helsinki: Verke & ENTK, 15-19.
- Liikanen, V. 2016. Paljon liikuntaa, jonkin verran kulttuuria ja vähän muuta – nuorten vapaa-ajan palvelujen käyttö Itä-Suomessa. Teoksessa Eriksson, S. & Ronkainen, J. (toim.) Mitä nuoret ajattelevat palveluista? Itä-Suomen nuorisopuntarissa nuoret ja palvelujärjestelmä. Tutkimuksia ja raportteja – Research reports 109, 57-72. Mikkeli: Mikkelin ammattikorkeakoulu. Viitattu 11.9.2019. <https://core.ac.uk/download/pdf/80993848.pdf>
- Lounais-Suomen aluehallintovirasto. 2019. Satakunnan ja Varsinais-Suomen nuorten elinolokatsaus 2019. Aluehallintovirastojen julkaisuja 63/2019. Viitattu 8.9.2019. http://www.avi.fi/documents/10191/13272028/Julkaisu-63_LSAVI/74f35212-cc55-47e9-bff5-bd52daad45b6
- Mattila, J. 2019. Sähköpostihaastattelu. Joensuun kaupungin erityisnuorisotyön koordinaattoria Jukka-Pekka Mattilaa haastatteli 19.6.2019 Henna Isotalo.
- Neuvoston päätelmät älykkäästä nuorisotyöstä. 2017. (2017/C 418/02). Euroopan unionin neuvosto. Viitattu 26.8.2019. [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XG1207\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XG1207(01)&from=EN)
- Niemelä, J. 2016. Sosiaalista kestävyyttä edistävän soten rakentaminen. Teoksessa Gothóni, R., Hyväri, S., Kolkka, M. & Vuokila-Oikonen, P. (toim.) Osallisuus yhteiskunnallisena haasteena – Diakonia-ammattikorkeakoulun TKI-toiminnan vuosikirja 2. Helsinki: Diakonia-ammattikorkeakoulu, 87-108.
- Nieminen, J. 1995. Nuorisossa on tulevaisuus. Suomalaisen nuorisotyön historia. Helsinki: Nuorisotutkimusseura & Lasten Keskus.

Nieminen, J. 2012. Tiedonintressit nuorisotyön kehittämisessä. Teoksessa Komonen, K., Suurpää, L. & Söderlund, M. (toim.) Kehittyvä nuorisotyö. Julkaisuja 128. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto / nuorisotutkimusseura, 36-51.

Nuorisolaki 2016/1285. <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161285?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=nuorisolaki%2024#Pidp450983536>.

Nuorteneämä.fi. 2019. Hyvinvointi ja terveys. Verkkosivusto. Viitattu 19.9.2019. <https://www.nuorteneama.fi/elavaa-elamaa/hyvinvointi-ja-terveys>

Nurminen, R., Ahonen, P. & Suvivuo, P. 2015. Kolmikantamalli laajavaikutteisten innovaatioiden edistäjänä. Teoksessa Ahonen, P. (toim.) Ylemmän ammattikorkeakoulutuksen opettajuus tutkimuksen, kehittämisen ja uudistamisen sillanrakentajana. Raportteja 222. Turku: Turun ammattikorkeakoulu, 34-43.

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2017. Valtakunnallinen nuorisotyön- ja politiikanohjelma 2017-2019. Viitattu 11.9.2019. <https://minedu.fi/documents/1410845/4274093/VANUPO+FI+2017+final.pdf/92502e8e-0cd0-40f0-b097-5ef39e1d529f/VANUPO+FI+2017+final.pdf.pdf>

Pajustik, M. 2019. Digitalisaatio nuorisotyössä – paikallinen näkökulma. Teoksessa Lauha, H. & Nölvak K. 2019. Digitalisaatio ja nuorisotyö. Helsinki: Verke & ENTK, 131-140.

Pulkkinen, S. & Kanervio, P. 2014. Nuorten elämismailma. Teoksessa Hamarus, P., Kanervio, P., Landén L. & Pulkkinen, S. (toim.) Huuto! Lasten ja nuorten hyvinvoinnin puolesta. Jyväskylä: PS-kustannus, 119-141.

Purjo, T. 2012. Nuoriso-ohjaajuudesta nuorisokasvattajuuteen. Teoksessa Komonen, K., Suurpää, L. & Söderlund, M. (toim.) Kehittyvä nuorisotyö. Julkaisuja 128. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto / Nuorisotutkimusseura, 81-105.

Rannisto, P-H., Tuurnas, S., Hakan, K. & Stenvall, L. 2013. Asiakaslähtöisyys ja verkostot palveluprosessien kehittämisessä. Teoksessa Elämänhallintaa kuntayhteisössä. Helsinki: Suomen Kuntaliitto.

Rantanen, V. 2019. Sähköpostihaastattelu. Lahden kaupungin nuorisopalveluiden itäisen alueen palvelupääällikköä Virpi Rantasta haastatteli 15.8.2019 Henna Isotalo.

Rauas, M. 2015. NUPS taipuu vaan ei taitu. Teoksessa Kiilakoski, T., Kinnunen, V., & Djupsund, R. Miksi nuorisotyötä tehdään? Tietokirja nuorisotyön opetussuunnitelmasta. Humanistinen ammattikorkeakoulu julkaisuja 5. Nuorisotutkimusverkosto / Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 169. Viitattu 18.8.2019. <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/106142/978-952-456-203-4.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Rautvuori, M. & Jyrämä A. 2015. Kaupungin kehitystyön kehittäminen – verkostonäkökulma. Teoksessa Jyrämä, A. & Mattelmäki, T. (toim.) Palvelumuotoilu saapuu verkostojen kaupunkiin. Verkosto- ja muotoilunäkökulma kaupungin palvelujen kehittämiseen. Aalto-Yliopiston julkaisusarja 1/2015. Helsinki: Unigrafia Oy. Viitattu 21.11.2018. <https://aaltodoc.aalto.fi/bitstream/handle/123456789/15106/isbn9789526060606.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Salonen, K., Eloranta, S., Hautala, T. & Kinos, S. 2017. Kehittämistoiminta ja kehittämisen menetelmiä ammatillisessa korkeakoulutuksessa. Oppimateriaaleja 108. Turku: Turun ammattikorkeakoulu.

Santalahti, V. 2019. Akselin hyvinvointikertomus 2013-2019 sekä suunnitelma 2019-2021. Lausuntopyyntö / työpaperi.

Sauristo H. & Parikka E. 2014. Benchmarking-menetelmä työyhteisön kehittämisessä. Blogi Uudistuva sosiaalialan osaaminen. Viitattu 2.12.2018. <https://blogit.metropolia.fi/uudistuva-sosiaalialan-osaaminen/2014/03/22/benchmarking-menetelma-tyoyhteison-kehittamisessa/>

Schlümmer, E. 2019. Älykästä nuorisotyötä Virossa: innovaatioita ja aloitteita nuorisotyön kehittämiseksi. Teoksessa Lauha, H. & Nölvak K. 2019. Digitalisaatio ja nuorisotyö. Helsinki: Verke & ENTK, 20-24.

Seppänen-Järvelä, R. 2004. Prosessiarviointi kehittämisprojektissa. Opas käytäntöihin. Helsinki: STAKES. Viitattu 29.3.2019. https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/75862/Arviointiraportteja4_04.pdf

Soanjärvi, K. 2008. Nuorisotyön verkostoituminen. Nuorisotyöntekijöiden yhteistyöstä osaamisverkostoksi. Teoksessa Hoikkala, T. & Sell, A. (toim.) 2008. Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. Julkaisuja 76. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto / Nuorisotutkimusseura, 155-167.

Soanjärvi, K. 2011. Mitä on ammatillinen nuorisotyö? nuorisotyön villiä kenttää kesyttämässä. Väitöskirja. Jyväskylän Yliopisto. Viitattu 10.11.2018. <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/27118/9789513943370.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Suomen nuorisotyön tilastot. 2018. Kuntien nuorisotyö. Verkkosivusto. Viitattu 14.9.2019. <https://nuorisotilastot.fi/#!/fi/kunta/Asukasluku/perus/choice-1/prosentit/whi-teblue/Koko%20maa/Koko%20maa/table/suhde//null/kunta/donut/%5B%5D//%5B%5D//2016-2018/0?2/Miten%20edustuksellinen%20demokratia%20nuorten%20osalta%20toteutuu%20kunnassanne%20ja%20mit%C3%A4%20edustuksellisen%20demokratian%20mahdollisuuksia%20nuorille%20on%20tarjolla%3F>

Tauriainen, S. 2019. Puhelinhaastattelu. Kempeleen kunnan nuorisopalveluiden päällikköä Sanna Tauriaista haastatteli 6.6.2019 Henna Isotalo.

Terveystietokanta 2010/1326. Viitattu 18.8.2019. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20101326>

The National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine. 2005. Measuring Performance and Benchmarking Project Management at the Department of Energy, Chapter: 3 The Benchmarking Process. Viitattu 9.9.2019. <http://www.nap.edu/read/11344/chapter/5#25>

THL. 2012. Kehittämistyön menetelmiä. Verkkosivujen materiaali. Viitattu 15.9. 2019. https://thl.fi/documents/966696/1449811/tiedonhankinnan_menetelmia.pdf/9ae697f0-8473-40ee-af00-8e4493ee2129

THL. 2019. Kunnan hyvinvointikertomus. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtaminen. Verkkosivusto. Viitattu 17.9.2019. <https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johdaminen/hyvinvointijohtaminen/hyvinvointijohtaminen-kunnassa/kunnan-hyvinvointikertomus>

Tietosuoja. 2018. Verkkosivusto. Viitattu 21.11.2018. <https://tietosuoja.fi/tietosuoja>

Toikko, T. & Rantanen, T. 2009. Tutkimuksellinen kehittämistoiminta. 3. korjattu painos. Tampere: Tampere University Press. Viitattu 19.11.2018. http://tampub.uta.fi/bitstream/handle/10024/100802/Toikko_Rantanen_Tutkimuksellinen_kehittamistoiminta.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Turun kaupunki. 2012. Nuorisolautakunta. Pöytäkirjaote 26.4.2012. Viitattu 2.12.2018. <http://ah.turku.fi/nuoriso/2012/0426004x/2719884.htm>

Tutkimuseettinen neuvottelukunta. 2012. Hyvä tieteellinen käytäntö ja loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa. Verkkoaineisto. Viitattu 2.12.2018. https://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf

Tuuva-Hongisto, S., Pöysä, V. & Armila, P. 2016. Syrjäkylänuoret – unohdetut kansalaiset. Tutkimusjulkaisu – sarjan julkaisu nro 99. Helsinki: KAKS – kunnallisanalan kehittämissäätiö. Viitattu

11.9.2019. https://www.researchgate.net/profile/Sari_Tuuva-Hongisto/publication/309412325_Syrjakylien_nuoret_-_unohdetut_kuntalaiset/links/580f321d08aef2ef97afbdef/Syrjakylien-nuoret-unohdetut-kuntalaiset.pdf

Valtiovarainministeriö. 2019. Maakunta- ja sote-uudistuksen loppuraportti. Kokemuksia valmistelutyötä, oppeja ja johtopäätöksiä. Julkaisuja 2019:40. Helsinki: Valtiovarainministeriö. Viitattu 2.10.2019. <https://vm.fi/documents/10623/13586275/Maakunta-+ja+sote-uudistuksen+loppuraportti/f8e749d4-fa0a-c295-739c-3f1931213306/Maakunta-+ja+sote-uudistuksen+loppuraportti.pdf>

Vehviläinen, J. 2006. Nuorten osallisuushankkeen hyvät käytännöt. Helsinki: Opetushallitus. Viitattu 4.10.2018. http://utbildningsstyrelsen.fi/download/30232_osallisuushanke1.pdf

Viilo, T. 2017. "Kaikilla pitäisi olla tasavertaiset mahdollisuudet" Helsinkiläisnuorten kokemuksia hyvinvoinnista. Helsingin kaupungin tietokeskus / Helsingin nuorisoasiainkeskus. Työpapereita 2017:1. Helsinki: Helsingin kaupunki. Viitattu 19.9.2019. https://www.hel.fi/hel2/Tietokeskus/julkaisut/pdf/17_01_04_Tyopapereita_1_Viilo.pdf

Viitanen, R. 2008. Nuorisojärjestöt ja niiden muutos 2000-luvun Suomessa. Teoksessa Hoikkala, T. & Sell, A. (toim.) 2008. Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. Julkaisuja 76. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto / Nuorisotutkimusseura, 263-283.

Vilka, H. 2015. Tutki ja kehitä. 4. uudistettu painos. Jyväskylä: PS-kustannus.

Tutkimuslupalomake

TUTKIMUSLUPA

26.11.2018

Seutukunnallisen nuorisotieto- ja tiedotusjärjestelmän kehittämisprojekti

Tutkimuksen tavoite ja kohderyhmä

Kuntien nuorisopalveluilla on tarve kehittää ja ottaa käyttöön yhteinen, uusi nuorisotiedon ja tiedotuksen järjestelmä ja toimintamalli (nuorisokortti), joka vastaa tämän päivän vaatimuksiin. Tässä kehittämisprojektissa kartoitetaan nykyisen nuorisokorttijärjestelmän kehittämistarpeet TURBO-alueen 11 kunnan; Turun, Kaarinan, Liedon, Paimion, Sauvon, Ruskon, Raision, Naantalin, Maskun, Nousiaisten ja Mynämäen alueella. Tarpeita kartoitetaan nuorten ja työntekijöiden ja hallinnon näkökulmasta.

Uuden toimintamallin tulisi olla ajan hermoilla, helppokäyttöinen nuorille ja ohjaajille sekä vastata kuntien ja nuorisotilojen tarpeeseen. Uusi järjestelmä tulisi olla sähköisenä palveluna, esimerkiksi saatavilla mobiilisovelluksena nuorten puhelimiin. Tieto- ja tiedotusjärjestelmän uudessa sovelluksessa tulisi olla uutena ominaisuutena myös tiedotusmahdollisuus hyvinvointipalveluista kohdennetusti nuorille, eri ikäryhmille tai alueellisesti. Toisaalta taas tämän sovelluksen kautta nuorilla olisi mahdollista ottaa yhteyttä tai antaa palautetta nuorisopalveluille yli kuntarajojen. Nuorisotilojen näkökulmasta oleellista on, että uuden toimintamallin ja järjestelmän avulla nuorisotiloja käyttävien nuorten tiedot sekä alaikäisten nuorten huoltajien tiedot löytyisivät yhteisestä sähköisestä järjestelmästä, jonka käyttö olisi mahdollista nuorisotoimissa yli kuntarajojen. Tarve nuorisotietojärjestelmän kehittämisprojektille on ajankohtainen ja todellinen, koska tämän uudistuksen myötä pystyvät kunnalliset nuorisopalvelut paremmin saavuttamaan kohderyhmäänsä, tiedottamaan toiminnasta, mahdollistamaan nuorille helpon yhteydenpidon kanavan sekä lisäämään turvallisuutta ja yhteistyötä nuorten kotiväen kanssa nuorisotilatoiminnassa.

Tavoitteet:

- Kehittämisprojektissa tarkastellaan nykyisen käytössä olevan nuorisokorttijärjestelmän toimivuutta, vahvuuksia ja heikkouksia.
- Kartoitetaan nuorten, työntekijöiden ja hallinnon odotukset ja vaatimukset uudelta järjestelmältä.
- Kehittää ja tuottaa Turun seutukuntaan 11 kunnan alueelle uusi nuorisokortin ja nuorten tiedotuksen toimintamalli, joka tarjoaa seutukunnan nuorisotoimille tarpeeseen vastaavan toimivan ja sisällöllisen työkalun.

Tutkimuksen kulku

Kehittämisprojektissa tiedonkeruutyö tehdään asiakaslähtöisen Bikva- menetelmän avulla, jossa ryhmähaastattelut tehdään ensin nuorten ryhmälle kaikkien kuntien alueella. Nuorten haastatteluista saadut tulokset tuodaan työntekijöiden ryhmähaastatteluihin ja viimeisenä aikaisempien haastatteluiden tulokset tuodaan ryhmähaastatteluun hallinnon tasolle. Ryhmähaastatteluja pyritään tekemään kaikkien TURBO-alueen kunnissa nuorten ryhmälle, kuntien työntekijöille yhteisesti sekä lopulta TURBO-ryhmässä.

Haastatteluihin kunnittain osallistuvat nuoret/nuorisoryhmä valitaan halukkuuden ja kunnan oman nuorisotyöntekijän satunnaisella otannalla. Haastateltavien ikähaarukka tulee olemaan 9-18vuotta. Työntekijöiden haastatteluihin pyritään saamaan mukaan jokaisesta kunnasta vähintään yksi työntekijä, suurimpien kuntien kohdalla vain osa työntekijöistä. Hallinnon edustajien haastatteluihin pyritään saamaan mukaan TURBO-ryhmän kaikki edustajat. Aineiston keruun pohjalta työstetään uusi toimintamalliehdotus. Tarvittaessa aineiston kehittämistä voidaan jatkaa vielä nuorten ja/tai työntekijöiden Workshop-työpajoissa.

Kehittämiprojektin aikataulu:

11-12/2018 kehittämissuunnitelman kirjoitus ja esittely
 1-2/2019 Haastatteluiden sisällön ja aikataulujen suunnittelu
 3-7/2019 Bikva-haastattelut, benchmarkkaus
 8-12/2019 Tulosten analysointi, koonti sekä uuden järjestelmän kehittäminen tulosten pohjalta.
 1-4/2020 Loppuraportin kirjoittaminen ja uuden toimintamalliehdotuksen esittely TURBOLle.

Kehittämiprojektin tuotos, ehdotus uudesta toimintamallista on tarkoitus esitellä seutukunnallisen nuorisotyön hallinnon verkosto Turbolle viimeistään kevään 2020 aikana. Tavoitteena, että kunnat hyväksyvät uuden järjestelmän käyttöönsä ja sitoutuvat taloudellisesti ja resurssien puolesta uuden toimintamallin käyttöönottoon.

Tietosuoja

Aineistonkeruu tapahtuu kunnissa nuorisotiloissa tai erikseen sovitussa tapaamisessa. Ryhmähaastatteluun osallistuminen on nuorille täysin vapaaehtoista ja sen voi keskeyttää halutessaan. Ryhmähaastatteluissa kerätään tietoa ainoastaan nuorisokortin, nuorisotyön ja tulevaisuuden nuorisotietojärjestelmän kehittämiseen. Haastattelut nauhoitetaan jatkotyöstöä ja aineiston analyysia varten. Haastatteluissa nuoret, työntekijät ja hallinnon edustajat esiintyvät nimettöminä eikä yksittäisiä kommentteja yksilöidä henkilökohtaisella tasolla.

Anojan yhteystiedot

Turun ammattikorkeakoulu YAMK-opiskelija
 Henna Isotalo
henna.isotalo@nousiainen.fi
 044-4355305

TUTKIMUSLUVAN MYÖNTÄMINEN

 paikka

 aika

 Päätöksen tekijä

Infokirje nuorille haastatteluun osallistumisesta

Haastattelukutsu

Heippa!

Seutukunnallista nuorisokorttia ollaan kehittämässä toimivammaksi ja hyödyllisemmäksi järjestelmäksi. Tule mukaan kehittämään ja ideoimaan uutta nuorisotieto- ja tiedotusjärjestelmää. Saat olla osa tärkeää kehittämistyötä, jonka tuloksena Turun seutukuntaan saadaan nuorten näköinen ja tarpeeseen vastaava uusi järjestelmä.

No mitä tää sit tarkoittaa?

No toivoisimme et just sä osallistuisit teidän kotikunnassa ryhmähaastatteluun, jossa pohditaan nykyisen nuorisokorttijärjestelmän hyviä ja huonoja puolia ja ennen kaikkea ideoidaan, mietitään ja keskustellaan uudesta järjestelmästä. Millainen sen pitäisi olla? Millaisia ominaisuuksia siinä pitäisi olla? Mitä hyötyä siitä olisi nuorille? Eli nyt tarvitaan just nuorten näkökulmia kehittämistyöhön, et saadaan aikaseks just nuorten näkönen lopputulos.

Onks mul aikaa?

Itse haastatteluun kuluu aikaa noin tunti. Haastattelu toteutetaan nuorisotiloissa nuorisotyöntekijän kanssa erikseen sovittuna aikana.

Uskallanko?

Haastattelutilanne on rento, eikä siitä tarvitse ottaa paineita. Haastattelutilanne nauhoitetaan haastattelijalle muistin tueksi. Nuorten nimiä tai muita henkilökohtaisia asioita kysytään. Nuorten mielipiteet ja kommentoinnit käsitellään anonyymeinä koko kehittämisprojektin ajan sekä sen raportoinnissa.

Miten pääsen mukaan?

Mukaan pääset sopimalla oman kunnan nuorisotyöntekijän kanssa haastatteluajan- ja paikan.

Tuu mukaan tärkeeseen kehittämistyöhön – tehdään yhdessä nuorten palveluista taas hippasen parempaa!

Lisätietoja kehittämisprojektista ja haastatteluista antaa:

Henna Isotalo
Nuorisotyön koordinaattori
Nousiaisten kunta
044-4355305
henna.isotalo@nousiainen.fi

Infokirje aikuisille haastatteluun osallistumisesta

Seutukunnallisen nuorisokortti- ja tiedotusjärjestelmän kehittämisprojekti 2018-2020

Nykyinen seutukunnallinen nuorisokortti-konsepti on vanhanaikainen ja sen käyttö kuntien nuorisotiloilla ja -toimissa on koettu haastavaksi, toimimattomaksi ja osin turhaksi. Nuoret kokevat, etteivät saa seutukunnallisesta nuorisokortista nykyisellään mitään hyötyä. Nuorisokortti-konseptin uusimisesta on puhuttu jo vuosia, mutta käytännön toimet on jäänyt tekemättä.

Kehittämisprojektissa kartoitetaan järjestelmän kehittämistarpeet Turbo-alueella; Turussa, Raisiossa, Naantalissa, Maskussa, Nousiaisissa, Mynämäessä, Ruskolla, Liedossa, Kaarinassa, Paimiossa ja Sauvossa.

Kehittämisprojektissa:

- Tarkastellaan nykyisen käytössä olevan nuorisokorttijärjestelmän toimivuutta, vahvuuksia ja heikkouksia.
- Kartoitetaan nuorten, työntekijöiden ja hallinnon toiveet, odotukset ja vaatimukset uudelta järjestelmältä.

Tavoitteena on kehittää ja tuottaa Turun seutukuntaan 11 kunnan alueelle uusi nuorisokortin ja nuorten tiedotuksen toimintamalli, joka tarjoaa seutukunnan nuorisotoimille tarpeeseen vastaavan toimivan ja sisällöllisen työkalun, jonka myös nuoret kokevat hyödylliseksi.

Kehittämisprojektissa tiedonkeruutyö toteutetaan asiakaslähtöisen Bikva- menetelmän avulla, jossa ryhmähaastattelut tehdään ensin nuorille kunnissa. Nuorten haastatteluista saadut tulokset tuodaan työntekijöiden ryhmähaastatteluihin ja viimeisenä aikaisempien haastatteluiden tulokset tuodaan ryhmähaastatteluun hallinnon tasolle, eli nuorisotoimialan verkosto Turbolle. Haastattelut tehdään kevään 2019 aikana.

Aineistoa kehittämistyöhön hankitaan myös benchmarking-menetelmällä muiden kuntien (esim. Lahti, Joensuu, Kempele...) nuorisopalveluiden järjestelmistä.

Aineiston keruun pohjalta työstetään uusi toimintamalliehdotus. Kehittämisprojektin tuotos, ehdotus uudesta toimintamallista on tarkoitus esitellä seutukunnallisen nuorisotyön hallinnon verkosto Turbolle syksyn 2019 aikana.

Lisätiedot:

Henna Isotalo
Nuorisotyön koordinaattori
Nousiaisten kunta
henna.isotalo@nousiainen.fi
044-4355305

Nuorten haastattelurunko

Nuorten tieto- ja tiedotusjärjestelmän kehittämisprojekti

Nuorten ryhmähaastattelut

Henna Isotalo, Ysotes18

Esittelen itseni.

Kerron kehittämisprojektista, sen tavoitteista, hyödyistä ja etenemisestä.

Kerron, miten ryhmähaastattelu etenee, miten se tallennetaan ja tiedot käsitellään.

Nuorten tiedot nuorisokortista

Mikä nuorisokortti on, miten nuorisokortti määritellään?

Miten nuorisokortti toimii käytännössä?

Onko teillä tai onko ollut nuorisokorttia käytössä?

Tiedätkö, miksi seutukunnallinen nuorisokortti on käytössä?

Millaisena koet nykyisen nuorisokortti-järjestelmän ja sen ominaisuudet?

Julkaisumuoto:

Mitä mieltä olette nykyisestä paperisesta nuorisokortista?

Onko nuorisokortti kätevä käyttää arjessa? (kortti, tiedot ajantasalla)

Vastaako nykyinen nuorisokortti tarpeeseen? (rekisteri, yhteydenpito, edut, yhteystiedot)

Jäsenyys:

Miten helppona pidätte kortin hankkimista ja saamista?

Miten helppona pidätte kortin päivittämistä?

Onko teille ollut hyötyä kortista? (tiennyt tai saanut alennuksia?)

Oletteko käyttänyt korttia toisilla nuorisotiloilla tai saadaksenne alennuksia?

Muut ominaisuudet:

Mitä hyvää on nykyisessä nuorisokortissa?

Mitä huonoa on nykyisessä nuorisokortissa?

Onko jotain muuta, mitä haluatte sanoa nykyisestä nuorisokortista?

Millainen uuden nuorten tieto- ja tiedotusjärjestelmän tulisi olla?

Nyt lähdetään puhtaalta pöydältä ideoimaan ja kehittämään kokonaan uutta nuorisotieto ja – tiedotusjärjestelmää vanhan nuorisokortin tilalle, niin millainen sen tulisi olla? Lähtökohtana se, että jatkossa järjestelmä olisi muutakin, kuin vain nuorisotilojen käyttäjärekisteri.

Julkaisumuoto:

Millaisessa julkaisumuodossa uuden järjestelmän pitäisi olla? Paperinen, sähköinen, mobiili joku muu?

Jos sähköinen missä?

Millainen on hyvä sovellus?

Jäsenyys:

Kenelle suunnattu, minkä ikäisille nuorille?

Tulisiko huoltajille olla pääsy sovellukseen?

Miten jäsenyys pitäisi olla haettavissa/saatavissa? Sähköisenä ja paperisena?

Miten tapahtuisi yhteystietoja päivitys ja kuinka usein?

Millaisia alennuksia ja etuja järjestelmässä tulisi olla, jotta olisi hyödyllinen nuorille?

Viestintä:

Millaisia ajankohtaisia asioita ja tiedotusta nuoria koskevista ajankohtaisista asioista ja toiminnoista haluaisitte kuulla järjestelmän kautta?

Miten tiedotus ajankohtaisista asioista tulisi hoitaa?

Tulisiko järjestelmässä olla myös yhteydenottomahdollisuus esimerkiksi kotikunnan nuorisotyöntekijään?

Jos, miten yhteydenottomahdollisuus tulisi hoitaa?

Entä muita viestinnän mahdollisuuksia?

Uuden järjestelmän käyttöönotto:

Mitä muita mahdollisia ominaisuuksia lisäisitte tähän järjestelmään?

Miten tulisi uutta järjestelmää tulisi markkinoida nuorille?

Miten nuoria tulisi ottaa mukaan tarkemman ulkoasun ja sisältöjen suunnitteluun?

Muut kehittämiskohteet:

Tuleeko nyt mieleen vielä jotain muita ideoita tai ajatuksia nuorten tieto- tai tiedotusjärjestelmän kehittämiseen?

Nuorisotyöntekijöiden haastattelun pohjaesitys

SEUTUKUNNALLISEN NUORISOTIETO- JA TIEDOTUSJÄRJESTELMÄN TOIMINTAMALLIN KEHITTÄMINEN

HAASTATTELUT NUORISOTYÖNTEKIJÖILLE

23.4.2019 JA 29.4.2019

TÄMÄN PÄIVÄN AGENDA

1. Millaisia ajatuksia nuorisotyöntekijöillä nousee esiin nuorten näkemyksistä nykyisestä nuorisokortista?
2. Mitä uuden nuorisotiedon- ja tiedotusjärjestelmän kehittämisessä tulisi huomioida nuorisotyöntekijöiden näkökulmasta nuorten ajatuksiin pohjautuen?
3. Mitä ajatuksia uuden toimintamallin käytännön toteuttamisesta?

NUORTEN HAASTATTELUIDEN SATOA

- Haastatteluja pidettiin 5.3.-4.4. välisenä aikana kaikissa Turbo-alueen kunnissa
- Haastatteluja yhteensä 12 kpl
- Nuoria osallistui yhteensä 65, ja heidän ikähaarukka oli 10-18v
- Haastateltavista 42 nuorella oli tai on ollut nuorisokortti

NUORTEN AJATUKSIA NYKYISESTÄ NUORISOKORTISTA

- Nuorisokortti miellettiin pääosin siten, että sillä pääsee nuokkareille ja voi saada alennuksia.
- Osa nuorista näki myös hyötyä siinä, että ohjaajat saavat nuorten yhteystiedot.
- Osalle nuorista nuorisokortin tarkoitus oli epäselvä ja se sotkettiin useamman kerran Mihi-jäsenyyteen.
- Selvästi suurin osa nuorista koki nuorisokortin turhaksi ja tarpeettomaksi.
- Nuorisokortin seutukunnallisuudesta vain osa nuorista tiesi, että nuorisokortilla on mahdollista käydä myös muiden kuntien nuokkareilla ja käyttää toisten kuntien etuisuuksia.

”Jos nyt lähdetään siitä liikkeelle, ettei tiedetä täältä ketään kellä ois kortti”

”Ideana hyvä, mut toteutuksena ei”

NUORTEN AJATUKSIA NYKYISEN NUORISOKORTIN JULKAISUMUODOSTA

- Nuorisokorttia pidettiin kivan värisenä ja näköisenä.
- Osa nuorista näki nykyisen nuorisokortin toimivan ok ja ajavan asiansa.
- Käytännössä pääosin nuoret kuitenkin pitivät paperista julkaisua epäkäytännöllisenä ja olivat sitä mieltä, että se pitäisi olla digitaalisessa muodossa.
- Valtaosa nuorista oli sitä mieltä, että paperinen kortti häviää helposti tai ei ole mukana silloin kuin pitäisi.
- Nuoret piti kuitenkin pääasiassa hyvänä käytäntönä sitä, että ohjaajilla on nuorten ja vanhempien yhteystiedot. Osalla nuokkareista on käytössä osallistujalistat, joita pidettiin toimivina.

”Osalla pysyy tallessa, osalla ei. Harvoin mukana”

NUORTEN AJATUKSIA NYKYISEN NUORISOKORTIN HAKEMISESTA JA SAAMISESTA

- Pääasiassa koettiin, että itse hakuprosessi on periaatteessa helppo ja yksinkertainen.
- Käytännössä paperiset hakemukset koettiin helposti häviäviksi.
- Valokuvien löytäminen ja tuominen koettiin hankalaksi. Kuvan haluttiin olevan tuore ja itseotettu.
- Nuorisokortteja ja yhteystietoja kaikista haastateltavista oli päivittänyt ainoastaan pieni osa. Osa oli saanut uuden tarran ilman päivitystä.

”Tosi hankalaa, lappu hukkunut monta kertaa ja en saanut sitä koskaan palautettua, tosi noloo. En sit koskaan enää tullut nuokkarille. Mä vaan lopetin käymisen.”

NUORTEN KOKEMAT HYÖDYT NUORISOKORTISTA

- Pääasiassa nuoret kokivat, että suurin hyöty on, että pääsee nuokkareille, missä kortti on pakollinen.
- Osa nuorista tiesi kortilla saatavista eduista ja alennuksista. Valtaosa haastatelluista nuorista ei tiennyt alennuksista.
- Nuorista harva oli käyttänyt alennuksia, selvät alueelliset erot.
- Pääasiassa nuoret ovat käyneet ainoastaan kotikunnan nuokkareilla, pieni osa kuitenkin käynyt 1-3 muussa nuokkarissa myös.

NUORTEN AJATUSTEN YHTEENVETOA NYKYISESTÄ NUORISOKORTISTA...

"Ajatus hyvä, mut kukaan ei tiedä, mikä se edes on"

"Alennukset on hyvii, jos niistä tietäis ja niitä muistais käyttää"

"Se on vähän vanhanaikainen, jos näin voi sanoa, ei ihan nykypäivää"

"Jos tekee jotain pahaa, niin ohjaajat saa vanhemmat kiinni"

UUDEN NUORISOTIETO- JA TIEDOTUSJÄRJESTELMÄN KEHITTÄMINEN

Millaisia ominaisuuksia pitäis olla?

Mitä pitäis ottaa huomioon?

NUORTEN AJATUKSIA UUESTA JÄRJESTELMÄSTÄ

- Valtaosa nuorista oli sitä mieltä, että järjestelmän tulisi olla mobiilisovellus, jota voisi tarvittaessa käyttää myös verkkoselaimen kautta.
- Sähköisen järjestelmän rinnalle toivottiin myös paperista nuorisokorttia, jos ei ole mahdollisuutta käyttää sovellusta.
- Osalla nousi esiin myös ajatus siitä, että voisiko alakoululaisilla olla käytössä paperinen nuorisokortti ja sovelluksen saisi yläkouluun siirtymisen yhteydessä. Haastatellut alakoululaiset pitivät kortista.

NUORTEN MIELESTÄ HYVÄ SOVELLUS ON...

- Helppo ja yksinkertainen
- Selkeät palkit ja tekstit
- Helppo kirjautuminen, tai ei kirjautumista ollenkaan.
- Tarvitsee vain vähän muistia, aukee kunnolla, ei vie akkua, ei jäädy
- QR-koodi
- Ohjelmoitu hyvin

NUORTEN AJATUKSIA HAKEMISESTA JA PÄIVITYKSESTÄ

- Voisi olla 9-18 vuotiaille. Jos ei ole puhelinta, voisi saada paperisen kortin.
- Jäsenyyden hakemisesta tuli esiin useampi idea:
 - Rekisteröityminen suoraan sovellukseen ilman koodeja tai varmistuksia, alakouluikäiset yhdessä huoltajan kanssa.
 - Sovelluksen lataaminen, jonka jälkeen nuokkarin ohjaajalta saa aktivointikoodin.
 - Sähköisen hakulomakkeen ja ohjaajalta saisi salasanat sovellukseen.
 - Nuoren rekisteröitymisestä menisi vanhemman puhelimeen tai sähköpostiin varmistuslinkki, jonka kuittaamalla sovellus aukeaisi.
- Päivitys suoraan sovellukset asetuksista, kerran vuodessa voisi sovelluksesta tulla ”pakollinen” päivitys.

NUORTEN AJATUKSIA SOVELLUKSEN OMINAISUUKSISTA

- Nuorisotyöntekijöiden yhteystiedot
- Nuokkareiden sijainnit, aukioloajat (kartta) ja yhteystiedot
- Nuokkareiden säännöt
- Tiedot alennuksista ja etuuksista
- Qr-koodi, jolla voisi tunnistautua
- Sovelluksen pitäisi tervehtiä, kun sen avaa
- Palautteenanto mahdollisuus
- Nuorisokortin ja Mihi:n yhdistäminen
- Verttien ja nuorisovaltuustojen oma palsta
- Myös ruotsin ja englannin kielisenä

ALENNUKSIA JA ETUUKSIA

- Avointa ja laajaa tiedottamista!
- Päivittäistavarakaupat
- Leffateatterit
- Liikuntamahdollisuuksia, liikuntatapahtumat ja –kilpailut
- Ruokapaikat ja kahvilat
- Bensaa, varaosakaupat
- Urheiluliikkeet, vaatekaupat
- Bussiliput
- Autokoulu, kampaamo
- Kuntien omat retket ja tapahtumat
- Enemmän paikallisia pieniä yrityksiä. Bonuspiste järjestelmä.

VIESTINTÄÄ NUORTEN NÄKÖKULMASTA

- Tiedotusta uutisissa:
 - Tapahtumat, retket, leirit
 - Nuokkarin teemaillat, uudet pelit, poikkeukset aukioloajoissa.
 - Alueelliset tapahtumat
- Muista ajankohtaisista asioista, esim. kesätyöt vain yleisesti.
- Rekisteröitymisvaiheessa nuori voi valita, mistä uutisista haluaa ilmoituksen; oma kunta ja mistä muualta. Jatkossa voisi muuttaa ilmoitusasetuksia omassa sovelluksessa.
- Halutessaan nuoret pääsee selaamaan kaikkien kuntien uutisia.
- Osa nuorista toivoi yksityisviestimahdollisuutta, pääosin oltiin sitä mieltä että yhteystiedot riittävät.
- Pieni osa nuorista toivoi live-chattia nuokkareilta ja tietoa, kuka tänään nuokkareilla työskentelee.

Tuleeko mieleen vielä muuta?

- Miten tästä tulisi edetä?
- Terveisiä Turbo-työryhmälle?

Nuorisotoimien hallinnon edustajien haastattelun pohjaesitys

SEUTUKUNNALLISEN NUORISOTIETO- JA TIEDOTUSJÄRJESTELMÄN TOIMINTAMALLIN KEHITTÄMINEN

HAASTATTELUT ESIMIEHILLE

13.5.2019

TÄMÄN PÄIVÄN AGENDA

1. Millaisia ajatuksia teillä nousee esiin nuorten ja nuorisotyöntekijöiden näkemyksistä nykyisestä nuorisokortista?
2. Mitä uuden nuorisotiedon- ja tiedotusjärjestelmän kehittämisessä tulisi huomioida hallinnon näkökulmasta nuorten ja nuorisotyöntekijöiden ajatuksiin pohjautuen?
3. Mitä ajatuksia uuden toimintamallin käytännön toteuttamisesta?

HAASTATTELUIDEN SATOA

Nuorten haastattelut

- Haastatteluja pidettiin 5.3.-4.4. välisenä aikana kaikissa Turbo-alueen kunnissa
- Haastatteluja yhteensä 12 kpl
- Nuoria osallistui yhteensä 65, ja heidän ikähaarukka oli 10-18v
- Haastateltavista 42 nuorella oli tai on ollut nuorisokortti

Nuorisotyöntekijöiden haastattelut

- Haastattelu 23.4. peruuntui, koska siihen ei ilmoittautunut nuorisotyöntekijöitä
- Haastatteluun 29.4. Urpo-kokouksen yhteydessä osallistui 7 nuorisotyöntekijää; Turusta, Liedosta, Sauvosta, Maskusta, Mynämäestä ja Naantalista.

AJATUKSIA NYKYISESTÄ NUORISOKORTISTA

- Nuoret mielsivät pääosin siten, että nuorisokortilla pääsee nuokkareille ja voi saada alennuksia.
 - Osa nuorista näki myös hyötyä siinä, että ohjaajat saavat nuorten yhteystiedot.
 - Osalle nuorista tarkoitus oli epäselvä ja se sotkettiin monesti Mihi-jäsenyyteen.
 - Selvästi suurin osa nuorista koki kortin turhaksi ja tarpeettomaksi.
 - Seutukunnallisuudesta vain osa nuorista tiesi, että nuorisokortilla on mahdollista käydä myös muiden kuntien nuokkareilla.
- Nuorisotyöntekijöiden mukaan nuorten ajatukset ovat juuri sitä, mitä he ajattelivatkin, eikä yllätyksiä nuorten vastauksista tullut.
- Nuorisotyöntekijät kokivat nuorten ja kotiväen yhteystietojen saamisen tärkeänä.
- Nuorisotyöntekijöiden haastatteluissa nousi esiin myös se, voiko nuorisokortti edelleenkin olla edellytys julkisilla varoilla tuotettuun palveluun?

AJATUKSIA NYKYISESTÄ JULKAISUMUODOSTA

- Nuoret pitivät nuorisokorttia kivan värisenä ja näköisenä ja osa nuorista koki nykyisen nuorisokortin ajavan asiansa.
- Pääosin nuoret kuitenkin pitivät paperista julkaisua epäkäytännöllisenä ja olivat sitä mieltä, että se pitäisi olla digitaalisessa muodossa.
- Valtaosa nuorista oli sitä mieltä, että paperinen kortti häviää helposti tai ei ole mukana silloin kuin pitäisi.
- Nuorisotyöntekijöiden mukaan nykyinen kortti on laminoituna ollut epäkäytännöllisen kokoinen ja se on vaatinut runsaasti askartelua.

AJATUKSIA NYKYISESTÄ HAKUPROSESSISTA

- Nuoret kokivat, että itse hakuprosessi on periaatteessa helppo ja yksinkertainen, käytännössä paperiset hakemukset koettiin helposti häviäviksi.
- Nuorten mukaan valokuvien löytäminen ja tuominen koettiin hankalaksi. Kuvan haluttiin olevan tuore ja itseotettu.
- Nuorisokortteja ja yhteystietoja kaikista haastateltavista oli päivittänyt ainoastaan pieni osa. Osa oli saanut uuden tarran ilman päivitystä.
- Nuorisotyöntekijöiden mukaan hakuprosessi on mahdoton. Kuvien ja täytettyjen hakemusten palauttaminen on vaikeaa, hakemukset häviää. Prosessia on pyritty helpottamaan ottamalla kuvia nuorisotiloilla.
- Nuorisotyöntekijöiden mukaan ei saisi olla niin hankalaa, että nuori jättää tulematta.

"Tosi hankalaa, lappu hukunut monta kertaa ja en saanut sitä koskaan palautettua, tosi noloo. En sit koskaan enää tullut nuokkarille. Mä vaan lopetin käymisen"

NYKYISEN KORTIN HYÖDYT JA HAASTEET

- Pääasiassa nuoret kokivat, että suurin hyöty on, että sillä pääsee nuokkareille.
- Osa nuorista tiesi kortilla saatavista eduista ja alennuksista. Valtaosa nuorista ei tiennyt alennuksista. Harva oli käyttänyt alennuksia, selvät alueelliset erot.
- Pääasiassa nuoret ovat käyneet ainoastaan kotikunnan nuokkareilla, pieni osa kuitenkin käynyt 1-3 muussa nuokkarilla myös muualla.
- Nuorisotyöntekijöiden mukaan seutukunnallisuuden hyötyä vähentää yhteisten tiedotussivujen puute. Myöskään nuorisotyöntekijät eivät tiedä seutukunnallisista eduista tai muista tiloista, joista voisi nuorille kertoa.
- Nuorisotyöntekijät kokivat hakemusten säilyttämisen mapeissa vanhanaikaisena, vaikeana ja tietoturvallisuusriskinä. Hakemuksia saatettiin säilyttää kassakaapissa, mutta kassakappi sijaitsi muualla, eikä hakemukset olleet ohjaajien käytössä.
- Seutukunnallisen kortin hyödyt katoaa, koska ei ole olemassa yhteistä seutukunnallista tietojärjestelmää, vaan jokaisella tilalla on omansa. Turussa sisäisessä intrassa, mutta päivitysten kanssa on koettu ongelmia.

NUORTEN AJATUSTEN YHTEENVETOA NYKYISESTÄ NUORISOKORTISTA...

"Ajatus hyvä, mut kukaan ei tiedä, mikä se edes on"

"Alennukset on hyvii, jos niistä tietäis ja niitä muistais käyttää"

"Se on vähän vanhanaikainen, jos näin voi sanoa, ei ihan nykypäivää"

"Jos tekee jotain pahaa, niin ohjaajat saa vanhemmat kiinni"

UUDEN NUORISOTIETO- JA TIEDOTUSJÄRJESTELMÄN KEHITTÄMINEN

Millaisia ominaisuuksia pitäis olla?

Mitä pitäis ottaa huomioon?

AJATUKSIA UUDESTA JÄRJESTELMÄSTÄ

- Valtaosa nuorista oli sitä mieltä, että järjestelmän tulisi olla mobiilisovellus, jota voisi tarvittaessa käyttää myös verkkoselaimen kautta.
- Sähköisen järjestelmän rinnalle toivottiin myös paperista nuorisokorttia, jos ei ole mahdollisuutta käyttää sovellusta. Haastatellut alakoululaiset pitivät kortista.
- Nuorisotyöntekijät hieman yllättyivät haastateltujen alakouluikäisten halusta säilyttää paperinen nuorisokortti.
- Nuorisotyöntekijöiden mukaan tulisi pyrkiä ensisijaisesti mobiilisovelluksen käyttöön, toissijaisesti voitaisiin antaa kortteja, niitä erikseen pyytäville. Molemmissa tulisi kuitenkin olla yhtenäinen, sähköinen hakusysteemi.

NUORTEN JA NUORISOTYÖNTEKIJÖIDEN MIELESTÄ HYVÄ SOVELLUS ON...

- Helppo ja yksinkertainen
- Selkeät palkit ja tekstit
- Helppo kirjautuminen sovellukseen ja sen jälkeen ei uutta kirjautumista.
- Tarvitsee vain vähän muistia, aukee kunnolla, ei vie akkua, ei jäädy
- QR-koodi
- Ohjelmoitu hyvin

AJATUKSIA HAKEMISESTA JA PÄIVITYKSESTÄ

- Jäsenyyden hakemisesta tuli nuorilta esiin useampi idea:
 - Rekisteröityminen suoraan sovellukseen ilman varmistuksia, alakouluikäiset yhdessä huoltajan kanssa.
 - Sähköinen hakulomake, sovelluksen lataaminen ja ohjaajalta saisi siihen aktivointikoodin.
 - Sähköinen rekisteröityminen, nuoren rekisteröitymisestä menisi vanhemman puhelimeen tai sähköpostiin varmistuslinkki, jonka kuittaamalla sovellus aukeaisi.
- Nuorisotyöntekijät pitivät parhaimpana vaihtoehtona nuorten itsenäistä rekisteröitymistä liitettynä vanhemmille lähetettävään varmistusviestiin. Alakouluikäisten tulisi tehdä huoltajan kanssa. Tietosuojasäännökset huomioon!
- Nuorisotyöntekijät kokivat hakuprosessin helppouden olevan todella tärkeää.
- Nuoret ja nuorisotyöntekijät olivat sitä mieltä, että sovelluksesta tulisi kerran vuodessa yhteystietojen ”pakollinen” päivitys.

AJATUKSIA SOVELLUKSEN OMINAISUUKSISTA

- Nuorisotyöntekijöiden yhteystiedot, somesovellukset kuvakkeina/linkkeinä.
- Nuokkareiden sijainnit, aukioloajat (kartta) ja yhteystiedot ja säännöt
- Tiedot alennuksista ja etuuksista (karttaan merkittyinä pisteillä)
- Qr-koodi, jolla voisi tunnistautua, tulevaisuuden Logbook-yhteys
- Sovelluksen pitäisi tervehtiä, kun sen avaa
- Palautteenanto mahdollisuus
- Nuorisokortin ja Mihi:n yhdistäminen
- Verttien ja nuorisovaltuustojen oma palsta
- Myös ruotsin ja englannin kielisenä
- Nuorisotyöntekijät kokivat sovelluksen toimivan hyvin pointti.info korvaajana.

ALENNUKSIA JA ETUUKSIA

- Avointa ja laajaa tiedottamista!
- Päivittäistavarakaupat
- Leffateatterit
- Liikuntamahdollisuuksia, liikuntatapahtumat ja –kilpailut
- Ruokapaikat ja kahvilat
- Bensaa, varaosakaupat
- Urheiluliikkeet, vaatekaupat
- Bussiliput
- Autokoulu, kampaamo
- Kuntien omat retket ja tapahtumat
- Enemmän paikallisia ja alueellisia pieniä yrityksiä. Bonuspiste järjestelmä.

VIESTINTÄÄ NUORTEN NÄKÖKULMASTA

- Nuorten mukaan sovelluksen uutisissa tulisi tiedottaa:
 - Tapahtumat, retket, leirit
 - Nuokkarin teemaillat, uudet pelit, poikkeukset aukioloajat
 - Muista ajankohtaisista asioista, esim. kesätyöt vain yleisesti.
- Nuoret haluavat valita itse, mistä uutisista saa ilmoituksen; esim. oma kunta ja muut valitut. Ilmoitusasetuksia voi muuttaa sovelluksessa. Halutessaan pääsee selaamaan kaikkien kuntien uutisia.
- Nuorisotyöntekijöiden mukaan nuorille tulee tietotulva joka suunnasta ja uutisten tarpeellisuudesta oli erilaisia näkemyksiä. Tarvitaanko uutisia lainkaan?
- Työntekijät pitävät tärkeänä, että asetuksia on helppo muuttaa.
- Osalla ohjaajista on jo nyt riittävästi tiedotuskanavia, osa ohjaajista piti sovelluksen tiedotusmahdollisuudesta. Sisällön tuotanto ja päivitys mietityttää.

NUORISOTYÖNTEKIJÖIDEN TERVEISET ESIMIEHILLE

- Uuden järjestelmän tulee olla kaikille yhteinen ja kaikkien kuntien tulee sitoutua siihen OIKEESTI.
- Uusi järjestelmä tulee valmistella hyvin ja se pitää olla teknisesti toimiva ennen käyttöönottoa.
- Kuka vastaa käytännön kehittämisestä ja käyttöönoton organisoinnista?
 - Hankekoordinaattori + työryhmä?
 - Hankerahoituksen haku nuorten tieto- ja neuvontatyöhön syksyllä 2019?
- Järjestelmälle ja rekisterille kaivataan yhteistä tietokantaa - tietoturva-asiat tulee selvittää.
- Kaikkien kuntien tekniset välineistöt tulee saattaa ajantasalle ennen käyttöönottoa. Käytännön toimintatapoja ja toteutusta nuorisotiloilla tulee miettiä tarkasti.
- Logbook- yhteyden hyöty ja mahdollisuudet tulee huomioida päätöksenteossa.
- Kuka kunnissa vastaa sovelluksen päivittämisestä, sisällön tuottamisesta ja tiedotuksesta?
- Kuka kunnissa vastaa nopeasta tiedottamisesta esim. poikkeukselliset aukioloajat?
- Uuden järjestelmän yhteinen laaja markkinointi seutukunnassa nuorille, mutta myös kotiin ja huoltajille – helpottaa käyttöönottoa.

Tuleeko mieleen vielä muuta?

- Ajatuksia uuden toimintamallin koostamiseen?
- Mitä asioita tai toimintatapoja tulisi erityisesti selvittää muiden kuntien sähköisistä nuorisokorttijärjestelmistä?

KIITOS.

Benchmarking haastattelurunko

Hyvät käytännöt – Nuorisokortti

Järjestelmä:

1. Minkä ikäisille tarkoitettu?
2. Mikä on nuorisokortin tavoite ja ajatus?
3. Onko seutukunnallista yhteistyötä?
4. Onko toimintatapoja linjattu / yhtenäistetty eri alueilla yhteisen sovelluksen myötä?
5. Millaiseen rekisteriin yhteystiedot on tallennettu, kaikilla alueilla yhteinen tietokanta?
6. Miten tietoturva-asiat on huomioitu?
7. Kuka on teillä vastannut nuorisokortin kehittämisestä? Millä työpanoksella?
8. Onko uusi nuorisokortti pilotoitu alussa, ennen varsinaista käyttöönottoa?

Tekninen toteutus:

1. Puhelimessa / verkkoselaimessa?
2. Millä ohjelmalla toteutettu?
3. Kuinka kauan ohjelmoinnissa meni?
4. Mitkä olivat sivuston teko kustannukset?
5. Mitkä ovat kustannukset nyt kuukausittain?
6. Kuka vastaa päivityksestä ja sisällön tuotannosta?

Sovelluksen ominaisuudet:

1. Mitä ominaisuuksia sovelluksessa on?
2. Millainen pohjarakenne?
3. Kuka tuottaa sisällöt?
4. Onko nuorilla oma tunniste esim. QR-koodi?
5. Onko yhteydessä Logbookkiin, tai onko suunnitelmissa?
6. Mitä tietoja nuoresta on sovelluksessa?
7. Käytetäänkö tunnistautumista esim. nuokkareilla?

Nuorisokortin hakeminen:

1. Miten korttia haetaan?
2. Onko rekisteröityminen, mitä tietoja kerätään?
3. Vanhempien suostumus / yhteystiedot?
4. Kuva?
5. Kuinka kauan jäsenyys on voimassa?
6. Miten tietoja päivitetään?

Markkinointi:

1. Miten markkinointi on hoidettu?
2. Onko nuorille kortista etuja, tai saako sillä alennuksia?
3. Miten teillä hoidettu yhteistyökumppanien hankinta?

Tulokset ja toimintamalli- ja toimenpide-ehdotusesitys Turbolle

SEUTUKUNNALLISEN SÄHKÖISEN NUORISOKORTIN KEHITTÄMISPROJEKTI

TULOKSET JA TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

6.9.2019

TÄMÄN PÄIVÄN AGENDA

1. Käydään läpi kehittämisprojektin tuloksia.
2. Käydään läpi toimenpide-ehdotuksia.
3. Keskustelua – Mitä seuraavaksi?

HAASTATTELUIDEN TAUSTAA

Nuoret

- Haastattelut 5.3.-4.4. Turbo kunnissa
- Haastatteluita 12 kpl
- Nuoria 65, iältään 10-18v
- 42 nuorella oli tai on ollut nuorisokortti

Nuorisotyöntekijät

- Haastattelu 23.4. peruuntui.
- Haastattelussa 29.4. 7 nuorisotyöntekijää; Turusta, Liedosta, Sauvosta, Maskusta, Mynämäestä ja Naantalista.

Nuorisotoimen johtajat

- Haastattelu 13.5.
- Haastattelussa 9 nuorisotoimenjohtajaa; Turusta, Liedosta, Paimiosta, Ruskolta, Maskusta, Nousiaisista, Mynämäeltä, Raisiosta ja Naantalista.
- Paikalla myös maakunnallisen nuorisotyön koordinaattori

AJATUKSIA NYKYISESTÄ NUORISOKORTISTA

- Nuoret mielsivät pääosin siten, että nuorisokortilla pääsee nuokkareille ja voi saada alennuksia. Selvästi suuri osa koki kortin turhaksi.
- Osalle nuorista tarkoitus oli epäselvä ja se sotkettiin monesti Mihi-jäsenyyteen. Vain osa nuorista tiesi, että kortti on käytettävissä myös muilla nuokkareilla.
- Nuorisotyöntekijöiden mukaan nuorten ajatukset ovat juuri sitä, mitä he ajattelivatkin, eikä yllätyksiä nuorten vastauksista tullut.
- Nuorisotyöntekijät kokivat nuorten ja kotiväen yhteystietojen saamisen tärkeänä.
- Nuorisotyöntekijöiden haastatteluissa nousi esiin myös se, voiko nuorisokortti edelleenkin olla edellytys julkisilla varoilla tuotettuun palveluun?
- Nuorisotoimien hallinnon edustajat tunnistivat nykyisen nuorikortin haasteet ja jälkeenjääneisyyden. Ja kehittämistyötä pidettiin ajankohtaisena ja tärkeänä.
- Turvallisuuden edistävää vaikutusta nuorisotiloissa pidettiin tärkeänä.

AJATUKSIA NYKYISESTÄ JULKAISUMUODOSTA JA HAKUPROSESSISTA

- Nuoret pitivät nuorisokorttia kivan näköisenä. Paperista korttia pidettiin epäkäytännöllisenä. Valtaosa nuorista oli sitä mieltä, että paperinen kortti häviää helposti tai ei ole mukana silloin kuin pitäisi.
- Paperisten hakemusten palautus ja paperisten kuvien tuominen koettiin myös liian työlääksi ja vaikeaksi.
- Nuorisotyöntekijöiden mukaan nykyinen kortti on laminoituna ollut epäkäytännöllisen kokoinen ja se on vaatinut runsaasti askartelua.
- Työntekijöiden näkökulmasta nykyinen hakuprosessi on mahdoton, koska hakemuksia ei palauteta ja nuorilla ei ole kuvia.
- Nuorisotoimien hallinnon edustajien näkökulmasta paperinen nuorisokortti on jämähtänyt ja sitä tulisi kehittää kohti sähköistä nuorisokorttia. Toisaalta nykyinen hakuprosessi on nuorille myös kasvamisen paikka – on asioita, joita pitää vaan hoitaa.

NYKYISEN KORTIN HYÖDYT JA HAASTEET

- Pääasiassa nuoret kokivat, että suurin hyöty on, että sillä pääsee nuokkareille.
- Osa nuorista tiesi kortilla saatavista eduista ja alennuksista. Valtaosa nuorista ei tiennyt alennuksista. Harva oli käyttänyt alennuksia, selvät alueelliset erot.
- Pääasiassa nuoret ovat käyneet ainoastaan kotikunnan nuokkareilla, pieni osa kuitenkin käynyt 1-3 muussa nuokkarilla myös muualla.
- Nuorisotyöntekijöiden mukaan seutukunnallisuuden hyötyä vähentää yhteisten tiedotussivujen puute. Myöskään nuorisotyöntekijät eivät tiedä seutukunnallisista eduista tai muista tiloista, joista voisi nuorille kertoa.
- Nuorisotyöntekijät kokivat hakemusten säilyttämisen mapeissa vanhanaikaisena, vaikeana ja tietoturvaluusuriskinä.
- Seutukunnallisen kortin hyödyt katoaa, koska ei ole olemassa yhteistä seutukunnallista tietojärjestelmää, vaan jokaisella tilalla on omansa.
- Nuorisotoimien hallinnon edustajien mukaan nykyistä korttia nuoret saattavat pitää vain nuorisotilojen "ovenavaus"-korttina. Haasteena on ollut kortin markkinointi niin, että se kiinnostaisi nuoria.

AJATUKSIA UUDESTA JÄRJESTELMÄSTÄ

- Valtaosa nuorista oli sitä mieltä, että järjestelmän tulisi olla mobiilisovellus, jota voisi tarvittaessa käyttää myös verkkoselaimen kautta. Sähköisen järjestelmän rinnalle toivottiin myös paperista nuorisokorttia, jos ei ole mahdollisuutta käyttää sovellusta.
- Nuorisotyöntekijöiden mukaan tulisi pyrkiä ensisijaisesti mobiilisovelluksen käyttöön, toissijaisesti voitaisiin antaa kortteja, niitä erikseen pyytävälle. Molemmissa tulisi kuitenkin olla yhtenäinen, sähköinen hakusysteemi.
- Nuorisotoimien hallinnon edustajien mukaan kehitystyö on jäänyt tekemättä aikaisemmista suunnitelmista huolimatta ja nyt on aika kehittää järjestelmää sähköiseen muotoon. Uusi järjestelmä tulisi suunnitella laajemmaksi nuorisokorttikokonaisuudeksi niin, että olisi suunnattu kaikille nuorille, ei ainoastaan nuorisotalojen kävijöille.

AJATUKSIA UUDEN KORTIN HAKUPROSESSISTA

- Jäsenyyden hakemisesta tuli nuorilta esiin useampi idea:
 - Rekisteröityminen suoraan sovellukseen ilman varmistuksia, alakouluikäiset yhdessä huoltajan kanssa.
 - Sähköinen hakulomake, sovelluksen lataaminen ja ohjaajalta saisi siihen aktivointikoodin.
 - Sähköinen rekisteröityminen, nuoren rekisteröitymisestä menisi vanhemman puhelimeen tai sähköpostiin varmistuslinkki, jonka kuittaamalla sovellus aukeaisi.
- Nuorisotyöntekijät pitivät parhaimpana vaihtoehtona nuorten itsenäistä rekisteröitymistä liitettynä vanhemmille lähetettävään varmistusviestiin. Alakouluikäisten tulisi tehdä huoltajan kanssa. Tietosuojasäännökset huomioon!
- Nuorisotoimien hallinnonedustajat nostivat esiin yhteisen käyttäjärekisterin muodostamisen ja tietoturva-asioiden selvittämisen tärkeyden yhdessä asiantuntijoiden kanssa.

AJATUKSIA SOVELLUKSEN OMINAISUUKSISTA

- Sovelluksen tulee olla helppo, yksinkertainen, kevyt ja hyvin ohjelmoitu.
- Nuorisotyöntekijöiden yhteystiedot, somesovellukset kuvakkeina/linkkeinä.
- Nuokkareiden sijainnit, aukioloajat (kartta) ja yhteystiedot ja säännöt
- Tiedot alennuksista ja etuuksista (karttaan merkittynä pisteillä)
- Qr-koodi, jolla voisi tunnistautua, tulevaisuuden Logbook-yhteys
- Sovelluksen pitäisi tervehtiä, kun sen avaa
- Palautteenanto mahdollisuus
- Nuorisokortin ja Mihi:n yhdistäminen?
- Verttien ja nuorisovaltuustojen oma palsta
- Myös ruotsin ja englannin kielisenä
- Nuorisotyöntekijät kokivat sovelluksen toimivan hyvin pointti.info korvaajana.

TIEDOTUSTA NUORTEN NÄKÖKULMASTA

- Nuorten mukaan sovelluksessa tulisi tiedottaa: Tapahtumat, retket, leirit, Nuokkarin teemaillat, poikkeukselliset aukioloajat. Muista ajankohtaisista asioista, esim. kesätyöt vain yleisesti.
- Nuoret haluavat valita itse, mistä uutisista saa ilmoituksen; esim. oma kunta ja muut valitut. Halutessaan pääsee selaamaan kaikkien kuntien uutisia.
- Nuorisotyöntekijöiden mukaan nuorille tulee tietotulva joka suunnasta ja tiedotuksen tarpeellisuudesta oli erilaisia näkemyksiä. Tarvitaanko tiedotuksia lainkaan? Toisilla on jo riittävästi tiedotuskanavia, osa ohjaajista piti tiedotusmahdollisuutta tärkeänä. Sisällön tuotanto ja päivitys mietityttää.
- Työntekijät pitivät tärkeänä, että ilmoitusasetuksia on helppo muuttaa.
- Nuorisotoimien hallinnon edustajien mukaan kehitystyötä tulee tehdä nuorten tarpeet edellä. Tiedotuksen ja muidenkin ominaisuuksien kanssa kehitystyötä tulee jatkaa yhdessä nuorten kanssa, jotta saadaan selville, onko tiedotus oleellinen ominaisuus.

ESILLE NOUSSEITA ERITYISHUOMIOITA KEHITYSTYÖHÖN

- Uuden järjestelmän tulee olla kaikille mukana oleville kunnille yhteinen ja kaikkien kuntien tulee sitoutua siihen OIKEESTI.
- Nuorisokortin yhteydessä myös nuorten tieto- ja neuvontatyön kehittäminen. Nuorten tieto- ja neuvonta työ tulisi nähtäisiin osana seutukunnallisia nuorisopalveluita.
- Seutukunnallisen nuorisokortin sovelluksen ja järjestelmän kehittämisen yhteydessä tulisi seutukunnan nuorisotoimien prosesseja yhtenäistää.
- Samalla tulisi tarkastella nuorisotyön organisointia kunnissa; työnjakoa ja nuorisotyön palvelumuotoja ja painopisteitä kunnissa.
- Kehittämistyössä tulisi huomioida myös muut nuoria koskevat palvelut; kuten MIHI ja kirjastokortti. Voidaanko palveluita yhdistää?
- Järjestelmälle ja rekisterille tarvitaan yhteistä tietokanta - tietoturva-asiat tulee selvittää yhdessä asiantuntijoiden kanssa.

ESILLE NOUSSEITA ERITYISHUOMIOITA KEHITYSTYÖHÖN

- Kehittämishankkeessa tulisi huomioida nuorten osallisuus sekä sovelluksen kehittämisessä että valmiissa työkalussa. Nuorten mahdollisuus vaikuttaa nuorisopalveluihin sovelluksen kautta.
- Kehittämishankkeelle tulisi asettaa työryhmä ja hakea hankeavustusta kehitystyön jatkamiseksi ja hankkeen koordinaattorikunnan valinta syksyllä 2019.
- Uusi järjestelmä tulee valmistella hyvin ja se pitää olla teknisesti toimiva ennen käyttöönottoa. Pilotointi.
- Logbook-yhteyden rakentaminen tilastointiin ja raportointiin.
- Kaikkien kuntien tekniset välineistöt tulee saattaa ajantasalle ennen järjestelmän käyttöönottoa. Käytännön toimintatapoja ja toteutusta nuorisotiloilla tulee miettiä tarkasti.
- Kuka kunnissa vastaa sovelluksen päivittämisestä, sisällön tuottamisesta ja tiedotuksesta? Työnjaon ja ohjaajien työnkuvien selkeys. Selvitetään syöte mahdollisuus.
- Uuden järjestelmän yhteinen laaja markkinointi seutukunnassa nuorille, mutta myös kotiin ja huoltajille – helpottaa käyttöönottoa. Iso brändäys ja markkinointi.

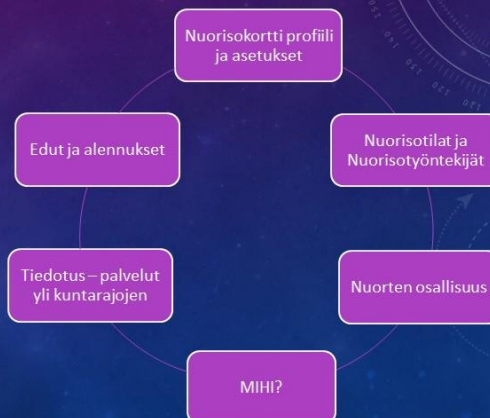
NUORISOKORTIN KÄYTÄNTEITÄ MUISTA KUNNISTA

- Joensuu: Käynnissä Youth Card- Erasmus-hanke, jossa kehitetään nykyistä verkkoselain pohjaista nuorisokorttia mobiiliversioksi. Perinteinen ”nuokkarikortti”, mutta tavoitteena myös harrastushaku, nuorten aktiivisuuden seuranta, nuorille aktiivisuus-cv... tiedottamis- ja ilmoittautumismahdollisuudet. Tiedon kerääminen nuorten palveluiden käytöstä ja Logbook-yhteys. Yhteistyö myös 3. sektorin kanssa. Myös kansainvälisiä hankekumppaneita. Mahdollisuus kehittämissyhteistyöhön??
- Lahti: Käytössä ollut mobiili-versio, josta luovuttu, koska nuoret eivät pitäneet siitä ja koska sovelluksen kehittämistyö pysähtyi ihmisten vaihtumisen myötä. Mobiilissa oli yhteystiedot ja tiedotusmahdollisuus. Palattu takaisin paperiseen hakemukseen ja tietojen kirjaamiseen yhteiseen järjestelmään. Nuorilla ei fyysistä korttia eikä sovellusta. Tällä hetkellä suunnitteilla sähköinen jäsenyyden hakulomake.
- Kempele: Otettu käyttöön keväällä nuorisokortti mobiilisovelluksena (Cardu-pohjainen). Ensimmäisessä versiossa kirjautuminen järjestelmään piti tehdä verkkopankkitunnuksilla-todettiin liian hankalaksi. Kuukauden päästä toisessa versiossa sovellus ladattiin puhelimeen ja sinne rekisteröidyttiin nuoren omilla tiedoilla ja vanhemman nimellä (ei lupia tai yhteystietoja). Ei ole vielä lähtenyt kunnolla käyntiin.

TOIMINTAMALLIEHDOTUS MOBIILI-NUORISOKORTIKSI

- Nuorisotyöllinen väline
- Kuntien yhteistyön edistäminen
- Nuorten palveluiden saatavuuden ja yhdenvertaisuuden edistäminen yli kuntarajojen
- Mobiilisovellus sähköisellä rekisteröitymisellä – vahvistusviesti huoltajille. Erikseen pyytäen mahdollisuus myös fyysiseen korttiin.
- Yhteinen jäsenrekisteri, jossa rajatut käyttöoikeudet kunnilla
- Sovellus yksinkertainen ja sisältäisi profiiliin lisäksi 4-5 ”palkkia”.
- MIHI-yhteistyö?

Mobiili-nuorisokortin sovellus sisältäisi:

TOIMENPIDE-EHDOTUKSET TURBOLLE

- Turbon tulisi päättää kehitystyön jatkamisesta ja kehitystyön toteutusmuodosta.
- Turbon tulisi perustaa laajempi työryhmä, jonka tehtävänä on työstää nuorisokortin kehittämistyön sisältöjä ja hankerahoitushaun suunnittelua jo kerätyn aineiston pohjalta.
- Hanketavoitteiden ja raamien tarkempi suunnittelu – keskustelu siitä, ryhdytäänkö itsenäiseen hankkeeseen vai selvitetäänkö yhteistyötä MIHI-liikunnan, kirjastokortin tai esim. Joensuun nuorisokorttihankeen kanssa?
- Seutukunnan kuntien tulisi tehdä päätökset nuorisokortti-järjestelmään ja kehittämishankkeeseen osallistumisesta, sitoutumisesta ja rahoitusosuuksista.
- Kehittämishankkeelle tulisi valita koordinoinnista vastaava kunta.
- Hankerahoitushaku.
- Nuorisokortin kehittämishankkeelle tulisi koota varsinainen ohjaustyöryhmä, jossa mukana olisi mukana olevien kuntien nuorisotyöntekijöitä ja nuoria.
- Kehittämistyölle tulisi palkata kokopäiväinen hanketyöntekijä.
- Nuorten osallistaminen kehittämistyöhön tulisi huomioida myös sen edetessä.